

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

Sprendiniai

Planavimo organizatorius:

Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija

Plano rengėjai:

VĮ Valstybinio žemėtvarkos instituto
Kraštotvarkos ir teritorijų planavimo skyrius

IĮ „Atkulos projektai“

Vilnius, 2008

Projektą iš dalies finansuoja
Europos sąjunga

OBJEKTAS: Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorija
Marijampolės apskritis

PLANAS: Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas

PLANAVIMO RŪŠIS IR LYGMUO: savivaldybės lygmens teritorijos bendrasis planas

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS: Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos
direktorius

TURINYS: I. Tekstinė dalis
1. Aiškinamasis raštas

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS		
Rengimo etapas – SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO STADIJA		Data
Plano rengėjai	VĮ VALSTYBINIS ŽEMĖTVARKOS INSTITUTAS KRAŠTOTVARKOS IR TERITORIJŲ PLANAVIMO SKYRIUS J. Lelevelio 6, 01102 Vilnius tel.8-(5)-261 88 56; tel./faksas 8-(5)- 262 16 72 Skyriaus viršininkė, projekto administratorė Rita Palčiauskaitė	2008-07-20
	II “Atkulos Projektai” Algirdo g. 16/4-11, Vilnius. Tel.: 216 28 69 Projekto vadovė Laimutė Janulienė (atestato Nr. A413)	
	UAB “Energetikos linijos” Gedimino g. 47, Kaunas. Tel.: 8-(37)-207 222 Projekto vadovas Ramūnas Bankauskas (atestato Nr. 13687)	

TURINYS

ĮVADAS	320
I. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ SUDĖTIS IR TAIKYMO TVARKA.....	322
II. BENDROJO PLANO SPRENDINIAI	324
1. BENDROSIOS NUOSTATOS	324
2. GAMTOS IR KULTŪROS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO SPRENDINIAI.....	327
2.1 Kraštovaizdžio apsauga ir naudojimas	327
2.2 Biologinės įvairovės apsauga ir tinklo formavimas.....	330
2.3 Aplinkos kokybė.....	332
2.4 Kultūros paveldo naudojimas ir apsauga.....	332
3. GYVENVIEČIŲ SISTEMOS PLĖTROS SPRENDINIAI.....	338
3.1 Centrinų gyvenviečių sistema.....	338
3.2 Socialinės infrastruktūros plėtojimas.....	340
3.3 Būsto plėtros sprendiniai	340
3.4 Paslaugų gyventojams ir verslui plėtra.....	342
4. ŪKIO PLĖTROS SPRENDINIAI.....	344
4.1 Žemės ir miškų ūkio plėtra	344
4.2 Turizmo ir rekreacijos plėtra	346
4.2.1 Turizmo paslaugų objektų tinklo išvystymo galimybės.....	347
4.2.2 Vandens, dviračių, pėsčiųjų, autoturizmo trąsų infrastruktūros išvystymo galimybės.....	348
4.3 Pramonės ir verslo plėtra	358
5. ŽEMĖS NAUDOJIMO SPRENDINIAI	359
5.1 Žemės fondo struktūra ir jos pokyčių prognozė	359
5.2 Planuojami žemės naudojimo prioritetai	361
5.3 Bioprodukcinio ūkio plėtra.....	365
5.4 Teritorijos naudojimo reglamentai	366
6. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS SPRENDINIAI	391
6.1 Automobilių keliai	391
6.2 Pasienio kontrolės punktas	403
6.3 Geležinkelis	404
6.4 Dviračių takai	404
6.5 Teritorijų rezervavimas susisiekimo sistemos plėtrai valstybės ir apskrities svarbos objektams.....	405
7. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS SISTEMŲ PLĖTROS SPRENDINIAI	407
7.1 Vandentieka ir vandenvala	407
7.2 Atliekų tvarkymas	413
7.3 Dujų tiekimas.....	415
7.4 Šilumos ūkis	415
7.5 Elektros energijos tiekimas.....	416
7.6 Telekomunikacijos ir ryšiai	417
7.7 Rengtiniai ir peržiūrėtini teritorijų planavimo dokumentai.....	418
8. TERITORIJOS, KURIOMS BŪTINA PARENGTI VIETOS LYGMENS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTUS	419
9. SENIŪNIJŲ IR GYVENAMŲJŲ VIETŲ TERITORIJŲ RIBŲ KOREKTŪRA.....	421
PRIEDAS	426

IVADAS

Rengiant Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius buvo įvertintos šių patvirtintų arba rengiamų teisės aktų ir dokumentų nuostatos:

Europos sąjungos dokumentų nuostatos

- „Europos erdvinės plėtros perspektyva ESDP“ (pritarta neoficialioje ministrų, atsakingų už erdvinį planavimą, taryboje Potsdame, 1999 m. gegužės mėn.);

Lietuvos Respublikos Seimo dokumentų nuostatos

- „Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas“. Seimo sprendimas Nr. IX-1154; 2002 m. spalio 29 d.
- Nacionalinė turizmo plėtros programa. LR Seimo 199-07-01 nutarimas Nr. VIII-1284 (Žin.,1999, Nr. 63-2061);
- Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategija. LR Seimo 2000 06 13 nutarimas Nr. VIII-1728 (Žin.,2000, Nr. 50-1435);
- Nacionalinė energetikos strategija. Lietuvos Respublikos Seimo 2002-10-10 nutarimas Nr.IX-1130;
- Lietuvos respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas (Žin.,2000, Nr. 92-2883);
- Lietuvos Respublikos bevariklio transporto įstatymas (Žin.,2000, Nr. 56-1642);
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas 2004 m. rugsėjo 28 d. Nr. IX-2452;
- Nacionalinės integralios strategijos matmenys LR Valstybinės paminkloaugos komisijos 2004-11-19 sprendimas Nr. 105 (Žin.,2004, Nr. 175-6516);
- Lietuvos valstybinė aplinkos apsaugos strategija, 1995;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės dokumentų nuostatos

- Lietuvos nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros strategija. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-07-27 nutarimas Nr. 941 (Žin., 2001, Nr. 66-2418);
- Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtros iki 2015 metų ilgalaikė strategija. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-06-12 nutarimas Nr. 853;
- Nacionalinė darnaus vystimosi strategija. LR Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimas Nr. 1160;
- Kaimo plėtros plano 2004-2006 m. pagrindinės nuostatos. LR Vyriausybės 2003 m. spalio 22 d. nutarimas Nr. 1317;

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

- Dvarų paveldo išsaugojimo programa ir dvarų paveldo išsaugojimo programos įgyvendinimo priemonės. LR Vyriausybės 2003-04-18 nutarimas Nr. 481 (Žin.,2003, Nr. 38-1740);
- Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos. LR Vyriausybės nutarimas (Žin.,1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43);
- Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai. LR Vyriausybės 2004 03 15 nutarimas Nr. 276 (Žin.,2004, Nr. 41-1335);

Valstybinių institucijų dokumentų nuostatos

- Miškingumo didinimo programa. LR aplinkos ministro ir LR žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. 616/471(Žin., 2003, Nr. 1-10);
- Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas (rengiamas);

Marijampolės regiono valstybinių institucijų dokumentų nuostatos

- Marijampolės regiono plėtros planas 2006 - 2013 metų. Marijampolė, 2006;
- Marijampolės apskrities teritorijos bendrasis planas. Konceptija. Sprendiniai. (rengimas);

Vilkaviškio rajono savivaldybės institucijų dokumentų nuostatos

- Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos dalių šilumos ūkio specialusis planas, patvirtinta Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2005 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. B-TS-614;
- Vilkaviškio rajono strateginis plėtros planas, patvirtintas Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2005 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. B-TS-627;
- Vilkaviškio rajono savivaldybės viešosios turizmo infrastruktūros plėtros 2007 metų programa, patvirtinta Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2006 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. B-TS-1393;
- Vilkaviškio rajono savivaldybės bendrojo plano koncepcija, patvirtinta Vilkaviškio rajono savivaldybės Tarybos 2007 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. B-TS-147.

Vadovautasi ir kitų teisės aktų bei dokumentų, nurodytų Valstybės institucijų išduotose planavimo sąlygose, nuostatomis.

I. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ SUDĖTIS IR TAIKYMO TVARKA

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių sudėtis:

- Bendrosios nuostatos; (Bendrosios erdvinės plėtros koncepcijos brėžinys);
- Gamtos ir kultūros išteklių naudojimo sprendiniai (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys; Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys; Miškų išdėstymo brėžinys);
- Veiklos apribojimų sprendiniai (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys);
- Gyvenviečių sistemos plėtros sprendiniai (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys);
- Seniūnijų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų sprendiniai (Seniūnijų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų brėžinys).
- Ūkio plėtros sprendiniai (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys ir Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys);
- Žemės naudojimo sprendiniai (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys, Miškų išdėstymo brėžinys, Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys ir Teritorijos inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinys);
- Susisiekimo sistemos plėtros sprendiniai (Teritorijos inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinys);
- Inžinerinės infrastruktūros plėtros sprendiniai (Teritorijos inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinys);
- Teritorijų rezervuojamų visuomenės poreikiams sąrašai (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys, Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys; Teritorijos inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinys);
- Teritorijų, kurioms būtina parengti vietos lygmens teritorijų planavimo dokumentus sąrašas (schema).

Taikymo tvarka

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos Bendrojo plano sprendiniai išreiškia Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos nuostatas dėl rajono teritorijos naudojimo, veiklos joje plėtojimo sąlygų ir teisių. Visi patvirtinti ir savivaldybės teritorijų planavimo dokumentų registre registruoti teritorijų planavimo dokumentai galioja tiek, kiek neprieštarauja šiems Bendrojo plano sprendiniams. Visi sprendimai dėl miesto teritorijos naudojimo ir veiklos joje plėtojimo, žemės naudojimo tikslinės

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

paskirties nustatymo ir keitimo, veiklos apribojimų, specialiųjų sąlygų, nekilnojamojo turto rezervavimo ar paėmimo visuomenės poreikiams neturi prieštarauti šiems Bendrojo plano sprendiniams.

Teritorijų, žemės sklypų, pastatų, statinių ir įrenginių naudotojams, kurių nekilnojamojo turto iki Bendrojo plano sprendinių įsigaliojimo dienos registruota tikslinė naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis prieštarauja šiems Bendrojo plano sprendiniams, paliekama teisė naudotis nekilnojamoju turtu taip pat, kaip jis buvo naudojamas iki sprendinių įsigaliojimo dienos, nekeičiant jo naudojimo paskirties pobūdžio bei masto. Bet kokie šio turto naudojimo pakeitimai neturi prieštarauti šiems Bendrojo plano sprendiniams.

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais privalo vadovautis valstybės institucijos, savivaldybės, visuomeninės ir nevyriausybinės organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys, planuojantys ar vykdančys veiklą šioje teritorijoje. Jeigu Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose nėra suformuluotos aiškios nuostatos dėl konkrečios veiklos, tuomet reikia vadovautis bendrojo plano sprendinių bendrosiomis nuostatomis (II.1. skyrius)

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai tikslinami, papildomi ir keičiami teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrojo plano sprendinių pakeitimai, tikslinimai ir papildymai neturi bloginti rajono teritorijos ar jo dalies gyvenimo ir aplinkos kokybės, mažinti viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams kokybės, bloginti veiklos ir verslo sąlygų planuojamoje teritorijoje buveines turintiems ūkio subjektams.

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai taikomi:

- Priimant sprendimus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo sąlygų bei teisių;
- Derinant detaliojo, specialiojo, bendrojo planavimo dokumentus, statybos projektus, nustatant sąlygas teritorijų planavimo darbams, rengiant statybos projektų sąlygų sąvadus;
- Rengiant savivaldybės investicijų programas ir projektus;
- Priimant sprendimus dėl savivaldybės nekilnojamojo turto naudojimo, privatizavimo, taip pat privataus nekilnojamojo turto paėmimo ar rezervavimo visuomenės poreikiams.

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai galioja savivaldybės tarybos ir administracijos kompetencijos ribose.

II. BENDROJO PLANO SPRENDINIAI

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vadovaujantis parengtomis rajono plėtros prognozėmis nustatomos svarbiausios planuojamos teritorijos plėtros prielaidos, t. y. konkrečių objektų ar veiklos sričių plėtra, kuri galėtų radikaliai paveikti ne tik konkrečios nedidelio ploto teritoriją (pvz., seniūniją), tačiau viso rajono veiklų ir kraštovaizdžio struktūrą.

Prielaidos:

- Rekreacijos ir turizmo plėtra.
- Logistikos infrastruktūra.
- Viešojo susisiekimo sistemos rekonstrukcija.
- Žemės ūkio plėtra.

Svarbiausia rajono erdvinės plėtros prielaida yra kokybinė socialinių ir ekonominių procesų rajone plėtra, naudojant vietos išteklius, galimybes ir potencialą. Erdvinės plėtros koncepcijos paskirtis yra bendroms plėtros ašims ar branduoliams planuojamoje teritorijoje formuoti, bendriesiems plėtros ir apsaugos prioritetams, gyvenamųjų vietovių plėtros kryptims ir mastams nustatyti.

Darniai savivaldybės plėtrai svarbūs yra koncepcijoje numatomi rajono plėtros pcentriai (gyvenamosios statybos centrai), kurie dekoncentruotų plėtros potencialą rajono teritorijoje ir būtų svarbiais vietinės reikšmės aptarnavimo centrais. Plėtros pcentriais Vilkaviškio savivaldybėje laikytini esami seniūnijos centrai: Bartninkai, Gižai, Gražiškiai, Keturvalakiai, Kybartai, Klausučiai, Pajevonys, Pilviškiai, Virbalis ir Vištytis. Plėtros pcentriuose turi būti teikiamos pagrindinės kokybiškos viešosios paslaugos (sveikatos priežiūros, socialinės, kitos gyventojų ir ūkio subjektų aptarnavimo paslaugos), taip pat skatinama privačių paslaugų plėtra. Be to, plėtros pcentriams priskiriamos specifinės funkcijos. Ryšių ir kelių tinklo pagrindu rajono teritorijoje susiformuoja ekonominės-socialinės integracijos koridoriai (ašys).

Gamtinė ašis formuojama savivaldybės pietinėje dalyje Rytų – Vakarų kryptimis, kartu apimdama Vištyčio regioninio parko teritoriją, bei vakarinėje savivaldybės dalyje apimdama Padvarių, Virbalgirio botaninį – zoologinį draustinį ir rytinėje dalyje apima Gurbšilio, Kupreliškių, Mačių miško teritorijas. Pietinėje Vilkaviškio savivaldybės dalyje, Sūduvos aukštumose, pasienio su Kaliningradu zonoje, gamtinio karkaso plėtros ašis kaitaliojasi su miškininkystės ir žemės ūkio plėtra. Pietinėje Vilkaviškio savivaldybės dalyje, Sūduvos aukštumose, pasienio su Kaliningradu zonoje, gamtinio karkaso plėtros ašis kaitaliojasi su miškininkystės ir žemės ūkio plėtra.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

Likusioje centrinėje ir šiaurinėje savivaldybės dalyje, prioritetas atiduodamas intensyviai žemės ūkio plėtrai. Intensyvus žemės ūkis yra svarbiausia kaimiškujų vietovių gyventojų veikla. Miškininkystė plėtojama visoje Vilkaviškio savivaldybės teritorijoje nedideliais planuojamais miško plotais (mozaikos principu) persidengia su gamtinio karkaso ir žemės ūkio plėtos ašimis.

Palaikyti ir stiprinti esamą svarbiausią ūkio veiklą – žemės ūkį, didinti rajono žemės ūkio gamybos konkurencingumą. Šiuo požiūriu svarbu yra pakankamai išplėtoti objektų, teikiančių paslaugas(konsultacines, finansines, socialines ir kt.) ūkininkams ir kaimo gyventojams, tinklą. Plėtojant smulkųjį ir vidutinį verslą, labai svarbu pakankama verslo paslaugų įmonėms pasiūla ir tolygus jų pasiskirstymas planuojamoje teritorijoje. Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos plėtos koncepcijoje Bartninkų gyvenvietėje ir Vištyčio miestelyje siūloma, skatinant smulkių ir vidutinių verslų veiklą, įkurti **verslo ir verslo paslaugų centrus**. Skatinama smulkųjį verslą plėtoti įvairiose savivaldybės gyvenvietėse, sudarant sąlygas gyventojų verslumui pasireikšti ir pagrindą šiuo metu atsiliekančioms teritorijoms ekonomiškai plėtotis.

Beveik visa Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorija, išskyrus rytinius jos pakraščius, priskirta prie didelio rekreacinio potencialo arealo sudarančio nacionalinės svarbos Vilkaviškio – Vištyčio rekreacines sistemas. Pagal LR teritorijos bendrąjį planą šiuose arealuose tikslingiausia stiprinti nacionalinės svarbos rekreacinius arealus, tarp jų Vilkaviškio – Vištyčio nacionalinių ir regioninių parkų teritorijose, taip pat plėtotinos paslaugos, siejamos su poilsiu gamtoje ir versline rekreacija atnaujinant esamus poilsio namus bei sukuriant kempingų tinklą, plėtojant poilsio kaime bei pramogų paslaugas, sukurti regionines rekreacijos (turizmo) plėtos organizacijas bei informacijos centru. Tuo pačiu LR teritorijos bendrajame plane savivaldybė priskirtina teritorijai, kurioje palankiausia yra plėtoti pažintinę ir pramoginę rekreaciją, o Vištyčio miestelis išskiriamas kaip regioninės svarbos rekreacijos aptarnavimo centras, kuriame plėtojamas pažintinis turizmas ir poilsis gamtoje.

Norint efektyviai išnaudoti visus turimus rekreacinius išteklius Vilkaviškio savivaldybės bendrojo plano koncepcijoje siūloma rekreaciją intensyviai plėtoti pietinėje savivaldybės dalyje prie Duoniškių gyvenvietės esančių ežerėlių grupių, centrinėje savivaldybės dalyje aplink Paežerių ežero bei Širvintos upės ašyje, šiaurinės savivaldybės dalyje – Šešupės upės ašyje. Šiose teritorijose siūloma plėtoti įvairias turizmo ir rekreacijos paslaugas: kaimo turizmą, maitinimo ir apgyvendinimo paslaugas, pramogų paslaugas. Ši infrastruktūra turėtų būti orientuota ne tik į turistų, bet ir į vietinių gyventojų poreikius. Vienas didesnių rekreacinės plėtos arealų formuojamas prie Vištyčio ežero, bet dėl pakrantės apsaugos zonos ir dėl Vištyčio regioninio parko apribojimų siūloma rekreacijos plėtra yra su apribojimais. Turizmo centrais, kuriuose teikiamos platesnio

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

spektro paslaugos (apgyvendinimo, pramogų), siūloma išskirti Vištytį, Bartninkus, Paežerius ir Pilviškius. Plėtojant **viešąjį turizmo infrastruktūrą**, pirmiausia siūloma įrengti ne tik vietinės, bet ir regioninės reikšmės dviračių trasą, kuri turėtų ryšius su kita Lietuvos teritorija ir ateityje galėtų susijungti su svarbiomis Lietuvos turizmo rinkomis, pvz., Kaunu.

Siekiant sumažinti neigiamą tranzito poveikį Vilkaviškio rajone siūloma tiesti Pilviškių aplinkkelį ir Vilkaviškio miesto aplinkkelį bei bendrą Virbalio-Kybartų aplinkkelį. Be to, prie kelio atkarpos Virbalis – Kybartai siūloma kurti logistikos infrastruktūros centrą.

2. GAMTOS IR KULTŪROS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO SPRENDINIAI

2.1 Kraštovaizdžio apsauga ir naudojimas

Gamtinis karkasas. Gamtinis karkasas yra itin svarbi teritorinė daigiafunkcinė sistema, užtikrinanti bendrą teritorijos kraštovaizdžio stabilumą, gyvybingumą, bei jame vykstančių migracinių ryšių nepertraukiamumą. Gamtinės aplinkos stabilumo užtikrinimas palaikant, formuojant ar gausinant gamtinio karkaso elementų kokybę teritorijoje savo ruožtu garantuoja didesnę teritorijos ūkinį potencialą, bei geresnę gyvenamosios aplinkos kokybę. Vilkaviškio rajono teritorijos gamtinis karkasas yra neatsiejama bendro Lietuvos Respublikos teritorijos gamtinio karkaso dalis. Visos gamtinio karkaso dalys, lokalizuotos Vilkaviškio rajono teritorijoje, užima apie 45,8 % teritorijos ploto. Jos persidengia su konservacinėmis bei įvairaus pobūdžio ir intensyvumo ūkinio naudojimo teritorijomis. Gamtinio karkaso sistema skaidoma į šias dalis:

- geokologinės takoskyros;
- geosistemų stabilizavimo židiniai;
- migracijos koridoriai.

Geokologinės takoskyros (geosistemų įeigų sritys „langai“) – tai teritorijos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, bei požeminių vandenų intensyvaus maitinimo plotus. Jos palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą.

Vilkaviškio rajone geokologinės takoskyroms priskiriami upių (Širvintos, Rausvės, Lieponos ir kitų) aukštupiai, Vištyčio regioninis parkas su ežerais, Suvalkų (Sūduvos) kalvynu ir didžiosiomis giriomis. Regioninės reikšmės geologinės takoskyros dalis (20045,59 ha) yra Vilkaviškio rajono pietrytinėje dalyje. Bendroje Vilkaviškio rajono gamtinio karkaso sistemoje geokologinės takoskyros užima 34,7 proc., o visoje rajono teritorijoje – 15,9 proc. Rajoninės reikšmės geologinių takoskyrų Vilkaviškio rajone nėra. *Svarbiausia kraštovaizdžio formavimo kryptis geokologinių takoskyrų teritorijoje – kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų gražinimas ir gausinimas.*

Geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir ašys (mazgai ir juostos) – tai teritorijos, užimančios tarpinę padėtį tarp geokologinių takoskyrų ir migracijos koridorių, galinčios pakeisti šoninius migracijos srautus (šoninį nuotėkį), taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai bei grupės, natūralios pievos, pelkės, bei kiti vertingi stambiujų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms sistemoms.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

Vilkaviškio rajone stabilizavimo mazgai ir juostos apima 16627,28 ha plotą, sudaro 13,2 proc. rajono teritorijos ploto arba 28,8 proc. viso gamtinio karkaso ploto. *Svarbiausia kraštovaizdžio formavimo kryptis – esamos natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio išlaikymas ir saugojimas. Antra kryptis-palaikomas ir didinamas kraštovaizdžio natūralumas, trečia-gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai.* Pirmai kraštovaizdžio formavimo kryptčiai priskiriamos teritorijos rytinėje rajono dalyje, apimančios Paežerių, Antupių, Gurbšilio, Kupreliškių, Mačių miškus; šiaurinėje rajono dalyje – Paražnių, Šūklių, Pracapolės ir dalį Žaliosios miško; vakarinėje dalyje – Virbalgirio botaninį-zoologinį draustinį ir Padvarių mišką. Pirmosios krypties kraštovaizdžio tvarkymo arealai užima 46,5 proc. Antrosios krypties tvarkymo arealai, užimantys 16,1 proc. vidinio stabilizavimo arealų ploto, apima Uosių, Padvarių, Budavonės miškus bei teritoriją tarp Paežerių ir Patunkiškių gyvenviečių prie Paežerių ežero. Joms būtinas esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas. Trečiosios krypties tvarkymo arealai užima 37,4 proc. geosistemų stabilizavimo mazgų ir juostų ploto.

Migraciniai koridoriai – tai slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kuriais vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Vilkaviškio rajono savivaldybėje migracijos koridoriai apima 16,7 proc. rajono teritorijos ploto arba 36,46 proc. viso gamtinio karkaso ploto. Regioniniai ir svarbiausi rajoniniai migracijos koridoriai apima 2036 ha teritoriją, o kiti rajoniniai ir svarbiausi vietiniai migracijos koridoriai 19010,25 ha. Vilkaviškio rajono savivaldybės migracijos koridoriai daugeliu atveju sutampa su rajono teritorijoje esamų upių ir upelių (Šešupės, Širvintos, Vingrupio, Nenujės, Zanylos, Karklės ir kt.) slėniais. Svarbiausia kraštovaizdžio formavimo kryptis – *gražinti ir gausinti kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus.*

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijoje nustatyti šie gamtinio kraštovaizdžio apsaugos, formavimo bei ūkinio naudojimo pobūdį nusakantys gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai:

- 1) Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis;
- 2) Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas;
- 3) Gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai.

Pirmasis kraštovaizdžio formavimo tipas taikomas ištisiniais miško masyvais apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose, išsaugojusiose natūralų kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. Šių teritorijų perspektyva susijusi su racionalaus subalansuoto miškų

ūkio tvarkymu, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto režimo užtikrinimu šiose zonose įsteigtoms ypač saugomoms teritorijoms.

Rekomenduojamas teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Pagrindinė šių teritorijų naudojimo kryptis yra tausojantis miškų ūkis, vykdant sanitarinius kirtimus ir netaikant plynų kirtimų, taip pat veikla, susijusi su racionaliu šalutinių miško išteklių panaudojimu, pažintinis turizmas, bei kitų pasyvesnių rekreacijos krypčių vystymas, derinant naudojimą su konkrečios teritorijos naudojimo reglamentu (jei toks yra). Mišku neapaugusiose teritorijos dalyse rekomenduojama skatinti ekologinio ir tausojančio žemės dirbimo sistemas, plėtoti smulkias klypę daržininkystę, sodininkystę bei kitus alternatyvius verslus, būdingus atskiriems etnografiniams regionams.

Antrasis kraštovaizdžio formavimo tipas rekomenduotinas mišrios žemės naudmenų mozaikos teritorijose, kuriose kaitaliojasi miškų ir žemės ūkio naudmenos, taip pat smarkiai pakeistos arba pažeistos gamtinės struktūros miškuose. Šių teritorijų tvarkymas yra kur kas sudėtingesnis, nes reikalingas tiek esamų funkcijų suderinimas, tiek atkuriamosios priemonės gamtinės struktūros galioms stiprinti.

Rekomenduojamas teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Svarbiausia šių teritorijų naudojimo kryptis yra smulkus ūkis su ganyklinės žemdirbystės (pieno ūkiai ir galvijų bei avių auginimas), daržininkystės, sodininkystės specializacijomis. Esami ūkiai palaipsniui turėtų būti orientuojami į ekologinius ar pereinamojo tipo (tvaraus ūkininkavimo) ūkius. Dalis dirbamų žemių laipsniškai verčiamos į pievas ir ganyklas. Pageidautinas miškingumo didinimas mažai našių, nedirbamų žemių sąskaita, apželdinant ir savaiminės renatūralizacijos keliu.

Trečiasis kraštovaizdžio formavimo tipas taikytinas žmogaus veiklos, pirmiausia agrarinės, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Tai intensyvaus ūkininkavimo rezultatas. Šiose zonose gamtinio kraštovaizdžio formavimas susijęs su natūralios gamtinės aplinkos atkūrimu, formuojant kultūrinį kraštovaizdį, ir nauju ekologizuotu požiūriu į žemės naudojimą.

Rekomenduojamas teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Tikslingas laipsniškas perėjimas prie tausojamojo ūkininkavimo. Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Šiose teritorijose būtinas žemėnaudos sąskaidos didinimas, sukuriant laukų ir vandens apsauginius želdinius, taip pat mažesnio našumo žemių pavertimas į pievas ir ganyklas. Būtinai teritorijos miškingumo didinimas, dirbtinai apželdant ir skatinant savaiminį užžėlimą, žemės ūkiui netinkamuose plotuose.

2.2 Biologinės įvairovės apsauga ir tinklo formavimas.

Ekologinis tinklas yra gamtinio karkaso dalis, jungianti didžiausią bioekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijos koridorius. Iš esmės, tai tarpusavyje sujungta natūralių ir pusiau natūralių ekosistemų, rūšių ir bendrijų su jų buveinėmis kraštovaizdyje visuma. Šalyse, įteisinusiose universalesnę kraštotvarkinę planinę struktūrą (analogiška gamtinio karkaso idėjai), apimančią ir visas biologinę vertę turinčias teritorijas, ekologinis tinklas tampa tik papildoma organizacine aplinkosaugos priemone.

Ekologinio tinklo pagrindas yra „*Natura 2000*“ teritorijų tinklas, kuris Vyriausybės įgaliotos institucijų nustatyta tvarka išskiriamas kaip Europos Bendrijos svarbos saugomų teritorijų tinklas, susidedantis iš buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų, skirtas išsaugoti, palaikyti ir prireikus atkurti natūralius buveinių tipus ir gyvūnų bei augalų rūšis Europos Bendrijos teritorijoje.

Saugomoms teritorijoms, turinčioms tarptautinės svarbos saugomos teritorijos statusą ir (ar) įrašytoms į tarptautinės reikšmės saugomų teritorijų sąrašus, taikomi tarptautinėse konvencijose, sutartyse nustatyti reikalavimai. „*Natura 2000*“ teritorijose yra draudžiama arba ribojama veikla, galinti turėti neigiamą poveikį saugomoms natūralioms buveinėms, rūšių buveinėms ir saugomoms augalų bei gyvūnų rūšims. Leidžiama tokia veikla, kuri užtikrina tinkamą buveinių ir rūšių būklę. Veikla turi būti vykdoma atsižvelgiant į konkrečius buveinių tipus ar rūšis ir remiantis teritorijų planavimo dokumentais ir gamtotvarkos planais.

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos režimas nustatomas subalansuotomis priemonėmis: išsaugojimo (konservacinėmis), prevencinėmis priemonėmis, teritorijų planavimo dokumentų bei planų sprendiniais, taip pat vertinimo priemonėmis, nustatančiomis projektų poveikį buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms. Europos Bendrijos svarbios buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų tvarkymo ypatumus nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai.

Paukščių apsaugai svarbiose teritorijose yra draudžiama arba ribojama veikla, galinti pakenkti saugomoms paukščių rūšims, jų buveinėms, perėjimo, mitybos, šėrimosi, poilsio ir migracijos susitelkimo vietose. Jose statyti bei rekonstruoti statinius, tiesti ir rekonstruoti kelius, vamzdynus, elektros tiekimo ir ryšių linijas bei įgyvendinti kitus planus ir projektus, galinčius turėti poveikį paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms, galima tik **Saugomų teritorijų** įstatyme nustatyta tvarka įvertinus jų poveikį paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms ir teisės aktų nustatyta tvarka gavus leidimą.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

Biologinės įvairovės apsaugai išskirtas ekologinis tinklas kuris patenka į gamtinio karkaso teritorijas ir apima visas „Natura 2000“ teritorijas: Širvintos upės slėnį (LTVLKB001), Virbalgirio mišką (LTVIK0001), Drausgirio mišką (LTVIK0002), Tadarinės ir Vištytgirio mišką (LTVIK0005), Pavištyčio pievas (LTVIK0003), Grybingirio mišką (LTVIK0004). Visose šiose teritorijose turi būti laikomasi buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos ir tvarkymo reikalavimų, nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-04-19 nutarimu Nr. 380 “Dėl bendrųjų buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo”.

Nustatyta ir su šalies gamtiniu karkasu subordinuota biologinės apsaugos teritorinę sistemą – ekologinį tinklą – sudaro:

- 1) europinės ir nacionalinės bei regioninės svarbos bioekologiniai branduoliai, kaip nustatytos ar prognozuojamos didžiosios biologinės įvairovės arealai, skirti išsaugoti vertingas natūralias ar pusiau natūralias ekosistemas, augmenijos, grybijos ir gyvūnijos rūšis ir jų buveines;
- 2) ekologiniai koridoriai (bioekologinės jungtys), kaip biomigracijos (gyvūnų judėjimo, rūšių plitimo, genetinės informacijos tarp atskirų populiacijos keitimosi) ryšius užtikrinančios vientiso ar segmentiško pobūdžio teritorijos, dažniausiai slėniai, dubakloniai ir miškingos juostos agrarinėje ar urbanizuotoje aplinkoje;
- 3) buferinės apsaugos zonos, kaip stabilizuojantį (mažinanti neigiamą antropogeninį poveikį) ekologinį vaidmenį bioekologinių branduolių ar ekologinių koridorių atžvilgiu atliekančios prie jų prisišliejusios gretimos teritorijos.

Nustatyti bioekologiniai branduoliai bei ekologiniai koridoriai laikytini pagrindiniais biologinės įvairovės apsaugai skirtų teritorijų (rezervatų, draustinių) steigimo paieškų poligonais. Pateiktas ekologinio tinklo teritorinis modelis ateityje galės būti tikslinamas ir plėtojamas žemesniuose planavimo lygmenyse.

Vilkaviškio rajono savivaldybėje ekologiniame tinkle nustatyti šie **bioekologiniai branduoliai:**

Europinės svarbos Vištytgirio branduolys, išskirtas botaninio-zoologinio draustinių ir buveinių apsaugai svarbių „Natura 2000“ teritorijų komplekso, pagrindu.

Europinės svarbos Drausgirio branduolys, išskirtas gamtinio rezervato, įeinančių į Vištyčio regioninį parką pagrindu.

Europinės svarbos Vištyčio branduolys, išskirtas Vištyčio ežero dalies įeinančios į Vištyčio regioninį parką pagrindu.

Nacionalinės svarbos Vygrelių ežeryno branduolys.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrojo planu, Valstybinė Saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, organizavo Suvalkijos nacionalinio parko ir jo zonų ribų tvarkymo planų rengimą. Pagal pasiūlytą projektą Suvalkijos nacionalinis parkas užimtų 53 tūkst. ha plotą, 10 tūkst. jame sudarytų Vištyčio regioninis parkas. Jo teritorija driektųsi vakarinėje Vilkaviškio rajono savivaldybės dalyje nuo Vištyčio, apimdama Paežerius (Šeimenos seniūnija) iki Kudirkos Naumiesčio bei apims Šešupės slėnio dalį. Parko Projekte numatyta parką kurti ne vientisą, o salų principu, kadangi Suvalkijos žemės daug kur sukultūrintos ir yra netinkamos parko teritorijai, be to, nėra tikslo į parką įjungti išstisęs gyvenamas teritorijas, o kuriant salų principu būtų galima apimti ir daugiau rajono savivaldybės teritorijos vietovių. Įkūrus parką atsirastų tam tikrų apribojimų. Pagrindiniai trys apribojimai: draudimas žaloti vertybes (nukasti žemes, sunaikinti augalus), darnaus vystymosi principo realizavimas (galimas naudojimas tik suderinus su aplinkosaugininkais) ir tam tikri apribojimai susiję su statybomis.

Saugomų teritorijų ribos koreguojamos (keičiamos), naujos saugomos teritorijos (išskyrus savivaldybių draustinius) steigiamos saugomų teritorijų specialiaisiais planais. Vištyčio regioninio parko teritorijos tvarkymo ir apsaugos režimą nustato atskiras teritorijų planavimo dokumentas – Vištyčio regioninio parko tvarkymo planas.

2.3 Aplinkos kokybė

Oro, vandens, dirvos tarša priklauso nuo ūkio plėtros ir žmonių veiklos intensyvumo planuojamoje teritorijoje. Vilkaviškio rajono teritorijoje numatyta plėtoti intensyvią žemės ūkį, rekreaciją, turizmą, gavybos pramonę. Gerėjant gyvenimo kokybei bus plėtojama inžinerinė bei susisiekimo infrastruktūra, viešosios paslaugos. Atitinkamai intensyvės teritorijos naudojimas ir didės galimybės teršti orą, vandenį ir dirvą. Todėl sprendiniai, kurie padėtų sumažinti šią taršą arba jos išvengti (aplinkos kokybės sprendiniai) parengti išdėstyti 7 skyriuje „Inžinerinės infrastruktūros sistemų plėtros sprendiniai“.

2.4 Kultūros paveldo naudojimas ir apsauga

Savivaldybės bendrojo plano kultūros paveldo dalis apibrėžia savivaldybės teritorijoje esamo nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkymą ir naudojimą bei prioritines teritorinės apsaugos priemones kultūros paveldo vertybėms išsaugoti. Sąvokos ir sprendinių turinys atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą (Žin., 2004, nr. 153-5571), Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklės (Žin., 2004, Nr. 83-3029), Lietuvos nacionalinę darnaus vystymosi strategiją (Žin., 2003, Nr. 89-2039) ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą (Žin., 2002, Nr. 110-4852).

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros paveldo apsaugos įstatymo 3 str. 1 p. visi objektai, saugotini kaip nekilnojamosios kultūros vertybės, pagal įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ 9 straipsnį pripažįstami Kultūros vertybių registre registruotomis nekilnojamosiomis kultūros vertybėmis.

Nekilnojamosios kultūros vertybės yra bendrosios kraštovaizdžio formavimo politikos objektas. Jų išsaugojimas ir tvarkymas laikomas integralia Vilkaviškio rajono savivaldybės plėtros dalimi. Kultūros paveldo išsaugojimas, atgaivinimas ir tinkamas naudojimas ypač svarbus rajono savitumo raiškai. Registre įregistruotų nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių skaičius Vilkaviškio rajone pagal jų tipus pateiktas 2.3.1 lentelėje.

2.3.1 lentelė. Kultūros paveldo objektai įtraukti į Kultūros vertybių registrą

Paveldas pagal vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį	Skaičius	Dalis bendrame skaičiuje %	Kultūros paminklai	Valstybės saugomi kultūros paveldo objektai	Kultūros paveldo objektai, kuriems taikoma pradinė teisinė apsauga
Archeologinis paveldas	22	9,09	12	6	4
Architektūrinis, inžinerinis, istorinis, sakralinis paveldas	71	30,17	1	33	37
Urbanistinis paveldas	1	0,41	-	1	-
Kitas nekilnojamas kultūros paveldas	145	60,33	-	122	23
IŠ VISO:	239	100	13	162	64

Valstybės saugomi kultūros paveldo objektai sudaro 66,94 %, o kultūros paveldo objektai, kuriems taikoma pradinė teisinė apsauga – 27,69 % bei valstybės saugomi kultūros paveldo objektai - tik 5,37 % jų yra suteiktas kultūros statusas. Dauguma kultūros paminklo statusą turinčių objektų yra archeologijos objektai (piliakalniai, senovės gyvenvietės). Tarp kultūros paminklų statusą turinčių objektų išskirtinas statinių kompleksas J. Basanavičiaus memorialinis muziejus ir Lietuvos tautinio atgimimo ažuolynas.

Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiaisiais ir detaliesiais planais bei objektų, įrašytų į Lietuvos Respublikos Kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniai apsaugos reglamentai, jei individualių reglamentų nėra nustatyta).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu IV-190 „Dėl Nekilnojamųjų kultūros vertybių pripažinimo saugomomis“ (Žin., 2005, Nr.58-2034) kultūros paveldo objektai pagal apsaugos tikslus skirstomi (180 objektų):

1) saugotini moksliniam pažinimui (6 objektai): A242P; A1896; A1893; A1894; A1895; A1897. Šiai grupei yra priskirti kapinynai, senojo miesto vieta bei senovės gyvenvietės.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

2) saugotini moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui (14 objektų): A248KP; A244P; A245KP; A246KP; A249KP; A247KP; A240KP; A250KP; A251; A252KP; A241KP; A243P; A240KP; A247KP; tai daugiausia piliakalniai su gyvenvietėmis.

3) saugotini moksliniam pažinimui ir saugoti viešajai pagarbai; pagal šį apsaugos tikslą Vilkaviškio rajono savivaldybėje nei vienas kultūros paveldo objektas nėra priskirtas.

4) saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui (26 objektai): G252K; S75, G142K; S193, S211, S615, S76; M157; I149; S614; I148; U25; S195; G233K; I147; G380K; G381K; G382K; G383K; S895; G451K; I286; G527K; G531K; S1043; S1058. tai daugiausia sudaro statinių ansambliai keletas pastatų ir Virbalio istorinis centras.

5) saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai (134 objektai): G199KP; I146, I53; S210; S212; S1037; L902; L898; L893; L904; L216; L217; L218; L219; L220; L221; L222; L223; L224; L225; L226; L227; L228; L229; L230; L231; L232; L233; L234; L235; L236; L237; L238; L239; L240; L241; L242; L243; L244; L424; L425; L426; L427; L428; L429; L430; L431; L432; L433; L434; L435; L436; L437; L438; L439; L440; L441; L442; L443, L444, L445; L446, L447; L448; L449; L450; L451; L452; L453; L454; L455; L456; L457; L458; L459; L460; L461; L462; L463; L464; L465; L466; L467; L468; L504; L505; L506; L507; L508; L509; L869; L870; L871; L872; L873; L874; L875; L876; L877; L878; L879; L880; L881; L882; L883; L884; L885; L886; L887; L888; L889; L890; L891; L892; L894; L895; L896; L897; L899; L900; L901; L903; L905; L988; L989; L990; L991; L992; L993; L994; L995; L996; I145; S878; tai daugiausia sudaro laidojimo vietos, keletas statinių, įvykių vietos ir vienas statinių ansamblis J. Basanavičiaus memorialinis muziejus ir Lietuvos tautinio atgimimo ažuolynas.

Visų objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi LR Vyriausybės Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIX p. reikalavimai (Žin., 1992-08-10, Nr. 22-652). Archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservacinė (saugojimo) paskirtis (Lietuvos teritorijos bendrasis planas, 21 str.). Visos neveikiančios kapinės tvarkomos pagal Kapinių tvarkymo taisyklės. Jų teritorijoms nustatoma pagrindinė tikslinė konservacinė žemės naudojimo paskirtis (Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 20 str.).

Jei objektų, įrašytų į Lietuvos Respublikos Kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. 5 p. reikalavimai. „Institucija, priėmusi sprendimą inicijuoti kultūros paveldo objekto skelbimą saugomu arba jau saugomo objekto naujai aptiktos vertingosios savybės nustatymą bei apsaugos reikalavimų pakeitimą, gali iki 6 mėnesių apriboti ar uždrausti darbus, kurie pačiame objekte, jo teritorijoje ar

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

apsaugos zonoje galėtų pažeisti vertingąsias savybes. Jei teritorija ir apsaugos zona nenustatytos, apriboti ar uždrausti darbus galima iki 250 metrų atstumu nuo objekto. Jeigu dėl nepalankių klimato sąlygų trūkstami tyrimai neatliekami, terminas gali būti pratęstas. Bendras uždraudimo vykdyti darbus terminas negali būti ilgesnis negu 8 mėnesiai. Per šį terminą šio įstatymo nustatyta tvarka turi būti atlikti trūkstami tyrimai, parengtas ir suderintas teritorijos ir apsaugos zonos ribų projektas, reikalui esant, statinys užkonservuotas ir atlikti kiti kultūros paveldo objekto skelbimo saugomu procedūros veiksmai.“

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai naudojami, atsižvelgiant į jų vertingąsias savybes ir teritorinį kontekstą. Prioritetiniai tvarkomi reikšmingiausi valstybės ir savivaldybės saugomi nekilnojamojo kultūros paveldo objektai. Dvarų sodybų naudojimo perspektyva siejama su rekreacinio naudojimo plėtra ir turizmu. Į Lietuvos Respublikos Kultūros paveldo objektų registrą įtrauktos dvarų sodybos tvarkomos pagal jų apsaugos reikalavimus. Kultūros objektai, įtraukti į turizmo maršrutus, ženklinami prioriteto tvarka ir rengiami intensyvesniam lankymui.

Dvarų sodybos, esančios rekreaciniuose arealuose, taip pat turizmo plėtros zonoje ir netoli jos pritaikomos turizmo infrastruktūros ir paslaugų objektams kurti. Prioritetiškai lankymui pritaikomi kultūros paveldo objektai, esantys turizmo plėtros zonoje ir arti jos:

- Paežerių dvaro sodyba (Paežerių kaimas);
- J. Basanavičiaus memorialinis muziejus ir Lietuvos tautinio atgimimo ažuolynas (Ožkabilių kaimas);
- Kunigiškių, Pajevonio piliakalnis su gyvenvieta (Pajevonio kaimas);
- Piliakalnis su papiliu (Piliakalnių kaimas);
- Piliakalnis, vad. Juodkalniu (Pajevonio kaimas);
- Piliakalnis su gyvenvieta (Vištyčio Lauko II kaimas);
- Piliakalnis su gyvenvieta (Dabravolės kaimas);
- Šakių piliakalnis (Šakių kaimas);
- Šukių piliakalnis su gyvenvieta (Šukių kaimas);
- Piliakalnis su gyvenvieta (Kaupiškių kaimas);
- Pavištyčio piliakalnis II su gyvenvieta (Pavištyčio kaimas);
- Pavištyčio piliakalnis (Pavištyčio kaimas);
- Vištyčio akmuo, vadinamas Stebuklingu akmeniu (Nebūtkiemio kaimas).

Vilkaviškio rajono savivaldybės kaimiškojoje teritorijoje žemės ūkis yra būtina sąlyga vertingosioms savybėms, būdingoms jos istoriniam kraštovaizdžiui (smulki kraštovaizdžio sąskaida,

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

tradicinės medžio architektūros paveldo objektų gausa ir autentiškumas, nedidelės dvaro sodybos) išsaugoti (Lietuvos etnografinių kaimų išlikimo ilgalaikė programa, Žin., 2003, Nr. 89-4033).

Planuojama gyvenviečių plėtra įgyvendinama atsižvelgiant į vertingąsias urbanistikos paveldo savybes. Rengiant detaliuosius planus privaloma iš esmės nekeisti susiklosčiusios planinės struktūros, vertingų gamtos ar kultūros elementų, numatyti būdus jiems išryškinti ar atkurti. Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijoje yra valstybės saugomas kultūros paveldo objektas – Virbalio miestelio istorinis centras U25. Šio urbanistinio kultūros paveldo objekto vertingosios savybės yra gatvių tinklas, aikštės planas ir kapitalinio užstatymo fragmentai. Virbalio miestelio istorinio centro teritorijoje veikla reglamentuojama nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais ir dokumentais bei nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiuoju planu.

Kultūros paveldo objektų sancaupos arealai tvarkomi išryškinant dominuojančių kultūros paveldo objektų sąveika su kitais kultūros paveldo objektais ir gamtine aplinka. Arealų teritorinės apsaugos priemonės nustatomos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės, Žin., 2005, Nr. 81-2973). Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiaisiais ir detaliaisiais planais bei objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniai apsaugos reglamentai, jei individualių reglamentų nėra nustatyta).

Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registre registruotų kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose ir apsaugos zonose veikla reglamentuojama nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais ir dokumentais bei nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiais planais.

Siekiant išsaugoti Vilkaviškio rajono istorinių miestelių ir kaimo gyvenviečių patrauklumą, tikslinga numatyti ir įgyvendinti socialinės plėtros priemones, skirtas:

- išlaikyti ir stiprinti vietos bendruomenes;
- įtraukti bendruomenes į teritorijų planavimo ir kultūros paveldo išsaugojimo procesus;
- plėtoti medžio statybos tradicijas;
- atgaivinti turgaus tradicijas rajono miesteliuose;
- stiprinti istoriškai susiklosčiusias kultūrinės religines tradicijas.

1 priede pateikiami rajono teritorijoje esančių kultūros paveldo objektų sąrašai sudaryti pagal Kultūros paveldo centro nekilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos duomenis 2006 metų liepos 1 dienos. *Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo* brėžinyje pažymimi visi

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

Vilkaviškio rajono savivaldybės kultūros paveldo objektai (valstybės saugomi objektai ir įrašyti į Kultūros vertybių registrą).

3. GYVENVIEČIŲ SISTEMOS PLĖTROS SPRENDINIAI

3.1 Centrinų gyvenviečių sistema

Vadovaujantis Vilkaviškio rajono tarybos aprobuota Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrosios erdvinės plėtros koncepcija savivaldybėje plėtojami du **3 lygmens** lokaliniai **a ir b kategorijos** centrai:

- *Vilkaviškis* (**a** kategorija) – esamas savivaldybės centras, susiformavęs mažas miestas, pakankamo plėtros potencialo, palyginti stiprus;
- *Kybartai - Virbalis* (**b** kategorija) – naujai plėtojamas rajono lygmens aptarnavimo centras, , šiuo metu dar palyginti silpnas, tačiau turintis plėtros potencialą, formuojamas dvejų mažų miestų pagrindu. Tai geografiškai artimi, ekonomine veikla susiję miestai. Šioje teritorijoje gali būti keičiama žemės naudojimo paskirtis iš žemės ūkio į kitą paskirtį ir žemė naudojama intensyviai ne žemės ūkio ir ne miškų ūkio veiklai.

4 lygmens a kategorija (polifunkciniai centrai) priskiriama šioms gyvenvietėms:

- *Bartninkai* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras, verslo paslaugų centras, turizmo centras);
- *Gižai* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras);
- *Pilviškiai* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras, verslo paslaugų centras, viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų centras).

4 lygmens b kategorija (monofunkciniai) priskiriama šioms gyvenvietėms:

- *Gražiškiai* (esamas seniūnijos centras, prioritetinė funkcija – viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras);
- *Keturvalakiai* (esamas seniūnijos centras, prioritetinė funkcija – viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras);
- *Klausučiai* (esamas seniūnijos centras, prioritetinė funkcija – viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras);
- *Pajevonys* (esamas seniūnijos centras, prioritetinė funkcija – viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras);

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

- *Vištytis* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras, verslo paslaugų centras, turizmo centras).

Centrinių gyvenviečių sistemą papildo **4 lygmens c kategorijos** lokalinės reikšmės centrai, kurių socialinis ekonominis potencialas yra silpnas. Šių centrų pagrindinė funkcija – gyventojų, žemės ūkio ir smulkaus verslo subjektų aptarnavimas, todėl jų sklaida rajono teritorijoje yra tolydi. Šiai kategorijas priskiriamos tokios Vilkaviškio rajono teritorijoje esančios gyvenamosios vietovės: *Kuosėnai, Lakštučiai, Pašeimeniai, Bačkiškiai, Karkliniai, Gudkaimis, Matlaukys, Vilkupiai, Andriškiai, Augalai, Daržininkai, Giedriai, Slabadai, Teiberiai, Karalkrėslis, Alksnėnai, Padurpinytis, Paežeriai, Ramoniškiai, Stirnėnai, Stotis, Alvitas, Čyčkai, Giedriai, Klampučiai, Maldėnai, Serdokai, Kaupiškiai*. Šiuose Vilkaviškio rajono centrinių gyvenviečių sistemos gyvenamosiose vietovėse rekomenduojama koncentruoti rajono kaimo gyventojus (nauju gyvenamųjų namų statybą) kartu plėtojant inžinerinę infrastruktūrą ir viešąsias paslaugas. Rengiant šių gyvenamųjų vietovių detaliuosius planus turi būti rezervuotos teritorijos inžinerinei infrastruktūrai ir viešosioms paslaugoms plėtoti.

Nekategorizuotos vietovės – tai yra tankiai apgyvendintos vienkiemių ir smulkių kaimų teritorijos, kurios neturi plėtros potencialo ir ateityje jų raidą lems žemės ir kitos rinkos santykiai bei demografinių procesų (natūralaus prieaugio, gyventojų senėjimo) tempai.

Rajono centrinių gyvenviečių sistemos plėtra yra daugiau kokybinė socialinių ir ekonominių procesų plėtra, o ne kiekybinė ar teritorinė. Tačiau tikėtinos iki planuojamo periodo pabaigos urbanizacijos plėtros teritorijos pažymėtos Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje.

Vadovaujantis Marijampolės apskrities teritorijos bendruoju planu, Vilkaviškio rajono teritorijoje išskiriamos regioninės ir lokalinės svarbos urbanistinės integracijos ašys. Jos tarpusavyje apjungia visus Vilkaviškio rajone išskirtus 3 ir 4 lygmens urbanistinius centrus ir yra siejamos su aukštesnio lygmens urbanistinės integracijos ašimis. Vilkaviškio miestas yra įvardijamas kaip vienas iš Marijampolės apskrities ekonominės-socialinės plėtros centrų. Virbalio ir Kybartų miestams priskirtas regiono ekonominės-socialinės plėtros pcentrių statusas. Kaip aktyvios ekonominės plėtros arealas išskirtos teritorijos nuo Vilkaviškio iki Pilviškių tarp geležinkelio ir krašto kelio 136.

Aprobuotoje Vilkaviškio rajono erdvinėje koncepcijoje Vilkaviškio miesto teritorija, Giedrių gyvenvietė ir netoli miesto esančios kitos gyvenvietės (Vokiškėliai, Kisiniškiai, Būdežeriai, Serdokai, Gudeliai) ir Paežerių ežero pakrantės teritorija su Paežerių, Maldėnų, Patunkiškių gyvenvietėmis formuoja ekonominės-socialinės plėtros branduolį. Šioje teritorijoje palaikomas ir stiprinamas esamas urbanistinės plėtros, intensyvios rekreacijos ir infrastruktūros plėtros potencialas bei susitelkę pagrindiniai savivaldybės gyventojus aptarnaujantys objektai.

Atsižvelgiant į plėtros centro ir pocienų aglomeracinės plėtros potencialą, automobilių eismą, prognozuojamą kelių apkrovimą ir reikšmę, šiuo metu esamus ir perspektyvinius ūkio ir verslo interesus, aktyvūs ekonominės plėtros ryšiai (ekonominės-socialinės plėtros ašis) formuojama magistralinio kelio A7 (Kybartai – Marijampolė), bei krašto kelio 138 (Vilkaviškis – Kudirkos Naumiestis) ašyje. Ši ašis apima koncepcijoje numatytus plėtoti Kybartų, Virbalio miestus, Gižų miestelį, o Vilkaviškio miestą – ekonominės – socialinės plėtros centrą.

3.2 Socialinės infrastruktūros plėtojimas

Socialinės infrastruktūros (viešųjų paslaugų) plėtojimo sprendiniai neatsiejami nuo urbanistinių centrų bei urbanistinės integracijos ašių sistemos plėtros sprendinių.

Lietuvos 2007-2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijos projekte (2006 m.) nurodoma, kad savivaldybės ir apskritys atsakingos ne tik už bendrąjį lavinimą, bet ir už profesinį mokymą, specialųjį ugdymą ir tęstinį suaugusiųjų mokymą. Švietimo srityje ir ateityje turi būti remiama sistemos reforma ir švietimo institucijų tinklo optimizavimas bei jų infrastruktūros modernizavimas, siekiant gerinti teikiamų paslaugų kokybę. Rengiant miestų, miestelių ir kaimų (kuriems suteiktos 3, 4 lygmens centro kategorijos) bendruosius planus, gyvenamųjų kvartalų ar kompleksų detaliuosius planus turi būti rezervuojamos teritorijos ar esami statiniai visuomenės poreikiams (viešosioms paslaugoms teikti), t.y. ikimokyklinėms, pradžios mokykloms ir kito pobūdžio švietimo įstaigoms statyti, viešosios paskirties želdynams įrengti ar eksploatuoti.

Sveikatos priežiūros srityje turi būti aktyviai investuojama į sveikatingumo veiklos tobulinimą bei kokybiškesnes ir prieinamas sveikatos priežiūros paslaugas. Rengiant miestų, miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, gyvenamųjų kvartalų ar kompleksų detaliuosius planus turi būti numatytos teritorijos bendro naudojimo želdynams, viešo naudojimo sporto įrenginiams įrengti.

Bendrojo lavinimo mokyklos pertvarkomos pagal sudarytus mokyklų tinklo pertvarkos planus. Naujų bendrojo lavinimo mokyklų steigimas Vilkaviškio rajone nenumatytas.

Socialinių paslaugų ir paramos infrastruktūra plėtojama didinant socialinių paslaugų įvairovę ir kokybę, nemažinant stacionarių paslaugų apimtį, plėtojant nestacionarias socialines paslaugas.

3.3 Būsto plėtros sprendiniai

Siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą ir kelti gyvenimo kokybę daugiabučiai gyvenamieji namai Vilkaviškio, Kybartų ir Virbalio miestuose ir Vilkaviškio rajono kaimo

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

gyvenamosiose vietovėse atnaujinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta „Lietuvos būsto strategija“ (2004 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 60, Žin., 2004, Nr. 13-387) ir „Daugiabučių namų modernizavimo finansavimo programa“ (2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr.1213, 2005 m. birželio 21 d.).

Daugiabučių namų modernizavimo finansavimo programoje numatoma sudaryti sąlygas bendrijoms, įgyvendinančioms daugiabučio namo modernizavimo projektus, Vyriausybės įsteigtoje Būsto paskolų draudimo bendrovėje gauti apdraudus ilgalaikius kreditus komerciniuose bankuose be turto įkeitimo. Valstybė remia mažas pajamas turinčius butų savininkus, padengdama šio kredito draudimo įmokas ar jų dalį bei pradinį įnašą projektui įgyvendinti. Asmenims (šeimoms), turintiems teisę į kompensaciją už šilumos energiją, karštą bei šaltą vandenį, kuri teikiama pagal Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms įstatymą, kompensuojama dalis išlaidų, susijusių su kredito grąžinimu bei palūkanomis. Privatus mažaaukštis būstas atnaujinamas savininkų iniciatyva, naudojantis Europos sąjungos ir valstybinės paramos galimybėmis.

Socialinis būstas. Siūloma plėsti būsto pasirinkimo galimybes visoms Vilkaviškio rajono socialinėms gyventojų grupėms ir patenkinti socialinio būsto poreikį. Socialinio būsto fondo metinę apimtį didinti nuosekliai, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skiriamų asignacijų dydį ir savivaldybės biudžeto galimybes. Lėšas planuoti programiniu principu.

Socialinio būsto fondo plėtoti vadovaujantis Socialinio būsto fondo plėtros programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti bei daugiabučiams namams modernizuoti įstatymu (Žin., 1992, Nr. 14-378; 2002, Nr. 116-5188; 2005, Nr. 47-1554), Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti bei daugiabučiams namams modernizuoti įstatymo įgyvendinimo įstatymu (Žin., 2002, Nr. 116-5189; 2005, Nr. 47-1556), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1162 „Dėl Valstybės remiamų būsto kreditų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. 97-2458; 2006, Nr. 27-886) ir Lietuvos būsto strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 60 (Žin., 2004, Nr. 13-387).

Šios Programos tikslas – padidinti savivaldybių socialinio būsto fondą, kuris būtų nuomojamas mažas pajamas gaunantiems asmenims (šeimoms), turintiems teisę į socialinį būstą pagal Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti bei daugiabučiams namams modernizuoti įstatymą, siekiant Lietuvos būsto strategijoje numatytą šio būsto fondo plėtros rodiklių savivaldybėms pagal socialinio būsto poreikį, įvertinus savivaldybių pateiktus konkrečius šio fondo plėtros projektus.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

Socialinio būsto fondo plėtrai gali būti panaudoti esami savivaldybei ar valstybei priklausantys pastatai ir patalpos, parengiant juos tinkamais gyventi.

Naujos gyvenamųjų namų statybos plėtra.

Vilkaviškio rajone siūloma plėtoti daugiabučių (iki 5 aukštų), dvibučių ir vienbučių mažaaukščių gyvenamųjų namų statybą.

Miestuose. Daugiabučiai pastatai ir jų grupės plėtotinos tik miestuose Vilkaviškyje, Kybartuose ir Virbalyje. Daugiabučių gyvenamųjų pastatų teritorijose žemė gali būti naudojama gyvenamiesiems namams statyti, smulkaus verslo ir viešųjų paslaugų (švietimo, sveikatos, sporto) patalpoms įrengti arba statiniams statyti, bendro naudojimo želdynams (ne mažiau 10 % teritorijos ploto), gatvėms ir inžineriniams tinklams, įrenginiams statyti ir eksploatuoti. Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 5 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams - 0,8; negyvenamosios paskirties sklypams – 2,0.

Kaimo vietovėse. Nauja gyvenamoji statyba gali būti plėtojama prie kompaktiškai apstatytų (gatvinio ar kupstinio tipo) kaimų ir miestelių jungiant naujai statomus kvartalus prie esamos inžinerinės infrastruktūros arba diegiant naują bendrą (kaimo ir naujai statomo urbanistinio darinio) inžinerinę infrastruktūrą. Naujos namų valdos sklypas kaimo vietovėje turi būti ne mažesnis kaip 15 arų, o kaimo turizmo sodybos sklypas turi būti ne mažesnis kaip 50 arų. **Prioritetinės gyvenamosios statybos plėtos zonos - 4 lygmens a, b, c, kategorijos urbanistiniai centrai. Prioritetinės kaimo turizmo plėtos zonos – rekreacinės teritorijos.**

Urbanizuotinių teritorijų (jose naujos gyvenamųjų namų statybos plėtos) ribos nurodytos Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje. Plėtojamų teritorijų reglamentai nustatomi plėtojamų kaimų ir miestelių detaliaisiais planais.

Kaimo vietovėse prie kompaktiškai apstatytų (gatvinio ar kupstinio tipo) kaimų ir miestelių gyvenamai statybai skirtos teritorijos žemė gali būti naudojama gyvenamiesiems namams statyti, smulkaus verslo ir viešųjų paslaugų (švietimo, sveikatos, sporto) statiniams statyti arba patalpoms įrengti, bendro naudojimo želdynams (ne mažiau 10 % teritorijos ploto), gatvėms ir inžineriniams tinklams, įrenginiams statyti ir eksploatuoti. Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 3 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams - 0,4; negyvenamosios paskirties sklypams – 1,2.

3.4 Paslaugų gyventojams ir verslui plėtra

Paslaugos gyventojams ir verslui turi būti plėtojamos visuose Vilkaviškio rajono centrinių gyvenviečių sistemos centruose. Siekiant skatinti kaimo vietovių plėtrą prioritetą siūloma teikti 4

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

lygmens c kategorijos centrams **Kuosėnai, Lakštučiai, Pašeimeniai, Bačkiškiai, Karkliniai, Gudkaimis, Matlaukys, Vilkupiai, Andriškiai, Augalai, Daržininkai, Giedriai, Slabadai, Teiberiai, Karalkrėslis, Alksnėnai, Padurpičėnys, Paežeriai, Ramoniškiai, Stirnėnai, Stotis, Alvitas, Čyčkai, Giedriai, Klampučiai, Maldėnai, Serdokai, Kaupiškiai.**

Rengiant visų lygių ir kategorijų centrų bendruosius ar detaliuosius planus juose numatyti teritorijas - „centro“ plėtros teritorijas, kuriose galėtų kurtis arba plėtotis esamos viešosios (švietimo, sveikatos, sporto, informacijos ir konsultacijų, socialinės globos ir rūpybos, kt.) ir komercinės (mažmeninės prekybos, remonto, statybos, nekilnojamojo turto, finansinės, teisinės, sveikatos, ikimokyklinio ugdymo, maitinimo, apgyvendinimo, nuomos, kt.) paslaugos gyventojams ir ūkio subjektams.

4. ŪKIO PLĖTROS SPRENDINIAI

Žemės ūkio teritorijų vystymo ir naudojimo tikslai:

- žemės ūkio ir kitų ūkio šakų specializavimasis pagal vietos potencialo ir rinkos poreikio ypatumus, išsaugant tradicines bioprodukcinio ūkio kryptis ir didinant bendrąją veiklos įvairovę;
- skatinti melioracijos sistemų rekonstrukciją;
- derlingų dirvožemių našumo išsaugojimo bei pagerinimo skatinimas;
- žemės ūkio funkcionavimui būtinų infrastruktūros objektų vystymo skatinimas;
- užtikrinti aplinkos apsaugą ir išsaugoti biologinę įvairovę;
- žemdirbystei netinkamų ir eroduojamų žemių apsodinimo mišku skatinimas;
- alternatyvios veiklos (kaimo turizmo, miškų sodinimo, žuvininkystės, amatų ir kitų ne žemės ūkio verslų) skatinimas nepalankių ūkininkavimo sąlygų teritorijose.

4.1 Žemės ir miškų ūkio plėtra

Žemės ūkis. Pagal LR bendrojo plano sprendinius, Vilkaviškio rajonas priskiriamas II ir IV potencialo „Baltijos kalvyno“ ir Vidurio Lietuvos“ agrarinėms zonoms. Didžioji dalis rajono pasižymi dideliu agrarinės teritorijos panaudojimu žemės ūkiui. Dirvožemis nelabai jautrus intensyviai žemė dirbimui, žemės ūkio naudmenų žemė naši, yra galimybė suformuoti stambius ūkininkų ir žemės ūkio įmonių ūkius.

Įvertinus esamą planuojamos teritorijos ekonominę situaciją, esamus išteklius ir plėtros potencialą, numatoma esamos svarbiausios ūkio veiklos – žemės ūkio – palaikymas (stiprinimas). Svarbiausios kryptys, didinančios Vilkaviškio rajono žemės ūkio konkurencingumą, yra įstaigų, teikiančių paslaugas (konsultacines, finansines, socialines ir kt.) ūkininkams ir kaimo gyventojams tinklo plėtra (žr. skyrelį „*Pramonės ir verslo plėtra*“) bei ūkių modernizavimas.

Ūkininkavimas leistinas visame Vilkaviškio rajono žemės ūkio naudmenų plote, kuris sudaro 83,19 proc. bendro Vilkaviškio rajono teritorijos ploto: gamtinio karkaso zonose – tausojantis ūkininkavimas, kitose teritorijose – intensyvus žemės ūkis. Labiausiai žemės ūkio plėtra rekomenduojama teritorijose Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendroje erdvinės plėtros koncepcijoje įvardintose kaip žemės ūkio plėtros teritorijos. Jos apima 85 380 ha ploto teritorijas ir sudaro 67,82 proc. bendro Vilkaviškio rajono ploto.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

Rekomenduojamos žemės ūkio gamybos specializacijos: pagrindinės augalininkystės šakos – kviečių, cukrinių runkelių, linų, rapsų auginimas, o pagalbinė augalininkystės šaka – kitų javų auginimas; pagrindinės gyvulininkystės šakos – pienininkystė ir kiaulių auginimas.

Nekilnojamojo turto registre Vilkaviškio rajone įregistruotų žemės sklypų vidutinis dirvožemių našumo balas yra 45,6, t.y. didelis. Nors Suvalkija – lygumų kraštas, tačiau Vilkaviškio rajonui būdinga reljefo įvairovė. Šiaurinėje dalyje – lygumos, pietvakarinėje – aukštumos. Rajono teritorijoje geografinių aukščių skirtumai iki 250 m. Dėl vertingų rajono dirvožemių, galimybės panaudoti ariamajai žemei (vienmečiams augalams) ir artimos neutraliai reakcijos ši teritorija tinkamiausia naudoti pagal tradiciškai plėtojamą ūkių specializaciją. Ši specializacija – tai yra dirvai reiklių žemės ūkio augalų auginimas pardavimui (kviečiai, cukriniai runkeliai, linai, rapsai, miežiai) ir javų auginimas pašariniams grūdams (daugiausia kiaulininkystės poreikiams tenkinti). Kaip minėta anksčiau, gamtinio karkaso teritorijoje rekomenduojamas tausojamasis ūkininkavimas, laikantis teisės aktais nustatytų žemės naudojimo ir teritorijos tvarkymo reikalavimų.

Siekiant išvengti aplinkosauginių problemų ateityje siūloma nekoncentruoti gyvulininkystės (mėsinės galvijininkystės, kiaulininkystės ir pieno ūkio objektų) vienoje kurioje rajono vietoje. Numatoma gyvulininkystę plėtoti visoje rajono teritorijoje, išskyrus ekologiškai jautrias teritorijas, naudojant buvusius kolūkių ūkinius statinius ir įrenginius. Gyvulininkystės kompleksai ir stambios pavienės fermos, patenkančios į gamtinio karkaso zonas, taip pat saugomas teritorijas, kitas teritorijas, kurioms teikiamas prioritetas gamtai, rekreacijai, turizmui, privalo įsirengti valymo įrenginius gamybos atliekoms nukenksminti. Kitas gyvulininkystės gamybos atliekas siūloma nukenksminti valymo įrenginiais arba traktuoti kaip atsinaujinantį energijos šaltinį ir ieškoti galimybių jį panaudoti.

Įvertinant našių dirvožemių apsaugos reikalavimus, rajono žemės ūkio naudmenų plotuose rekomenduojama planuoti subalansuotą tręšimą organinėmis ir mineralinėmis trąšomis, pirmaeilį apleistų žemių gražinimą žemės ūkio veiklai ir reikiamą sausinimo sistemų rekonstrukciją. Planuojant žemės naudmenų sudėties pakeitimą, gamtinės įvairovės padidinimas sprendinamas būdais, kurie tik minimaliai mažintų patogių mechanizuotam dirbimui nusausintų žemės ūkio naudmenų plotus. Naujų teritorijų iš miško ūkio paskirties žemės ir kitos paskirties žemės įsavinti žemės ūkio veiklai nenumatoma.

Mišku ūkis. Vilkaviškio rajono miškininkystės plėtra numatoma, atsižvelgiant į pagrindinius Lietuvos miškų politikos tikslus, numatytus tiek Lietuvos Respublikos, tiek Marijampolės apskrities teritorijų bendruose planuose, t.y.:

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

- daugiatiškės ir miško išteklius tausojančios miškų ūkio veiklos užtikrinimas, subalansuojant ekonomines, socialines ir ekologines miškų funkcijas;
- rajono teritorijos miškingumo didinimas;
- biologinės įvairovės miškuose išsaugojimas ir miškų rekreacinio potencialo didinimas;
- pramonės ir gyventojų aprūpinimas mediena.

Vilkaviškio rajono miškingumas yra 10,56 %. Rajono miškingumą reikėtų padidinti minimaliai bent 1695 ha, kasmet vidutiniškai apsodinant po 121 ha. Didesnę dalį miškų sudaro rezervaciniai ir specialios paskirties miškai - 52 %, o ūkiniai miškai sudaro tik 48 %.

Didinant bendrą Vilkaviškio rajono miškingumo rodiklį, numatoma nederlingas žemes apželdinti mišku. Savivaldybės teritorijų apželdinimas mišku turi būti vykdomas pagal VĮ Valstybinio žemėtvarkos instituto parengtą Vilkaviškio rajono savivaldybės miškų išdėstymo žemėtvarkos schemą. Iš viso teritorijos, skirtos rajono miškingumui didinti, apima 11 916 ha plotą ir sudaro 9,5 proc. bendro savivaldybės ploto.

4.2 Turizmo ir rekreacijos plėtra

Vilkaviškio rajono turizmo plėtros projektai turi orientuotis į Lietuvos turistų rinką (Marijampolės apskrities vidurinėsios klasės gyventojai, moksleivių ir pagyvenusių žmonių ekskursijos), taip pat Lenkijos ir Kaliningrado pasienio regionų vidurinėsios klasės gyventojus.

Pirmajame etape tikslinga sukurti potencialios rinkos rajonuose Vilkaviškio rajono turizmo įvaizdį ir minimalų turizmo paslaugų ir produktų paketą, atitinkantį rinkos poreikius bei perkamąją galią.

Tikslinga plėtoti turizmo infrastruktūrą ir paslaugas skirtas:

- patogiam turistų judėjimui rajone svarbiausiais keliais ir maršrutais;
- savaitgalio poilsiui;
- šeimyniniam atostogų poilsiui;
- trumpalaikėms atrakcijoms ir netikėtiems įspūdžiams (žūklė, proginiai ir tradiciniai renginiai, medžioklė, tematinės ekskursijos ir kt.);
- vietos amatų kultūrai reprezentuoti;
- įsijungti į esamus arba sukurti naujus turizmo trasas (vandens turizmo, dviračių turizmo, autoturizmo).
- edukacinėms programoms.

Konkrečios teritorijos, kuriose siūloma plėtoti rekreaciją, iš viso apima 8757 ha ploto. Šių teritorijų žemė naudojama kaimo turizmo plėtrai, viešiemis paplūdimiams įrengti bei eksploatuoti,

kempingams, stovyklavietėms, poilsiavietėms ir kitiems rekreacijos objektams statyti, įrengti ir eksploatuoti. Pastatai ne aukštesni kaip 3 a., užstatymo intensyvumo rodikliai turi neviršyti 0,4.

Vadovaujantis Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos aprobuota Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos erdvine plėtros koncepcija, plečiant siūlomų turizmo paslaugų spektrą, be pažintinio ir poilsinio turizmo paslaugų savivaldybėje plėtotina pramoginė rekreacija (poilsis gamtoje ar tam tikslui pritaikytoje dirbtinėje aplinkoje, dalyvaujant įvairaus pobūdžio pramogose). Siekiant efektyviai naudoti žemę, kurti pramogų kompleksą numatoma prie Pajevonio kaimo. Ši teritorija apima 116,12 ha plotą. *Pramoginės rekreacijos* teritorijų žemė gali būti naudojama pramogų kompleksų, sporto įrenginių statybai, viešojo naudojimo želdynams, paplūdimiams įrengti, viešbučiams, poilsio namams, viešojo maitino įstaigoms ir kitiems poilsio ir turizmo objektams statyti ir eksploatuoti.

Vištyčio, Bartninkų, Pilviškių miesteliai ir Paežerių gyvenvietė išskirti kaip turizmo centrai, kuriuose teikiamos platesnio spektro paslaugos (apgyvendinimo, pramogų).

Iš viso turizmą, rekreaciją, turizmo paslaugas ir pramogas numatoma plėtoti 8757 ha teritorijas, kas sudaro 6,95 proc. bendro Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos plotą.

4.2.1 Turizmo paslaugų objektų tinklo išvystymo galimybės

Kaimo turizmo plėtra. Kaimo turizmo sodybas tikslinga plėtoti Vištyčio ežero apylinkėse, taip pat miesteliuose ir kaimuose, kurie yra prie poilsio ir žvejybai tinkamų ežerų (Paežerių, Dunajevo, Talaikės, Vygrio) bei vandens turizmui tinkamų Šešupės ir Širvintos upių. Kaimo turizmą galima plėtoti visur, tačiau kaimo turizmo sodybos plotas turi būti ne mažesnis, kaip 50 arų.

Prioritetinės kaimo turizmo plėtros teritorijos yra lengvai pasiekiamos nuo kelio Marijampolė – Vilkaviškis – Kybartai - Karaliaučius, taip pat nuo kelio Vilkaviškis – Gražiškiai - Vištytis.

Kempingų plėtra. Siūloma įrengti du kempingus prie Paežerių ežero, Šeimenos seniūnijoje. Vieną kempingą siūloma įrengti sklype šalia Vilkaviškio miesto poilsio zonos, šiaurės rytiniame Paežerių ežero krante (2 ha). Kitą kempingą - Patunkiškių kaime, šiaurės vakariniame Paežerių ežero krante.

Motelių ir viešbučių plėtra. Motelių (viesbučių) paslaugas siūlome plėtoti Kybartuose bei palei kelią Marijampolė – Vilkaviškis – Kybartai – Karaliaučius. Turėtų atsirasti bent keli viešbučiai ar moteliai, kuriuose galima būtų apgyvendinti iki 50 turistų. Jų teikiamos paslaugos turėtų atitikti Lietuvos turistų poreikius ir perkamąją galią. Aukštesnės kokybės paslaugos pirmajame plėtros etape galėtų būti teikiamos tik Vilkaviškyje.

Maitinimo įstaigų plėtra. Maitinimo paslaugas siūlome plėtoti Vilkaviškyje, Kybartuose bei palei kelią Marijampolė – Vilkaviškis – Kybartai – Karaliaučius. Jų teikiamos paslaugos turėtų atitikti Lietuvos turistų poreikius ir perkamąją galią.

Maitinimo įstaigoms ir kaimo turizmo sodyboms siūlome plėtoti kulinarijos paveldo programą ir jungtis į tokias paslaugas teikiančių įstaigų rajono tinklą.

4.2.2 Vandens, dviračių, pėsčiųjų, autoturizmo trasų infrastruktūros išvystymo galimybės

Vilkaviškio rajono teritorijose, esančiose prie rekreacijai tinkamų vandens telkinių (tvenkinių, upių ir upelių), patrauklių kultūrinio paveldo objektų, kitų turistinio patrauklumo objektų, numatyta rekreacijos plėtra. Rekreacijos plėtra numatyta šiose teritorijose:

- Paežerių ežero;
- Keturvalakių tvenkinio;
- Karklinių tvenkinio;
- Dotamų ežero;
- Kybartų molio karjero;
- Pilviškių molio karjero;
- Svirkalnio tvenkinio;

Intensyvi rekreacija labiau plėtojama pietinėje savivaldybės dalyje prie Duoniškių gyvenvietės esančių ežerėlių (Talaikio, Vygrio, Beržinio) grupių, centrinėje dalyje aplink Paežerių ežerą bei Širvintos upės, o šiaurinėje savivaldybės dalyje pagal Šešupės upę.

Vienas didesnių rekreacinės plėtos arealų suformuotas prie Vištyčio ežero, bet dėl pakrantės apsaugos zonos ir dėl Vištyčio regioninio parko apribojimų numatyta rekreacijos plėtra su apribojimais.

Vandens turizmo trasos numatomos Šešupės upe, Rausvės upe iki Keturvalakių miestelio, bei Širvintos upe nuo Vaičlaukio iki Duonelaičių kaimų. Šiose teritorijose siūloma plėtoti įvairias turizmo ir rekreacijos paslaugas: kaimo turizmą, maitinimo ir apgyvendinimo paslaugas, pramogų paslaugas.

Dviračių turizmo infrastruktūra.

Nacionalinė dviračių trasa tęsiasi nuo Vištyčio miestelio dviem kryptimis:

1) šalia krašto kelio (Nr. 186) per Nebūtkiemio, Totorkiemio, Girėnų, Matlaukio, Kebeikių kaimus ir Kybartų miestą, toliau trasa tęsiasi šalia rajoninio kelio (Nr.5103) per Varpučių, Kurmiškių, Keturkaimio kaimus iki Kudirkos Naumiesčio;

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

2) šalia krašto kelio (Nr.200) per Gražiškių miestelį (atšaka link Kalvarijos), Bartninkų miestelį, toliau trasa tęsiasi šalai rajoninio kelio (Nr. 5106) per Lakštučių Mažųjų Būdežerių kaimus per Vilkaviškio miestą toliau šalia rajoninio kelio (Nr. 5110) per Gudelių, Suvalkų, Paežerių (Pilviškių seniūnija) Strielčiškių kaimus Antanavo link (žr. *Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinį*).

Pėsčiųjų tako infrastruktūrą sukurti aplink Paežerių ežerą ir Uosijos miško parką. Nutiesti dviračių taką, įrengti poilsio aikšteles, sustatyti reikalingus ženklus.

Taip pat įrengti trasą kalnų dviratininkams Pajevonio seniūnijoje, Kylininkų kraštovaizdžio draustinyje.

- *Pėsčiųjų zonų infrastruktūra.* Vietiniam susisiekimui įrengti pėsčiųjų-dviračių takus Antanavas-Pilviškiai, Pilviškiai-Gabriškė, Pilviškių geležinkelio stotis - Stoties gatvė (Pilviškių mstl.), Pilviškiai-Juozūniškė, Paežeriai-Gižai-Pilviškiai, Virbalis-Alvito kaimas, Kataučiznos, Teiberių, Žaliosios, Sūdavos, Žynių gyvenvietėse.

Teritorijos rezervuojamos bendram naudojimui (visuomenės poreikiams) pateiktos 4.2.2.1 lentelėje pažymėtos Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje; Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinyje. Šie žemės sklypai negali būti parduodami, perleidžiami ar kaip nors kitaip perduodami privačion nuosavybėn iki planuojamo periodo pabaigos. Šių sklypų žemė turi būti naudojama gyventojų ramiam ir aktyviam poilsiui, sportui, sveikatingumui stiprinti, kultūros renginiams organizuoti, viešajai turizmo ir poilsio infrastruktūrai įrengti.

4.2.2.1. lentelė. Vilkaviškio rajono savivaldybės naudojamų ir rezervuojamų visuomenės poreikiams žemės sklypų sąrašas

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Sklypo adresas</i>	<i>Sklypo plotas, ha</i>	<i>Pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis</i>	<i>Naudojimo būdas</i>	<i>Naudojimo pobūdis</i>	<i>Indeksas</i>
<i>Bartninkų seniūnija</i>						
1.	Bartninkų mstl.	0,52	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
2.	Bartninkų mstl.	1,50	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
3.	Bartninkų mstl.	1,50	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Kapinių	B2
4.	Bartninkų mstl.	1,80	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
5.	Bartninkų mstl.	0,10	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
6.	Bartninkų mstl.	0,30	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo	Urbanizuotų	B3

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

				teritorijos	teritorijų viešųjų erdvių	
7.	Geisteriškių k.	1,00	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
8.	Šilbalių k.	8,20	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
9.	Lakštučių k.	1,30	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
10.	Pašeimenių k.	0,50	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
11.	Vartų k.	0,32	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
12.	Vartų k.	2,30	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
13.	Grajauskų k.	0,20	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
14.	Kuosėnų k.	2,20	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
15.	Piliakalnių k.	4,00	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
16.	Ožkabalių k.	0,45	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
17.	Bartninkų mstl.	6,00	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
18.	Bartninkų mstl.	40,0	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
19.	Rasių k.	5,10	Kitos paskirties žemė	Naudingųjų iškasenų teritorijos	Naudingųjų iškasenų gavybos atvirų kasinių (karjerų)	N1
<i>Gižų seniūnija</i>						
20.	Akademiko K. Baršausko tėviškė	0,20	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
21.	Poeto K. Kubilinsko tėviškė	0,35	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
22.	Gižų k.	3,00	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
23.	Rimavičių k.	0,70	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
24.	Rūdų k.	2,00	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
25.	Rūdų k.	4,00	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
26.	Paikų k.	13,0	Kitos paskirties žemė	Inžinerinės	Susisiekimo ir	I1

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

				infrastruktūros teritorijos	inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos	
27.	Antupių k.	1,00	Kitos paskirties žemė	Bendrojo naudojimo teritorijos	Kapinių	B2
<i>Gražiškių seniūnija</i>						
28.	Armudiškių k.	0,10	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
29.	Beržinių k.	0,76	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
30.	Duoniškių k.	0,10	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
31.	Duoniškių k.	0,20	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
32.	Gražiškių k.	0,55	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
33.	Gražiškių k.	0,83	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
34.	Gražiškių k.	2,76	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
35.	Rūkštėnų k.	0,50	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
36.	Tupikų k.	0,50	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
37.	Vaitkabilių k.	2,00	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
38.	Stirniškių k.	34,0	Konservacinės paskirties žemė	Gamtinių rezervatų žemės sklypai	-	C1
39.	Grauzinių k.	9,24	Kitos paskirties žemė	Naudingųjų iškasenų teritorijos	Naudingųjų iškasenų gavybos atvirų kasinių (karjerų)	N1
40.	Bambinių k.	3,56	Kitos paskirties žemė	Teritorijos krašto apsaugos tikslams	-	A
<i>Keturvalakių seniūnija</i>						
41.	Karklinių k.	1,20	Kitos paskirties žemė	Rekreacinė teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
42.	Bačkiškių k.	2,75	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
43.	Bardauskų k.	0,40	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
44.	Degučių k.	0,80	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
45.	Degučių k.	1,30	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
46.	Karklinių k.	5,90	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
47.	Keturvalakių k.	12,60	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų	B3

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

					viešųjų erdvių	
48.	Patilčių k.	4,80	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
49.	Keturvalakių mstl.	1,50	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Kapinių	B2
50.	Rugiagėlių k.	4,41	Kitos paskirties žemė	Naudingųjų iškasenų teritorijos	Naudingųjų iškasenų gavybos atvirų kasinių (karjerų)	N1
<i>Klausučių seniūnija</i>						
51.	Kataučiznos k.	10,5	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
52.	Matarnų k.	8,0	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
53.	Bučiuonų k.	3,15	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
54.	Daržininkų k.	0,54	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
55.	Kataučiznos k.	0,66	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
56.	Klausučių k.	3,0	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
57.	Pūstelnikų k.	0,08	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
58.	Slabadų k.	0,07	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B3
59.	Sūdavos k.	0,40	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
60.	Sūdavos k.	1,50	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
61.	Sūdavos k.	0,30	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
62.	Žynių k.	0,20	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
63.	Rementiškių k.	0,20	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
64.	Skliausčių k.	3,67	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
65.	Andriškių k.	1,00	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Kapinių	B2
<i>Kybartų seniūnija</i>						
66.	Kybartų m.	1,00	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
67.	Kybartų m.	0,72	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
68.	Kybartų m.	0,70	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo	Urbanizuotų	B3

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

				teritorijos	teritorijų viešųjų erdvių	
69.	Daugėlaičių k.	4,62	Kitos paskirties žemė	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos	I1
70.	Miestlaukio k.	8,0	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
71.	Stanaičių k.	3,20	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
72.	Gustaičių k.	13,7	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
73.	Matlaukio k.	7,00	Kitos paskirties žemė	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	-	I
74.	Gudkaimio k.	0,70	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
75.	Gudkaimio k.	0,40	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B3
76.	Gudkaimio k.	0,20	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B3
77.	Gudkaimio k.	0,30	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
78.	Gudkaimio k.	0,35	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
79.	Gudkaimio k.	0,25	Vandens paskirties žemė	Rekreaciniai vandens telkiniai	-	H2
80.	Keturkaimio k.	1,80	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
81.	Šiaudiniškių k.	0,80	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
82.	Kybeikių k.	0,30	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
83.	Kybeikių k.	1,00	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
84.	Peletrūnų k.	4,20	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
85.	Daugėlaičių k.	3,50	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
86.	Kybartų m.	1,50	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
87.	Kybartų m.	0,28	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
88.	Kybartų m.	0,24	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
<i>Pajevonio seniūnija</i>						
89.	Pajevonio k.	1,70	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
90.	Pajevonio k.	3,71	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės	Trumpalaikio	R2

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

				teritorijos	poilsio statinių statybos	
91.	Pajevonio k.	9,00	Žemės ūkio paskirties žemė	Rekreacinio naudojimo žemės sklypai	-	Z3
92.	Pajevonio k.	2,00	Žemės ūkio paskirties žemė	Rekreacinio naudojimo žemės sklypai	-	Z3
93.	Karalkrėslio k.	1,50	Žemės ūkio paskirties žemė	Rekreacinio naudojimo žemės sklypai	-	Z3
94.	Pajevonio k.	0,02	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
95.	Pajevonio k.	0,04	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
96.	Pajevonio k.	0,23	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
97.	Pajevonio k.	0,27	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
98.	Pajevonio k.	0,23	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
99.	Pajevonio k.	0,75	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
100.	Pajevonio k.	1,50	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
101.	Trilaukio k.	3,25	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	-	R
102.	Pajevonio k.	0,22	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
103.	Užbalių k.	0,16	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
104.	Šakių k.	4,00	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
105.	Šakių k.	1,20	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
106.	Kylininkų k.	120,0	Konservacinės paskirties žemė	Gamtinių rezervatų žemės sklypai	-	C1
107.	Dabravolės k.	2,54	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
108.	Pajevonio k.	2,50	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
109.	Pajevonio k.	3,90	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
110.	Pajevonio k.	15,0	Vandens ūkio paskirties žemė	Rekreaciniai vandens telkiniai	-	H2
<i>Pilviškių seniūnija</i>						

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

111.	Alksnėnų k.	0,25	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
112.	Opšrūtų k.	0,03	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
113.	Paežerių k.	0,50	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
114.	Pasodos k.	0,15	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
115.	Pilviškių mstl.	0,03	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
116.	Pilviškių mstl.	0,05	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
117.	Pilviškių mstl.	5,06	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
118.	Pilviškių mstl.	2,61	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
119.	Pilviškių mstl.	1,30	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
120.	Žiūrių k.	0,90	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
121.	Piliūnų k.	0,40	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
<i>Šeimenos seniūnija</i>						
122.	Alvito k.	0,40	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
123.	Alvito k.	5,80	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
124.	Čyčkų k.	0,84	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
125.	Čyčkų k.	0,90	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
126.	Gudelių k.	0,16	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
127.	Karalių k.	1,45	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
128.	Klambučių k.	0,35	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
129.	Klambučių k.	9,30	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
130.	Kumečių II k.	8,00	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
131.	Lankeliškių k.	4,33	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
132.	Maldėnų k.	0,40	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo	-	B

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

				teritorijos		
133.	Misviečių k.	0,40	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
134.	Mažųjų Būdežerių k.	0,15	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
135.	Paežerių k.	0,60	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
136.	Paežerių k.	0,31	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
137.	Paežerių k.	12,0	Kitos paskirties žemė	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos	II
138.	Patunkiškių k.	11,90	Kitos paskirties	Rekreacinės teritorijos	-	R
139.	Patunkiškių k.	0,70	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
140.	Patunkiškių k.	0,50	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
141.	Patunkiškių k.	0,15	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
142.	Serdokų k.	0,15	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
143.	Serdokų k.	0,80	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
144.	Stirmiškių k.	0,90	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
145.	Suvalkų k.	0,10	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
146.	Didžiųjų Šelvių k.	0,20	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
147.	Viščiakaimio k.	0,50	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
148.	Vokiškėlių k.	12,0	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
149.	Uosių k.	0,82	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
150.	Šukių k.	3,41	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
151.	Misviečių k.	1,60	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
152.	Pagramdų k.	4,00	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Kapinių	B2
153.	Stirmiškių k.	0,15	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Kapinių	B2
154.	Kisiniškių k.	4,96	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Ilgalaikio poilsio statinių statybos	R1
Virbalio seniūnija						

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

155.	Virbalio m.	0,80	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
156.	Dailučių k.	0,29	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
157.	Virbalio m.	1,70	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
158.	Virbalio m.	0,90	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B
159.	Virbalgirio miškas	1,70	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
160.	Virbalio m.	1,16	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
161.	Virbalio Miesto Laukų k.	0,32	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
<i>Vištyčio seniūnija</i>						
162.	Vištyčio m.	3,5	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
163.	Vištyčio m.	6,0	Konservacinės paskirties žemė	Gamtinių rezervatų žemės sklypai	-	C1
164.	Vištyčio m.	3,0	Konservacinės paskirties žemė	Gamtinių rezervatų žemės sklypai	-	C1
165.	Vištyčio II lauko k.	21,6	Konservacinės paskirties žemė	Gamtinių rezervatų žemės sklypai	-	C1
166.	Bakšiškių k.	42,0	Konservacinės paskirties žemė	Gamtinių rezervatų žemės sklypai	-	C1
167.	Vištyčio mstl.	4,00	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
168.	Vištyčio mstl.	1,0	Kitos paskirties žemė	Rekreacinės teritorijos	Trumpalaikio poilsio statinių statybos	R2
169.	Vištyčio mstl.	12,0	Konservacinės paskirties žemė	Gamtinių rezervatų žemės sklypai	-	C1
170.	Vištyčio mstl.	0,25	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
171.	Kaupiškių k.	4,40	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
172.	Pavištyčio k.	4,90	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
173.	Vištyčio Lauko II k.	2,40	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
174.	Nebūtkiemio k.	0,05	Konservacinės paskirties žemė	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	-	C2
175.	Meiliūnų k.	12,30	Kitos paskirties žemė	Naudingųjų iškasenų teritorijos	Naudingųjų iškasenų gavybos atvirų kasinių (karjerų)	N1

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

176.	Totorkiemio k.	4,60	Kitos paskirties žemė	Naudingųjų iškasenų teritorijos	Naudingųjų iškasenų gavybos atvirų kasinių (karjerų)	N1
177.	Totorkiemio k.	6,55	Kitos paskirties žemė	Naudingųjų iškasenų teritorijos	Naudingųjų iškasenų gavybos atvirų kasinių (karjerų)	N1
<i>Vilkaviškio miesto seniūnija</i>						
178.	Vilkaviškio m.	5,40	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
179.	Vilkaviškio m.	2,00	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
180.	Vilkaviškio m.	6,60	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
181.	Vilkaviškio m.	0,36	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3
182.	Vilkaviškio m.	0,20	Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	-	B

4.3 Pramonės ir verslo plėtra

Rinkos ekonomikos sąlygomis veikiant ūkio subjektams, ekonominiai procesai bet kokioje teritorijoje vyksta priklausomai nuo susiformavusių arba susiformuosiančių ekonominių interesų toje teritorijoje, nuo išorinių veiksnių ir vidinių savivaldybės išteklių. Todėl bendrajame plane nėra tikslinga planuoti konkrečių pramonės šakų plėtrą, jos mastą ir pan. Tuo labiau Vilkaviškio rajone esant derlingoms žemėms, tradiciškai žemės ūkis yra pagrindinė gyventojų ūkinė veikla. Trūkstant vidinių Vilkaviškio rajono išteklių, tinkamų pramonei plėtoti, keisti tradiciškai susiklosčiusią ūkio struktūrą galima būtų tik skatinant gyventojų verslumą, sudarant geresnes sąlygas smulkiam verslui plėtoti. Taigi, pagrindinis šio teritorijų planavimo dokumento uždavinys – išplėtoti verslo paslaugas (informavimo, konsultavimo, mokymų, finansinių, nekilnojamo turto, komunikacijų ir kt.) teikiančių centrų tinklą (žiūr. poskyris Paslaugų gyventojams ir verslui plėtra).

Vilkaviškio rajono teritorijoje esamas **pramonės teritorijas** prie Vilkaviškio, Kybartų miestų, Pilviškių miestelio siūloma planuojamu laikotarpiu rezervuoti pramonei bei smulkiam ir vidutiniam verslui plėtoti.

5. ŽEMĖS NAUDOJIMO SPRENDINIAI

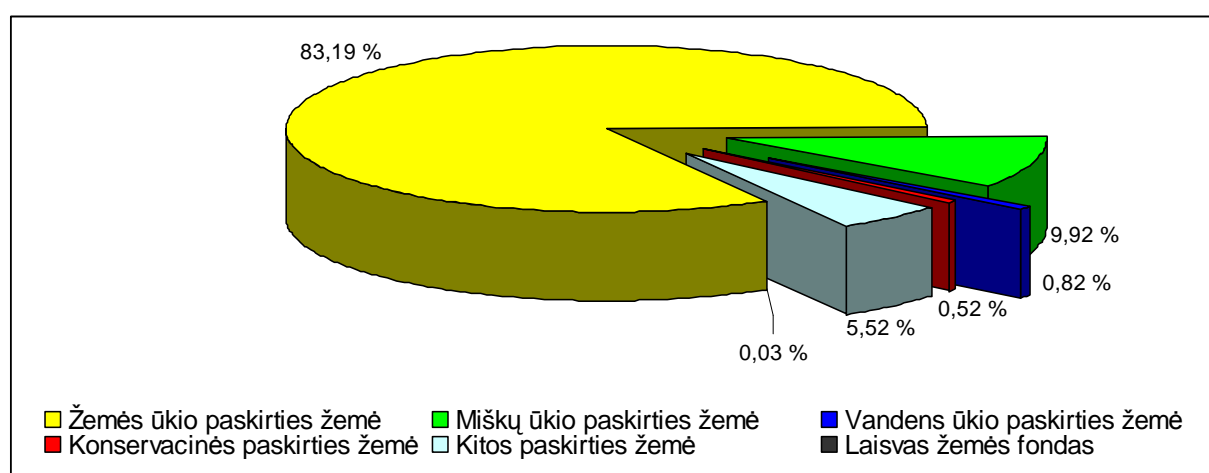
5.1 Žemės fondo struktūra ir jos pokyčių prognozė

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorija dėl palankių gamtinių sąlygų didesnėje dalyje įsavinta žemės ūkio veiklai ir turi geras plėtros perspektyvas. Pagal fizinį geografinį rajonavimą rajono šiaurinė dalis patenka į Šešupės žemupį, o pietinė – Sūduvos aukštumą. Didžiąjai rajono ploto daliai būdingi derlingi dirvožemiai, labai tinkami plėtoti žemdirbystei. Vilkaviškio rajone dirvožemiai yra vieni derlingiausių Lietuvoje. Bendras žemės ūkio naudmenų našumo balas rajone – 44,10 (Lietuvos vidurkis – 39,1 balo).

Prioritetine žemės naudotojų veikla rajono teritorijoje išlieka žemės ūkis. Kitai veiklai žemės plotus numatoma panaudoti didinant miškingumą, plėsti užstatymui reikalingus plotus, eksploatuoti naudingąsias iškasenas, saugoti gamtos ir kultūros paveldo kompleksus bei objektus. Šioms veiklos sritims reikalingų žemės plotų tarpusavio proporcijų dinamika pateikiama 5.1.1 lentelėje:

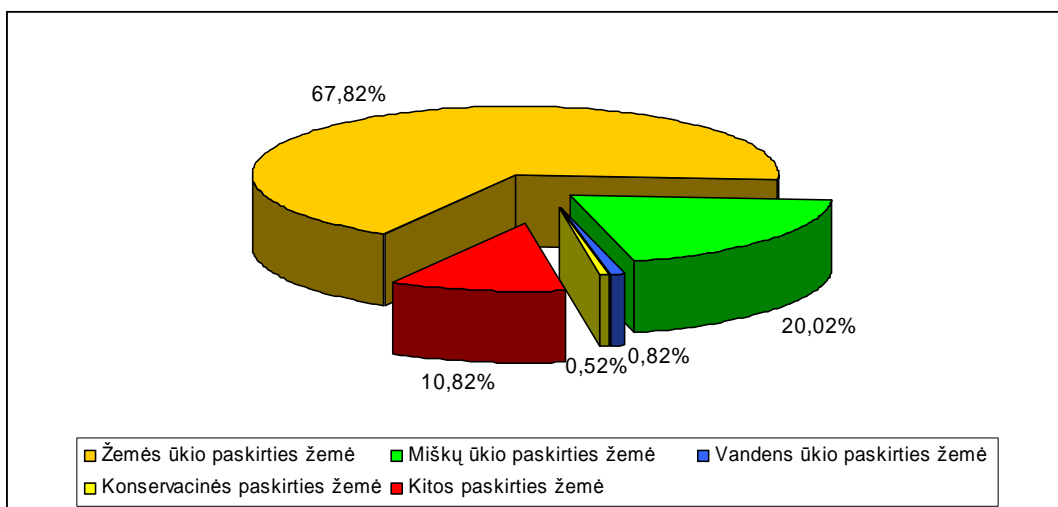
5.1.1 lentelė. Žemės fondo pokyčiai (%)

Pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Metai		Pokyčiai vidut. per metus	Prognozė 2027 metais	Pokyčiai per 20 metų
	2005	2007			
Žemės ūkio	83,51	83,19	-0,32	67,82	-15,37
Miškų ūkio	9,52	9,92	+0,40	20,02	+10,10
Vandens ūkio	0,82	0,82	-	0,82	-
Konservacinė	0,52	0,52	-	0,52	-
Kita	5,60	5,52	-0,08	10,82	+5,34
Laisvas žemės fondas	0,03	0,03	-	0	-
Iš viso:	100,00	100,00	X	100,00	X

5.1.1 pav. Vilkaviškio rajono savivaldybės žemės fondo sudėtis 2007-01-01

Esama ir 2027 m. numatoma žemės fondo sudėtis pateikiamos 5.1.1 ir 5.1.2 paveiksluose.

5.1.2 pav. Vilkaviškio rajono savivaldybės numatoma žemės fondo sudėtis 2027 m.

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu 2007-2027 metais Vilkaviškio rajono teritorijoje numatomi žemės plotai:

- žemės ūkio paskirties žemės – 85,38 tūkst. ha;
- miškų ūkio paskirties žemės – 25,2 tūkst. ha;
- vandens ūkio paskirties žemės – 1,03 tūkst. ha;
- konservacinės paskirties žemės – apie 656 ha;
- kitos paskirties žemės – 13,6 tūkst. ha.

Esamo žemės naudojimo transformacija (iš vienos paskirties į kitą) sprendžiama teisės aktų nustatyta tvarka išduodant leidimus miško įveisimui ar rengiant detaliuosius planus ir jų pagrindu pakeičiant pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį. Žemės ūkio veiklos prioritetai svarbesni seniūnijose (Klausučių ir Pilviškių seniūnijos), kuriose yra našiausios žemės ir intensyvesnė žemės ūkio gamyba.

Miškų ūkio paskirties žemės didėjimas siejamas su miško įveisimu, gavus leidimą, arba apleistų žemės ūkio naudmenų ir kitų naudmenų savaiminio apaugimo mišku. Kitos paskirties žemės plotų didėjimas siejamas su Vilkaviškio, Kybartų, Virbalio miestų ir perspektyvių vietinės reikšmės centrų plėtra, ūkinės-komercinės, rekreacinės, paslaugų veiklos plėtra, naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimu, vietinės reikšmės kelių tinklo sutvarkymu, išjungiant juos iš žemės ūkio ar miškų ūkio paskirties žemės.

5.2 Planuojami žemės naudojimo prioritetai

(Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcijos Teritorijos žemės naudojimo funkcinių prioritetų brėžinys).

Teritorijoms žemės naudojimo paskirties (funkciniai) prioritetai yra nustatyti vadovaujantis bendrojo plano Koncepcijos sprendinių II skyriaus 1 dalies “Kraštotvarkinės ašys ir plėtos kryptys” nuostatomis, taip pat Marijampolės apskrities teritorijos bendrajame plane nustatytais teritorijų funkcinio naudojimo prioritetais Vilkaviškio rajono teritorijai. Bendrojo plano sprendiniuose išskiriamose funkcinių zonų teritorijose žemė naudojama pagal įvairias paskirtis, t.y. daug skirtingos žemės naudojimo tikslinės paskirties sklypų. Bendrojo plano koncepcijos Teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų brėžinyje nustatomas tik žemės naudojimo prioritetas, t.y. vyraujanti sklypų žemės naudojimo paskirtis (pažymima indeksu). Greta indeksais pažymima ir kita leistina pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – pavyzdžiui ŽPU, Ržm ir t.t.

Didžiojoje Vilkaviškio rajono teritorijos dalyje kaip vienas iš teritorijos naudojimo prioritetų išlieka intensyvus arba tausojantis (ekologinis) žemės ūkis, intensyvus (ūkininkavimas pagal IV grupės miškų tvarkymo reikalavimus) arba tausojantis (ūkininkavimas pagal II-III grupės miškų tvarkymo reikalavimus) miškų ūkis. Intensyviai ūkinei veiklai (pramonei, infrastruktūrai, rekreacijai, gavybai, gyvulininkystei) naudotina teritorija, turinti didžiausią potencialą plėtrai ir dėl šios priežasties koncepcijoje priskirta svarbiausiam rajono plėtos branduoliui. Rekreacijos veikla yra skatinama teritorijose, turinčiose rekreacinius išteklius (upių ir tvenkinių pakrantėse).

Esant situacijai, kai toje pačioje teritorijoje susikerta gamtosauginiai interesai (koncepcijoje įvardintos gamtinės ašys) ir galimybė plėsti kitas sritis, prioritetas teikiamas gamtos apsaugai ir tausojimui. Tokiu būdu tokiose teritorijose visos veiklos dalinai apribojamos, nustatant tam tikrus reikalavimus (tausojantis žemės ir miškų ūkis, konservacija).

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos pasiskirstymas pagal teritorijai priskirtas prioritetines naudojimo funkcijas:

- Intensyvus žemės ūkis, intensyvus miškų ūkis	64900,89 ha – 51,55 %;
- Konservacija, tausojantis miškų ūkis, tausojantis žemės ūkis	8801,86 ha – 6,99 %;
- Tausojantis žemės ūkis, tausojantis miškų ūkis, konservacija	6562,98 ha – 5,21 %;
- Intensyvus žemės ūkis, pramonės plėtra, infrastruktūros plėtra, intensyvi rekreacija, urbanizacija	3067,35 ha – 2,44 %;
- Intensyvi rekreacija, urbanizacija	116,75 ha – 0,09 %;
- Intensyvi rekreacija, tausojantis žemės ūkis, tausojantis miškų ūkis	4248,45 ha – 3,37 %;
- Pramonės plėtra, infrastruktūros plėtra	226,99 ha – 0,18 %.
- Intensyvus miškų ūkis, ekstensyvus žemės ūkis, konservacija	29899,20 ha – 23,75 %
- Intensyvi rekreacija, ekstensyvi gyvenamųjų vietovių plėtra,	

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

ekstensyvus žemės ūkis	196,8 ha – 0,15 %
- Intensyvi rekreacija, ekstensyvus žemės ūkis	64,0 ha – 0,05 %
- Intensyvi rekreacija, ekstensyvus žemės ūkis, ekstensyvus vandens ūkis	6337,58 ha – 5,03 %
- Ekstensyvi rekreacija, ekstensyvus žemės ūkis, ekstensyvus miškų ūkis	1330,0 ha – 1,06 %
- Aglomeruota urbanizacija, ekstensyvi rekreacija	99,0 ha – 0,08 %
- Aglomeruota urbanizacija, pramonės plėtra, intensyvi rekreacija	131,0 ha – 0,10 %

Kitos paskirties prioritetai:

- Rekreacijos plėtros teritorija	8181,475 ha – 6,50 %;
- Pramogų kompleksai	116,118 ha – 0,09 %;
- Turizmo plėtros zonos	459,35 ha – 0,36 %;
- Gavybos plėtros teritorijos	246,132 ha – 0,20 %;
- Plėtros branduolio teritorijos plotas	2130,40 ha – 1,69 %.

Žemės ūkio veiklos prioriteto teritorijos

Intensyvaus ūkininkavimo zona. (Brėžinyje pažymėta indeksu Ž). Dėl vertingų dirvožemių galimybės panaudoti ariamajai žemei (vienmečiams augalams), ši teritorija tinkamiausia naudoti pagal tradiciškai vystomą ūkių specializaciją. Tai – dirvai reiklų žemės ūkio augalų auginimas pardavimui (kviečiai, miežiai, cukriniai runkeliai, linai, rapsai) bei javų auginimas pašariniams grūdams (kiaulininkystės poreikiams tenkinti), pienininkystė. Pagalbinės gamybos šakos gali būti vystomos tik dėl sėjomainose būtinų auginti neprekinį žemės ūkio pasėlių ir ūkiuose išauginamų pašarų pagrindu. Nepalankios sąlygos rajone yra auginti grikius.

Zonose su rekomenduojama intensyvia žemės ūkio veikla gamyba bus efektyvi tik pasiekus atitinkamus jos pajėgumus ir sustambinus ūkių žemėvaldas. Perspektyvių ūkių dydžiai priklauso nuo jų verslo planuose numatytų gamybos apimčių. Esant tradiciniam ūkininkavimui, siektinas ūkio dydis turi būti ne mažesnis nei rekomenduojamos ūkiuose, taip pat kiaulių auginimui specializuotuose ūkiuose – 100 ha žemės ūkio naudmenų, mišrios gyvulininkystės – augalininkystės specializacijos ūkiuose – 40 ha žemės ūkio naudmenų.

2006 metais daugiausia deklaruota: žieminių kviečių, vasarinių miežių, ganyklų – pievų (iki 5 metų), vasarinių rapsų. Skatintinas ūkių stambėjimas iki ekonomiškai efektyvių dydžių (ne mažiau 100 ha žemės ūkio naudmenų).

Tausojamojo žemės ūkio zona (Brėžinyje pažymėta indeksu ž.) labai geros ir geros ūkinės vertės žemėse. Žemė naudotina intensyviai mišrios specializacijos ūkių veiklai, auginant prekinę augalininkystės produkciją ir dalį pašarinių augalų, reikalingų gyvulininkystei plėtoti. Naudojant žemę, rekomenduotina diegti tausojamojo ir ekologinio ūkininkavimo sistemas, laikytis Geros ūkininkavimo praktikos reikalavimų:

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

- ariamoje žemėje turi būti auginami žemės ūkio augalai arba laikomas sideracinis ar juodasis pūdymas. Žemės ūkio augalų laukuose neturi būti juos stelbiančių piktžolių, išskyrus pavienes piktžoles ar pavienius jų kupstus. Juodąjį pūdymą reikia periodiškai įdirbti arba naudoti chemines priemones, siekiant išnaikinti piktžoles ir pagerinti dirvožemio kokybę;
- ganyklos arba pievos, taip pat daugiametės ganyklos arba pievos turi būti geros būklės, naudojamos gyvuliams ganyti (iki rugpjūčio 1 d. turi būti bent kartą nuganytos) arba ne rečiau kaip kartą per metus (iki rugpjūčio 1 d.) nušienaujamos;
- šienas ar žalioji masė ganyklose arba pievose, taip pat daugiametėse ganyklose arba pievose turi būti sutvarkyti ir išvežti iš lauko iki rugpjūčio 1 d.;
- ariamoje žemėje bei ganyklų arba pievų, taip pat daugiamečių ganyklų arba pievų plotuose neturi būti medžių ir krūmų, išskyrus pavienius medžius, kurie yra tradicinio kraštovaizdžio dalis;
- ganyklų arba pievų, taip pat daugiamečių ganyklų arba pievų plotuose neturi būti sustabarėjusių, taip pat sėklas subrandinusių arba išbarsčiusių piktžolių (kiečių, pelynų, usnių, varnalėšų, dilgelių ir kt.);
- ganyklose arba pievose, daugiametėse ganyklose arba pievose žolė negali būti deginama. Žolės ir ražienų deginimas laikomas tyčiniu reikalavimų pažeidimu.

Miškų ūkio veiklos prioriteto teritorijos.

Intensyvaus ūkininkavimo zonos (brėžinyje pažymėta indeksu **M**) priskirti ūkiniai miškai (IV miškų grupė). Miškų ūkio veikla turi skatinti efektyvų daugiatiškį miškų naudojimą, siekiant užtikrinti ekonominį gyvybingumą ir platų aplinkosauginių bei socialinių funkcijų spektrą. Tačiau kartu ūkinė veikla šios grupės miškuose turi išsaugoti biologinę įvairovę ir su ja susijusias vertybes, vandens išteklius, dirvožemį, unikalias ir lengvai pažeidžiamas ekosistemas bei kraštovaizdį, išlaikyti miško ekologines funkcijas bei miškų vientisumą.

Tausojamojo ūkininkavimo zonos (brėžinyje pažymėti indeksu **m**) priskirti ekosistemų apsaugos miškai (IIA miškų grupė) – draustinių miškai, buveinių ir gamtos išteklių miškai ir priešeroziniai miškai, rekreaciniai miškai (IIB miškų grupė) – miško parkų miškai bei rekreaciniai miško sklypai; apsauginiai miškai (III miškų grupė) – draustiniuose esantys miškai, laukų apsauginiai miškai, miško sėkliniai medelynai ir vandens telkinių apsaugos zonų miškai. Tausojantis, daugiatiškis miško naudojimas, užtikrintu miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūrinių vertybių išsaugojimą, biologinės įvairovės palaikymą, o taip pat ekonominių klausimų sprendimą.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

Numatomi naujai įveisti miškai pagal savo funkcijas priskirtini tai zonai ar miškų grupei, kuriai priskirti greta esantys miškai. Rekomenduotina, kad pirmaeilis miško sodinimas būtų planuojamas formuojant priešeroziniuose miškuose, laukų apsauginiuose miškuose ir vandens telkinių apsaugos zonų miškuose.

Konservacinės veiklos prioriteto teritorijos. (*Brėžinyje pažymėtos indeksu K*) Joms priskirtos valstybinių draustinių ir regioninio parko taip pat kitų saugomų teritorijų ir gamtinio karkaso teritorijos. Šiose teritorijose galima plėtoti veiklą tausojančią gamtos išteklius, gausinančią biologinę įvairovę, puoselėjančią vietos kraštovaizdį ir tradicinį ūkininkavimą.

Kitos ūkinės veiklos prioriteto teritorijos. Joms priskirtos:

Gyvenamųjų vietovių plėtros teritorijos. (*Brėžinyje pažymėtos indeksu G*). Tai teritorijos prie miestų, miestelių ir kaimų, kuriose pagal parengtus bendruosius planus (Vilkaviškio, Virbalio, Kybartų miestams), specialiuosius planus (plėtros branduolio teritorijai) ir detaliuosius planus vystytina gyvenamoji, visuomeninės, komercinės, pramoninės paskirties statyba bei kita ne žemės ūkio veikla.

Teritorijos, skirtos naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimui. (*Brėžinyje pažymėtos indeksu PI - pramonės ir infrastruktūros plėtra*). Tai žemės plotai su balansiniais naudingųjų iškasenų telkiniais, kurie gali būti eksploatuojami teisės aktų nustatyta tvarka. Numatomų tyrinėti naudingųjų iškasenų telkinių paieškos gali būti visoje rajono savivaldybės teritorijoje, išskyrus konservacinės paskirties žemę, draustinių teritorijas ir gamtos bei kultūros paveldo teritorijas. Gavus leidimą eksploatuoti šias naudingąsias iškasenas, žemės sklypai leidimą gavusiems asmenims įteisinami naudoti teisės aktų nustatyta tvarka.

Teritorijos, skirtos intensyviai rekreacijai. (*Brėžinyje pažymėtos indeksu R*).

Šios teritorijos išskirtos prie valstybinės reikšmės vandens telkinių. Šiose teritorijose prioritetas teikiamas rekreacinei veiklai (papildimams, poilsio infrastruktūrai ir paslaugoms plėtoti), turizmo infrastruktūros, pramogų ir paslaugų plėtrai. Nedideliais mastais gali būti plėtojamas ir tausojantis žemės bei miškų ūkis, gyvenamoji bei visuomeninė statyba.

Vandens ūkio paskirties žemė. Šios žemės objektai – vandens telkiniai (upės, tvenkiniai) išliks nepakitę.

(*Brėžinyje paryškinti visi rajone esantys vandens telkiniai.*)

5.3 Bioprodukcinio ūkio plėtra

(Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys; Miškų išdėstymo brėžinys)

Žemės ūkio veikla. Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje nustatytos žemės ūkio paskirties teritorijos. Orientacinis žemės plotas, skirtas žemės ūkio veiklai 2027 metais: 85,380 tūkst. ha (67,82 % nuo viso rajono ploto. (2006 m. deklaruotas plotas sudaro 82,88 tūkst., t. y. 85,29 % visų rajone esančių žemės ūkio naudmenų).

Žemės ūkio paskirties teritorijose draudžiamas žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimasi ne žemės ūkio paskirtį (kitą paskirtį) paskirtį išskyrus atvejus nustatytus teisės aktuose.

Rekomenduojama intensyvios žemės ūkio paskirties teritorijose plėtoti prekinę žemės ūkio gamybą ir siekti ūkio dydžio, ne mažesnio nei numatyta Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2003 m. liepos 1 d. įsakymu Nr.3D-269 patvirtintose rekomendacijose. Rekomenduojami minimalūs racionalios žemėvaldos plotai tam tikros specializacijos ūkiams: tradicinio ūkininkavimo mišrios augalininkystės-gyvulininkystės specializacijos ūkiuose – 40 ha žemės ūkio naudmenų, kiaulininkystės specializacijos arba vien augalininkystės specializacijos ūkiuose – 100 ha žemės ūkio naudmenų.

Siekiant įgyvendinti Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius žemės ūkio paskirties teritorijoms rekomenduojam rengti kaimo plėtros žemėtvarkos projektus arba seniūnijų kompleksinius žemės ūkio ir kaimo plėtros planus, taip pat žemės konsolidacijos projektus. Rekomenduojamų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais nustatomas:

- vietinės reikšmės kelių tinklas;
- rekomenduojamas racionalus stambiųjų ūkių centrų išdėstymas bei jų gamybos apimčių ribos;
- sausinimo sistemų remonto ar rekonstrukcijos poreikis;
- miško želdinių detalesnis išdėstymas ir jų funkcijos (miško grupė);
- žemės ūkio naudmenų laukų masyvai, tinkami naudoti tam tikroms augalų grupėms;
- žemės gerinimo priemonės;
- natūralių kraštovaizdžių, dirvožemio ir vandens apsaugos priemonės.

Miškų ūkio veiklą siūloma plėtoti miškų ūkio paskirties teritorijose (Miškų išdėstymo brėžinys), taip pat miškuose, esančiuose žemės ūkio paskirties žemėje. Bendrą miškų plotą numatoma padidinti nuo 13,3 tūkst. ha 2007 m. iki 25,2 tūkst. ha 2027 metais.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

Miškų išdėstymo brėžinyje pažymėtos teritorijos žemės ūkio paskirties žemėje, kuriose galima įveisti mišką, vadovaujantis specialiuoju žemėtvarkos teritorijų planavimo dokumentu - Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schema M 1:50 000.

Miškų ūkis Vilkaviškio rajono teritorijoje turi būti plėtojamas laikantis Lietuvos miškų ūkio politikos nuostatų, iš kurių pažymėtinos:

- miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas;
- racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas ir auginamos medienos kokybės gerinimas;
- miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas;
- miško ekosistemų tvarumo užtikrinimas;
- biologinės įvairovės išsaugojimas bei miškų sveikatingumo gerinimas;
- visuomenės bendrųjų su miškais susijusių visuomenės bendrųjų reikmių tenkinimas;
- valstybinio ir privataus miškų ūkio plėtra bendrosios kaimo plėtros kontekste.

5.4 Teritorijos naudojimo reglamentai

(Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)

Bendrosios nuostatos

Bendrojo plano žemės naudojimo sprendiniai pagrįsti šiomis nuostatomis:

- Teritorijose, kuriose nenumatoma galimybė keisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, žemė turi būti naudojama pagal žemės nuosavybės dokumentuose įrašytą pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, bendrojo plano reglamentais (lentelė 5.4.1), kitais teritorijų planavimo dokumentais bei teisės aktais nustatyta naudojimo būdą ir pobūdį;
- Teritorijose, kuriose numatoma galimybė keisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, žemė, gali būti naudojama pagal žemės nuosavybės dokumentuose įrašytą pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį arba gali būti keičiama į kitą paskirtį rengiant teritorijų planavimo dokumentus. Vilkaviškio rajono teritorijos bendrojo plano reglamentų nuostatos (lentelė 5.4.1) turi būti įrašytos išduodant sąlygas teritorijų planavimo dokumentams rengti;
- Vilkaviškio rajono teritorijos bendrojo plane numatytose rekreacinėse teritorijose, turizmo zonoje, taip pat plėtros branduolio teritorijose, miestų, miestelių ir kompaktiškai apstatytų kaimų urbanizuotinėse teritorijose žemės naudojimo tikslinė paskirtis gali būti keičiama į kitą tik savivaldybei parengus šių teritorijų plėtros specialiuosius arba detaliuosius planus.

Vilkaviškio rajono teritorijos bendrojo plano reglamentų nuostatos (lentelė 5.4.1) turi būti įrašytos išduodant sąlygas teritorijų planavimo dokumentams rengti.

Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje rajono savivaldybės teritorija suskirstyta į zonas pagal vyraujančią pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį. Brėžinyje pažymėti visi veiklos apribojimai (tarp jų gamtinis karkasas), kuriuos galima pažymėti duotamame mastelyje.

Teritorija **kitos paskirties objektų statybai** (urbanizuotų teritorijų ir infrastruktūros plėtrai, naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimui, tvenkinių įrengimui, pramonės ir ūkinių objektų statybai ir kt.) gali būti parinkta ir projektuojama tik *Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje* nurodytose zonose, išskyrus nedidelius žemės sklypus, kurie negali būti išreikšti šių brėžinių mastelyje (t.y. mažesnius kaip 5-10 ha);

Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje žemės ūkio paskirties teritorijose esančios žemės ūkio naudmenos ir žemė su veikiančiais melioracijos įrenginiais turi būti saugoma nuo jų ploto sumažėjimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 22 straipsnio nuostata: „Ariamoji žemė, kurios dirvožemio našumas didesnis už vidutinį šalyje (didesnis kaip 39 balai) taip pat žemė, kurioje yra eksploatuojamos melioracijos sistemos, turi būti naudojama taip, kad nesumažėtų jų plotas, išskyrus ekologiškai nuskurdintose gamtinio karkaso teritorijose, ir nepablogėtų dirvožemio savybės“ (Žin., 2004, Nr. 28-868). Gamtinio karkaso teritorijos pažymėtos *Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje*, gamtinio prioriteto teritorijos pažymėtos *Teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų brėžinyje*. Siekiant jose nustatyti ekologiškai nuskurdintų teritorijų ribas turi būti atlikti papildomi skaičiavimai.

Gamtinio karkaso teritorijose ūkinė veikla ribojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 22 straipsnio 6 dalies nuostatomis: „Gamtinio karkaso rekreacinės, miškų ūkio ir agrarinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, ir gyvenamųjų namų kvartalus. Leidžiama tokia veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas, yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus“ (Žin., 2001, Nr. 108-3902), LR aplinkos ministro 2007-02-14 d. įsakymu Nr. D1-96 patvirtintais gamtinio karkaso nuostatais (Žin., 2007, Nr. 22-858) bei kitais teisės aktais.

Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje nustatytose atitinkamos paskirties teritorijose veiklos reglamentai pateikti 5.4.1 lentelėje.

5.4.1 lentelė. Teritorijų naudojimo ir apsaugos reglamentai

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
<p>Žemės ūkio paskirties žemė</p> <p>(Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)</p>		<p>Žemės ūkio plėtros teritorijoje</p> <p>Intensyvi žemės ūkio veikla</p>	<p>Ūkininkavimas leistinas visame Vilkaviškio rajono žemės ūkio naudmenų plote, kuris sudaro 83,19 % nuo bendro Vilkaviškio rajono teritorijos ploto.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, kaimo turizmo veikla, amatai ir smulkūs pagalbiniai verslai (bitininkystė, žvejyba, medžio apdirbimas, žemės ūkio produkcijos perdirbimas, technikos remontas ir kt.).</p> <p>Vadovaujantis parengtais ir patvirtintais detaliesiais planais buvusiuose ir apleistose kolūkių gamybiniuose centruose ir technikos kiemuose galima plėtoti smulkų ir vidutinį verslą (mechanizmų remonto, medienos apdorojimą, baldų ar statybinių medžiagų gamybą, sandėliavimo, komercijos ir kitas veiklas) kuris nedaro neigiamo poveikio aplinkinės žemės dirvožemio savybėms, gyventojų sveikatai.</p>	<p>Skatinama prekinės augalininkystės produkcijos gamyba</p> <p>Prioritetine šaka laikoma kiaulininkystė, plėtojama galvijininkystė, pienininkystė.</p> <p>Žemės sklypuose galima žemės ūkio veikla: žemės ūkio, maisto produktų gamyba ir apdorojimas, savo pagamintų ir apdorotų žemės ūkio, maisto produktų perdirbimas ir šių produktų realizavimas, taip pat paslaugų žemės ūkiui teikimas ir geros agrarinės bei aplinkosauginės žemės būklės išlaikymas.</p> <p>Šiuose sklypuose galima tik ūkininkų sodybų bei žemės ūkio veiklai reikalingų ūkininių pastatų statyba ar rekonstrukcija.</p> <p>Vadovaujantis Ūkininko ūkio įstatymo 11 str. „nerengiant detaliųjų planų žemės ūkio paskirties žemėje ūkininkas gali statyti vieną ūkininko sodybą <...> Ūkininko sodyba <...> statoma nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 0,5 hektaro.</p> <p>Paukštynai, kiaulių, galvijų, avių, žvėrelių ir triušių stambios (daugiau kaip 1000 vienetų gyvulių) pavienės fermos, patenkančios į gamtinio karkaso zonas, taip pat saugomas teritorijas, arba darančios poveikį kitoms teritorijoms, kuriose teikiamas prioritetas gamtai, rekreacijai, turizmui, privalo įsirengti įrenginius ir įdiegti technologijas, skirtas gamybos atliekoms (skystam ar kietam mėšlui, srutom, biologinėms atliekoms ir kt.) nukenksminti bei dezodoruoti, taip pat buitinėms ir paviršinio vandens nuotekoms valyti. Be tokių įrenginių ir technologijų gyvulininkystės, paukštynai, avių, žvėrelių ir triušių stambios (daugiau kaip 1000 vienetų gyvulių) pavienės fermos, rajono teritorijoje negali būti statomi.</p>

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

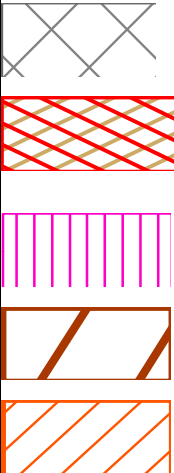
Sprendiniai

 	<p>Saugomose teritorijose Tausojanti žemės ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, kaimo turizmo veikla, amatai ir smulkūs pagalbiniai verslai (bitininkystė, žvejyba, medžio apdirbimas, žemės ūkio produkcijos perdirbimas, technikos remontas ir kt.).</p>	<p>Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Būtinai žemėnaudos sąskaidos didinimas, sukuriant priešerozinius, laukų ir vandens apsauginius želdinius, taip pat mažesnio našumo žemių pavertimas į pievas ir ganyklas.</p> <p>Plėtojant gamybą, gyvenamąją statybą, amatus ir smulkųjį verslą būtina įrengti vietinius nuotekų valymo įrenginius arba statomus objektus prijungti prie veikiančios centralizuotos nuotekynės.</p> <p>Veiklą reglamentuoja saugomų teritorijų bendrieji ir individualūs nuostatai, taip pat saugomų teritorijų planavimo dokumentai. Draudžiama laistyti laukus gyvulininkystės kompleksų gamybos atliekomis (skystu mėšlu).</p>
	<p>Gamtinio karkaso teritorijoje Tausojanti žemės ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, kaimo turizmo veikla, amatai ir smulkūs pagalbiniai verslai (bitininkystė, žvejyba, medžio apdirbimas, žemės ūkio produkcijos perdirbimas, technikos remontas ir kt.).</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96 (Žin. 2007, 22-857).</p> <p>Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Būtinai žemėnaudos sąskaidos didinimas, sukuriant priešerozinius, laukų ir vandens apsauginius želdinius, taip pat mažesnio našumo žemių pavertimas į pievas ir ganyklas.</p> <p>Plėtojant gamybą, gyvenamąją statybą, amatus ir smulkųjį verslą būtina įrengti vietinius nuotekų valymo įrenginius arba statomus objektus prijungti prie veikiančios centralizuotos nuotekynės.</p> <p>Draudžiama laistyti laukus gyvulininkystės kompleksų gamybos atliekomis (skystu mėšlu), statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus. Statyba galima tik savivaldybės teritorijos bendrajame plane pažymėtose statybų plėtros zonose.</p>

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

		<p>Požeminių vandens telkinių (vandenviečių) apsaugos zonos</p> <p>Teisės aktais reglamentuota žemės ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43)</p> <p>Pirmojoje (griežtojo režimo) požeminių vandens telkinių (vandenviečių) juostoje draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykdyti statybos darbus, nesusijusius su vandens tiekimo įrenginių rekonstravimu, statyti pagalbinius pastatus, nesusijusius su vandens tiekimu; <p>Antrojoje (sugriežtinto naudojimo) požeminių vandens telkinių (vandenviečių) juostoje draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teršti teritoriją buitinėmis, nuodingosiomis, pramoninėmis atliekomis, mėšlu; • statyti tepalų, degalų, mineralinių nuodingųjų medžiagų sandėlius, degalines, atliekų rinktuvus, pramoninių atliekų saugyklas ir kitus objektus, kurie gali chemiškai užteršti požeminius ir atviruosius vandens telkinius; • steigti kapines, užkasti kritusius gyvulius, įrengti asenizacijos, filtracijos laukus, mėšlo saugyklas, siloso tranšėjas, statyti gyvulininkystės ir paukštininkystės įmones bei kitus objektus, kurie gali bakteriologiškai užteršti požeminius vandens telkinius; • naudoti trąšas (organines ir mineralines) ir nuodinguosius chemikalus; • imti iš upės dugno smėlį, gilinti dugną; <p>Trečiojoje (apriboto naudojimo) požeminių vandens telkinių (vandenviečių) juostoje draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti mineralinių trąšų, nuodingųjų medžiagų, degalų ir tepalų sandėlius, įrengti nuodingųjų atliekų saugojimo aikštes, sąvartynus; <p>naudoti chemikalus, kurie gali sąlygoti vandenvietės cheminę taršą.</p>
--	---	---	---	---

		<p>Gamybinių ir komunalinių objektų (kapinių, buitinių atliekų surinkimo ir utilizavimo įrenginių, pramoninės gyvulininkystės objektų, buitinių nuotekų valymo įrenginių) sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonos</p> <p>Teisės aktais reglamentuota žemės ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43)</p> <p>Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarines apsaugos zonas gali tikslinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 2004, Nr. 21-617) numatyti planavimo organizatoriai, turintys teisę tvirtinti teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius, specialiuosius planus), kai jie įvertina teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir juos suderina su Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija.</p> <p>Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti pramonės įmones, gamybinius pastatus ir įrenginius, kurių gamybos teršalai gali pakenkti jau esančios įmonės darbuotojų sveikatai, sugadinti medžiagas, įrenginius, produkciją, taip pat padidinti gyvenamosios zonos taršą; • statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus. • Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose, atsižvelgiant į tai, kiek ir kokių kenksmingų medžiagų jose esama, gali būti leidžiama verstis žemės ūkiu, reglamentuojant kultūrų sėjomainą ir sudėtį, ūkio pobūdį, suderinus šį klausimą su Sveikatos apsaugos ministerija ir Žemės ūkio ministerija. <p>Kiaulininkystės, galvijininkystės, paukštininkystės ir žemės ūkio įmonių pastatų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama statyti gyvenamuosius namus ir visuomeninius objektus. Esamos žemės ūkio įmonės ar objektai, kurių sanitarinėse apsaugos zonose yra sodybų ar visuomeninių objektų, gali būti rekonstruojami atsižvelgiant į vietos sąlygas, Sveikatos apsaugos ministerijai ir Aplinkos ministerijai įvertinus neigiamą poveikį sveikatai ir šiose zonose gyvenantiems asmenims sutikus.</p>
--	---	---	---	---

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

	<p>Elektros oro linijos apsaugos zonoje</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>		<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p>
	<p>Vėjo jėgainės apsaugos zona</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>		<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintas Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėmis (2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimas Nr. V-586, Žin., 2004, Nr.134-4878), vėjo jėgainėms nėra apibrėžtas SAZ ribų dydis. SAZ teritorijoje negali būti statomi gyvenamieji namai, viešbučiai ar kiti trumpalaikio apgyvendinimo pastatai, švietimo, sveikatos priežiūros ir slaugos įstaigos, neturi būti įrengiamos vandenvietės, kurioms turi būti nustatomos sanitarinės apsaugos juostos, taip pat rekreacijos teritorijos ir pramoginių įrenginių atviri ar uždari statiniai. SAZ teritorija negali būti naudojama aplinką teršiančių objektų (taršos šaltinių) plėtrai, jei dėl tokios plėtos cheminės, fizikinės, biologinės taršos ribinė vertė viršys nustatytas DLK. SAZ naudotojai privalo ją tvarkyti laikydamiesi nustatytų ūkinės komercinės veiklos apribojimų, taip pat privalo rūpintis SAZ apželdinimu, želdinių priežiūra, jų gausinimu bei atnaujinimu, ūkio subjektas, kuriam nustatytos SAZ ribos, turi organizuoti aplinkos taršos šaltinių poveikio aplinkai stebėjimus ir prireikus imtis priemonių aplinkos taršai mažai.</p>
	<p>Infrastruktūros koridoriuose</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Leistina bet kuri ūkinė veikla, nesukurianti materialaus nekilnojamojo turto.</p>	<p>Teritorijos skirtos inžineriniams tinklams ir objektams įrengti, inžinerinėms komunikacijoms plėtoti.</p> <p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p>

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

 <p>(Pažymėtas bendros erdvinės koncepcijos brėžinyje)</p>	<p>Plėtos branduolyje (Pažymėtas Bendros erdvinės koncepcijos brėžinyje).</p> <p>Intensyvus žemės ūkis. Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį.</p>	<p>Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka, vadovaujantis parengtu ir patvirtintu Vilkaviškio rajono plėtos branduolio specialiuoju planu, Vilkaviškio miesto bendruoju planu, plėtojamų kaimų ir teritorijų detaliesiais planais.</p> <p>Galima inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų, žemės ūkio ir kita intensyvi ūkinė veikla.</p>	<p>Vadovaujantis parengtu ir patvirtintu Vilkaviškio rajono plėtos branduolio specialiuoju planu žemė sklypai gali būti naudojami naudingųjų iškasenų gavybai, pramonės ir infrastruktūros plėtrai, gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo paslaugoms ir verslui, bendro naudojimo teritorijoms plėtoti, taip pat komercinei veiklai, smulkiam ir vidutiniam verslui.</p> <p>Inžinerinė infrastruktūra plėtojama iš dalies savivaldybės ir statytojo lėšomis.</p>
---	---	--	---

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

	<p>Statybų plėtros teritorijose prie kompaktiškai apstatytų (gatvinio, savaiminio ar padriko tipo) kaimų</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį.</p>	<p>Leistina veikla, numatyta galiojančiame plėtojamo kaimo teritorijų planavimo dokumente, statybos plėtros zonos detalajame plane.</p> <p>Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį parengus plėtojamo kaimo detalų planą.</p>	<p>Vadovaujantis parengtais ir patvirtintais statybos plėtros zonų detaliaisiais planais žemės sklypai gali būti naudojami naudingųjų iškasenų gavybai, pramonės ir infrastruktūros plėtrai, intensyviai gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo paslaugoms, verslui ir viešosioms paslaugoms, bendro naudojimo teritorijoms plėtoti.</p> <p>Gyvenamoji statyba gali būti plėtojama prie kompaktiškai apstatytų (gatvinio, savaiminio ar padriko tipo) kaimų jungiant naujai statomus kvartalus prie esamos inžinerinės infrastruktūros arba diegiant naują bendrą (kaimo ir naujai statomo urbanistinio darinio) inžinerinę infrastruktūrą.</p> <p>Rengiant miestų bendruosius planus, miestelių ir kaimų detaliuosius planus, gyvenamųjų kvartalų ar kompleksų detaliuosius planus turi būti numatytos teritorijos, bendro naudojimo želdynams (ne mažiau 10 % teritorijos), viešo naudojimo sporto įrenginiams įrengti, komunikacijų koridoriams, komercinei veiklai.</p> <p>Žemės sklypuose plėtotina gyvenamoji statyba, rezervuojant teritorijas želdynams, sportui ir poilsiui, švietimo, sveikatos apsaugos, socialinės globos įstaigoms plėtoti.</p> <p>Mažaaukščio užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 3 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams – 0,4; negyvenamosios paskirties sklypams – 1,2. Gyvenamosios statybos sklypo plotas ne mažesnis kaip 10 arų.</p> <p>Inžinerinė infrastruktūra plėtojama iš dalies savivaldybės ir statytojo lėšomis.</p>
---	---	--	---

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

	<p>Naudingųjų iškasenų išžvalgytų telkinių žemėje (karjeruose) Žemės ūkio veikla ribojant kapitalinių statinių statybą.</p>	<p>Leistinas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį teisės aktu nustatyta tvarka.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos VLV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p> <p>Išžvalgytuose naudingųjų iškasenų telkiniuose, kurių ištekliai patvirtinti, ir prie jų esančiuose perspektyviuose naudingųjų iškasenų plotuose žemės savininkui, naudotojui draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti gyvenamuosius namus, gamybinius statinius, įrenginius; • kasti naudingąsias iškasenas, išskyrus kasamas savo reikmėms. <p>Ribojama veikla, kuri sukuria naują ilgalaikį materialinį nekilnojamąjį turtą.</p>
	<p>Mėgėjiškų sodų žemės sklypuose ir sodininkų bendrijų bendro naudojimo žemėje Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį.</p>	<p>Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį teisės aktu nustatyta tvarka</p>	<p>Skatintina konversija į gyvenamuosius kvartalus pagal parengtus detaliuosius planus. Kartu plėtojama inžinerinė ir susisiekimo infrastruktūra.</p>

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

	<p>Turizmo plėtros zonoje</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį rekreacijos naudojimo būdą.</p>	<p>Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį rekreacinį žemės naudojimo būdą, parengus rekreacinių teritorijų plėtros detaliuosius planus.</p>	<p>Žemės sklypuose plėtotina kaimo turizmo, viešbučių, pramogų veikla ir paslaugos, plėtojami amatai. Gali būti plėtojama ir kita ūkinė veikla suderinama su poilsio, turizmo ir pramogų veikla.</p> <p>Rekreacinėse teritorijose žemės naudotojui draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naudoti miško parkus, parkus ir skverus kitaip, negu numatyta patvirtintuose jų naudojimo nuostatuose; • statyti pastatus ir įrenginius, nesusijusius su rekreacija, taip pat rekreacijai skirtus pastatus ir įrenginius, jeigu jie neatitinka rekreacinių teritorijų normatyvų bei teisinių nuostatų (atstumas nuo vandens, aukštis, kultūros paveldo naudojimas turizmo reikmėms), išskyrus statybą esamose namų valdose; • teršti aplinką ar kitaip trukdyti ilsėtis tam tikslui skirtose vietose, kelti pavojų poilsiaujančiųjų saugumui, naikinti esamas stovyklavietes ar jų įrangą; • užtvirti nustatytąsias turistines trasas, takus, kelius, taip pat naikinti kelius prie rekreacijai skirtų vandens telkinių, jų pakrančių, paplūdimių, lankytinų objektų, apžvalgos aikštelių; .užtvirti kelius ar takus, vedančius į rekreacijos vietas iš poilsio namų, autobusų stotelių, automobilių aikštelių; • trukdyti stovyklaviečių įrengimo, apželdinimo, turistinių takų įrengimui, kai šie darbai vykdomi pagal parengtus projektus.
	<p>Teritorijos pramogų kompleksams ir turizmo paslaugoms plėtoti</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros, kelių ir gatvių tinklo plėtra.</p> <p>Galimas tikslinės žemės paskirties keitimas į kitą (rekreacinio arba komercinio naudojimo būdą) parengus plėtojamos teritorijos detaliuosius planus.</p>	<p>Teritorijos skirtos pramogų kompleksų (žiemos ir vasaros pramogų, sveikatingumo ir sveikatingumo kompleksų, golfo laukų ir kt.), taip pat turizmo paslaugų (viešbučių, motelių, kempingų, svečių ir nakvynės namų, kavinių, restoranų, informacijos, inventoriaus nuomos ir kt. paslaugų) įrengimui ir eksploatavimui.</p> <p>Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.</p>

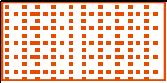
VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

	<p>Regioninio turizmo ašies zona 500 metrų į abi puses nuo kelio juostos ribos</p>	<p>Pakelės viešosios ir paslaugų infrastruktūros plėtra, vadovaujantis viešosios turizmo infrastruktūros plėtros specialiaisiais planais, turizmo plėtros programomis ir veiksmų planais.</p> <p>Galimas tikslinės žemės paskirties keitimas į kitą (rekreacinio arba komercinio naudojimo būdą) parengus sklypo ar sklypų grupės detaliuosius planus.</p>	<p>Teritorijos, skirtos pakelės infrastruktūros (stovėjimo ir poilsio aikštelių, kelio ir informacinių ženklų bei stendų įrengimui, degalinių, turistinio inventoriaus remonto, nakvynės ir maitinimo paslaugų, paplūdimių) plėtrai.</p> <p>Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.</p>
	<p>Vietinio turizmo ašies zona 300 metrų į abi puses nuo kelio juostos ribos</p>	<p>Pakelės viešosios ir paslaugų infrastruktūros plėtra, vadovaujantis viešosios turizmo infrastruktūros plėtros specialiaisiais planais, turizmo plėtros programomis ir veiksmų planais.</p> <p>Galimas tikslinės žemės paskirties keitimas į kitą (rekreacinio arba komercinio naudojimo būdą) parengus sklypo ar sklypų grupės detaliuosius planus.</p>	<p>Teritorijos, skirtos pakelės infrastruktūros (stovėjimo ir poilsio aikštelių, kelio ir informacinių ženklų bei stendų įrengimui, degalinių, turistinio inventoriaus remonto, nakvynės ir maitinimo paslaugų, paplūdimių) plėtrai.</p> <p>Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.</p>
	<p>Rekreacijos plėtra su apribojimais</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros, kelių, pėsčiųjų ir dviračių takų, atokvėpio aikštelių ir kitų turizmo infrastruktūros objektų tinklo plėtra.</p>	<p>Galima neintensyvi rekreacinė veikla, kuri nepažeidžia teisės aktais nustatytų veiklos apribojimų.</p> <p>Saugomose teritorijose rekreacijos veikla plėtojama, vadovaujantis bendraisiais ir individualiais saugomos teritorijos apsaugos reglamentais.</p> <p>Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.</p>

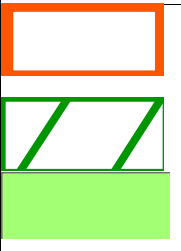
VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

		<p>Kultūros paveldo apsaugos zonos teritorija</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros plėtra</p> <p>Leistina žemės, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, kuri neprieštaruja teisės aktais nustatytiems apribojimams</p>	<p>Visų objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi LR Vyriausybės Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIX p. reikalavimai patvirtinti LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (Lietuvos teritorijos bendrasis planas, 21 str. (Žin., 2002, Nr. 110-4852)). Visos neveikiančios kapinės tvarkomos pagal LRV 2006 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 144 patvirtintas Kapinių tvarkymo taisykles, (Žin., 2006, Nr. 22-695). Jų teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, kuri gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę (LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 20 str. (Žin., 2004, Nr. 153-5571)).</p> <p>Jei objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. 5 p. reikalavimai (Žin., 2004, Nr. 153-5571).</p> <p>Iki 25 metrų pločio kultūros ir gamtos paminklų apsaugos zonos draudžiami visų rūšių miško kirtimai, išskyrus landšaftinius, sanitarinius ir medžių, kurių šaknys ardo paminklus, kirtimus, taip pat draudžiama naudoti chemikalus, vykdyti miško želdymo darbus, išskyrus tuos, kurie atliekami pagal specialius landšafto tvarkymo projektus.</p>
--	---	--	--	--

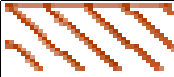

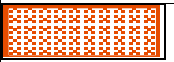

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

<p>Miškų ūkio paskirties žemė</p> <p>(Miškų ūkio plėtros brėžinys)</p>		<p>Intensyvios miškų ūkio veiklos teritorijose</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą (Žin., 2001, Nr.35-1161) miško naudojimo teisės gali būti apribotos visuomenės, aplinkos bei miško apsaugos interesais.</p> <p>Privatūs miškai turi būti tvarkomi pagal Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 632 „Dėl Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 86-3117).</p> <p>Nauji miškai įveisiami pagal Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu 2005 m. spalio 26 d. Nr. B-TS-904 patvirtintą Vilkaviškio rajono savivaldybės miškų išdėstymo žemėtvarkos schemą. Naujų miškų įveisimas yra rekomendacinio pobūdžio.</p>
		<p>Rekreacinėse teritorijose Intensyvi miškų ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, poilsio ir turizmo</p>	<p>Miško parkai, miesto miškai, ir kiti miškai, naudojami gyventojų poilsiui.</p> <p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p> <p>Vykdomi sanitariniai ir netaikant plynų kirtimų, taip pat veikla, susijusi su racionalių šalutinių miško išteklių panaudojimu, poilsinis turizmas bei kitų pasyvesnių rekreacijos kryptių vystymas, derinant naudojimą su konkrečios teritorijos naudojimo reglamentu.</p>
		<p>Saugomose teritorijose Tausojanti miškų ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra</p>	<p>Veiklą reglamentuoja saugomų teritorijų planavimo dokumentai. Ištiniais miško masyvais apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose, išsaugojusiose natūralų kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. Šių teritorijų perspektyva susijusi su racionalaus subalansuoto miškų ūkio tvarkymu, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto režimo užtikrinimu šiose zonose įsteigtoms ypač saugomoms teritorijoms.</p>

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

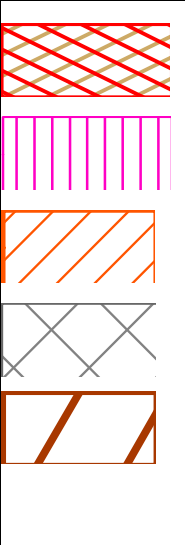

Sprendiniai

	-gamtinio karkaso teritorijoje	Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra	Veiklą reglamentuoja Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96 (Žin. 2007, 22-857). Skatinamas tausojamasis miškų ūkis; draudžiama keisti pagrindinę tikslinę konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, išskyrus atvejus, kai tai daroma visuomenės poreikiams užtikrinti arba siekiant išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo kompleksus ir objektus (vertybes), jeigu tai neprieštaruoja patvirtintiems saugomų teritorijų tvarkymo planų (planavimo schemų) sprendiniams ir reglamentams.
	-vandens telkinių apsaugos zonos Tausojanti miškų ūkio veikla		Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).
	- naudingųjų iškasenų išžvalgytų telkinių žemėje Intensyvi miškų ūkio veikla	Bet kuri veikla, kuri nesukuria naujo ilgalaikio nekilnojamojo turto	Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Ribojama veikla, kuri sukuria naują ilgalaikį materialinį nekilnojamąjį turtą.
	Plėtos branduolyje Intensyvi miškų ūkio veikla	Leistina naudingųjų iškasenų žvalgyba ir eksploatacija	Veiklą reglamentuoja Vilkaviškio rajono plėtos branduolio specialusis planas.
	Požeminių vandens telkinių (vandenviečių) sanitarinės apsaugos zonos	Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.	Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

	<p>Gamybinių ir komunalinių objektų (kapinių, buitinių atliekų surinkimo ir utilizavimo įrenginių, pramoninės gyvulininkystės objektų, buitinių nuotekų valymo įrenginių) sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonos</p> <p>Teisės aktais reglamentuota miškų ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p> <p>Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarines apsaugos zonas gali tikslinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 2004, Nr. 21-617) numatyti planavimo organizatoriai, turintys teisę tvirtinti teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius, specialiuosius planus), kai jie įvertina teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir juos suderina su Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija.</p>
	<p>Vėjo jėgainės apsaugos zona</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>		<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintas Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėmis (2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimas Nr. V-586, Žin., 2004, Nr.134-4878), vėjo jėgainėms nėra apibrėžtas SAZ ribų dydis. SAZ teritorijoje negali būti statomi gyvenamieji namai, viešbučiai ar kiti trumpalaikio apgyvendinimo pastatai, švietimo, sveikatos priežiūros ir slaugos įstaigos, neturi būti įrengiamos vandenvietės, kurioms turi būti nustatomos sanitarinės apsaugos juostos, taip pat rekreacijos teritorijos ir pramoginių įrenginių atviri ar uždari statiniai. SAZ teritorija negali būti naudojama aplinką teršiančių objektų (taršos šaltinių) plėtrai, jei dėl tokios plėtros cheminės, fizikinės, biologinės taršos ribinė vertė viršys nustatytas DLK. SAZ naudotojai privalo ją tvarkyti laikydamiesi nustatytų ūkinės komercinės veiklos apribojimų, taip pat privalo rūpintis SAZ apželdinimu, želdinių priežiūra, jų gausinimu bei atnaujinimu, ūkio subjektas, kuriam nustatytos SAZ ribos, turi organizuoti aplinkos taršos šaltinių poveikio aplinkai stebėjimus ir prireikus imtis priemonių aplinkos taršai mažai.</p>

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

	<p>Infrastruktūros koridoriuose Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>		<p>Teritorijos skirtos inžineriniams tinklams ir objektams įrengti, inžinerinėms komunikacijoms plėtoti.</p> <p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p>
	<p>Kultūros paveldo apsaugos zonos teritorija Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros plėtra</p> <p>Leistina žemės, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, kuri neprieštaruja teisės aktais nustatytiems apribojimams</p>	<p>Visų objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi LR Vyriausybės Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIX p. reikalavimai patvirtinti LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (Lietuvos teritorijos bendrasis planas, 21 str. (Žin., 2002, Nr. 110-4852)). Visos neveikiančios kapinės tvarkomos pagal LRV 2006 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 144 patvirtintas Kapinių tvarkymo taisyklės, (Žin., 2006, Nr. 22-695). Jų teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, kuri gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę (LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 20 str. (Žin., 2004, Nr. 153-5571)).</p> <p>Jei objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. 5 p. reikalavimai (Žin., 2004, Nr. 153-5571).</p> <p>Iki 25 metrų pločio kultūros ir gamtos paminklų apsaugos zonose draudžiami visų rūšių miško kirtimai, išskyrus landšaftinius, sanitarinius ir medžių, kurių šaknys ardo paminklus, kirtimus, taip pat draudžiama naudoti chemikalus, vykdyti miško želdymo darbus, išskyrus tuos, kurie atliekami pagal specialius landšafto tvarkymo projektus.</p>

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

<p>Konservacinės paskirties žemė</p> <p>(Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)</p>		<p>Kultūros paveldo objektų teritorija</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros plėtra</p>	<p>Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiaisiais ir detalesiais planais bei objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniai apsaugos reglamentai, jei individualių reglamentų nėra nustatyta) ir Apsaugos sutartimis.</p> <p>Visų objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi LR Vyriausybės Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIX p. reikalavimai patvirtinti LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (Lietuvos teritorijos bendrasis planas, 21 str. (Žin., 2002, Nr. 110-4852)). Visos neveikiančios kapinės tvarkomos pagal LRV 2006 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 144 patvirtintas Kapinių tvarkymo taisyklės, (Žin., 2006, Nr. 22-695). Jų teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, kuri gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę (LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 20 str. (Žin., 2004, Nr. 153-5571).</p> <p>Jei objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. 5 p. reikalavimai (Žin., 2004, Nr. 153-5571).</p>
		<p>Buvusios dvaro sodybos teritorija</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Leistina turizmo paslaugų ir viešosios infrastruktūros plėtra, gyvenamoji veikla, taip pat kita veikla, kuri neprieštarauja teisės aktais nustatytiems veiklos apribojimams.</p>	<p>Saugomų kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijose suformuoti žemės sklypai, kuriems nustatomos šių sklypų ir kitų nekilnojamųjų daiktų tvarkymo ir naudojimo specialiosios sąlygos. Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p>

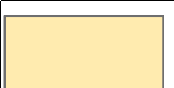

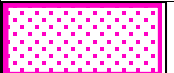
VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

		Registruotos urbanistikos vertybės: Virbalio miestas Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla	Leistina turizmo ir techninės infrastruktūros plėtra	Planuojama gyvenviečių plėtra įgyvendinama atsižvelgiant į vertingąsias urbanistikos paveldo savybes. Valstybės saugomo nekilnojamojo kultūros paveldo objekto – Virbalio miestelio istorinio centro U25 vertingosios savybės yra gatvių tinklas, aikštės planas ir kapitalinio užstatymo fragmentai. Virbalio miestelio istorinio centro teritorijoje veikla reglamentuojama nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais ir dokumentais bei nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiuoju planu. Virbalio miesto kultūros paveldo tvarkyba reglamentuojama specialiaisiais apsaugos planais. Rengiant detaliuosius planus privaloma iš esmės nekeisti susiklosčiusios planinės struktūros, vertingų gamtos ar kultūros elementų, numatyti būdus jiems išryškinti ar atkurti.
Vandens ūkio paskirties žemė (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)		Vandens telkiniai Teisės aktais reglamentuota vandens ūkio veikla		Visi Vilkaviškio rajono vandens telkiniai teisės aktų nustatyta tvarka naudojami plaukiojimo priemonėms, mėgėjiškai žūklei, vandens sportui, poilsiui, turizmui. Veiklą reglamentuoja Aplinkosaugos sąlygos plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis nuostatos, patvirtintos LR aplinkos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu nr.D1-164 (Žin., Nr.43-1389).
Kitos paskirties žemė (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)		Užstatytos teritorijos: Kybartuose, Virbalyje, Vilkaviškyje Teisės aktais ir teritorijų planavimo dokumentais reglamentuota veikla	Gyvenamųjų pastatų teritorijose žemė gali būti naudojama gyvenamiesiems namas statyti, smulkaus verslo ir viešųjų paslaugų (švietimo, sveikatos, sporto) patalpoms įrengti arba statiniams statyti, bendro naudojimo želdynams (ne mažiau 10 % teritorijos ploto), gatvėms ir inžineriniams tinklams, įrenginiams statyti ir eksploatuoti.	Vilkaviškio mieste plėtojama daugiabučių (iki 5 aukštų), dvibučių ir vienubučių mažaaukščių gyvenamųjų namų statyba bendrai sprendžiant jų inžinerinę infrastruktūrą bei plėtojant viešąsias paslaugas. Daugiabučiai pastatai ir jų grupės plėtotinos tik Vilkaviškio, Virbalio ir Kybartų miestuose. Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 5 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams - 0,8; negyvenamosios paskirties sklypams – 2,0. Mažaaukščio užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 3 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams - 0,4; negyvenamosios paskirties sklypams – 1,2.
		Užstatytos teritorijos plėtojamuose kaimuose – gyvenviečių sistemos 3 lygmens centruose Teisės aktais ir teritorijų planavimo dokumentais reglamentuota veikla	Gyvenamųjų pastatų teritorijose žemė gali būti naudojama gyvenamiesiems namas statyti, smulkaus verslo ir viešųjų paslaugų (švietimo, sveikatos, sporto) patalpoms įrengti arba statiniams statyti, bendro naudojimo želdynams (ne mažiau 10 % teritorijos	Plėtojamų teritorijų reglamentai nustatomi kompaktiškai apstatytų kaimų bendraisiais arba detaliaisiais planais.

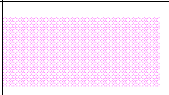

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

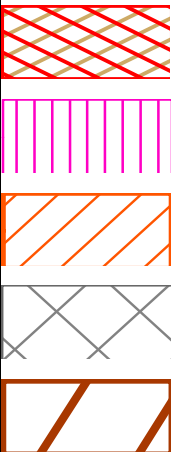
Sprendiniai

		Užstatytos teritorijos plėtojamoose kaimuose – gyvenviečių sistemos 4 lygmens centruose Teisės aktais ir teritorijų planavimo dokumentais reglamentuota veikla	ploto), gatvėms ir inžineriniams tinklams, įrenginiams statyti ir eksploatuoti.	Plėtojamų teritorijų reglamentai nustatomi kompaktiškai apstatytų kaimų bendraisiais arba detaliaisiais planais.
	 	Rekreacinės teritorijos Veikla teikianti turizmo ir rekreacijos paslaugas	Inžinerinė infrastruktūra Kelių tinklo plėtra	Plėtojamos turizmo ir verslo paslaugos, viešoji turizmo infrastruktūra. Gali būti plėtojama ir kita ūkinė veikla suderinama su poilsio, turizmo ir pramogų veikla. Rekreacinėse teritorijose žemės naudotojui draudžiama : <ul style="list-style-type: none"> • naudoti miško parkus, parkus ir skverus kitaip, negu numatyta patvirtintuose jų naudojimo nuostatuose; • statyti pastatus ir įrenginius, nesusijusius su rekreacija, taip pat rekreacijai skirtus pastatus ir įrenginius, jeigu jie neatitinka rekreacinių teritorijų normatyvų bei teisinių nuostatų (atstumas nuo vandens, aukštis, kultūros paveldo naudojimas turizmo reikmėms), išskyrus statybą esamose namų valdose; • teršti aplinką ar kitaip trukdyti ilsėtis tam tikslui skirtose vietose, kelti pavojų poilsiaujančiųjų saugumui, naikinti esamas stovyklavietes ar jų įrangą; • užtvirti nustatytąsias turistines trasas, takus, kelius, taip pat naikinti kelius prie rekreacijai skirtų vandens telkinių, jų pakrančių, paplūdimių, lankytinų objektų, apžvalgos aikštelių; .užtvirti kelius ar takus, vedančius į rekreacijos vietas iš poilsio namų, autobusų stotelių, automobilių aikštelių; trukdyti stovyklaviečių įrengimo, apželdinimo, turistinių takų žymėjimo ir įrengimo darbams, kai šie darbai vykdomi pagal parengtus projektus
		Naudingų iškasenų teritorijos (veikiantys karjerai)	Pramonės ir sandėliavimo objektų statyba Kelių tinklo plėtra.	Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Baigti eksploatuoti karjerų žemė naudojama vadovaujantis Vilkaviškio rajono plėtros branduolio specialiuoju planu.
		Pramogų kompleksų teritorijos Pramogų turistams plėtra.	Inžinerinė infrastruktūra Kelių ir gatvių tinklo plėtra	Žemės sklypai naudojami pramogų ir poilsio verslui plėtoti vadovaujantis Vilkaviškio rajono plėtros branduolio specialiuoju planu.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

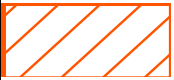
Sprendiniai

	23	<p>Vilkaviškio rajono savivaldybės naudojamų ir rezervuojamų visuomenės poreikiams bendro naudojimo žemės sklypai</p> <p>Bendram viešam naudojimui (mokykloms, darželiams, sporto ir poilsio įrenginiams, paplūdimiams, parkams, renginių aikštėms įrengti)</p>		<p>Žemės sklypai negali būti parduodami, perleidžiami ar kaip nors kitai perduodami privačion nuosavybėn iki 2027 m. Šių sklypų žemė turi būti naudojama gyventojų ramiam ir aktyviam poilsiui, sportui, sveikatingumui stiprinti, kultūros renginiams organizuoti, viešajai turizmo ir poilsio infrastruktūrai įrengti.</p>
		<p>Pramonės plėtros teritorijos</p> <p>Pramonės ir komercijos plėtros veikla</p>	<p>Pramonės ir sandėliavimo objektams, komercinės paskirties objektams, inžinerinei infrastruktūrai plėtoti.</p> <p>Galimas žemės naudojimo paskirties keitimas parengus teritorijų detaliuosius planus, vadovaujantis Vilkaviškio ir Kybartų miestų bei Pilviškių miestelio bendraisiais planais (jų papildymais)</p>	<p>Vilkaviškio rajono teritorijoje esamas pramonės teritorijas prie Vilkaviškio ir Kybartų miestų ir Pilviškių miestelio siūloma planuojamu laikotarpiu rezervuoti pramonei bei smulkiam ir vidutiniam verslui plėtoti.</p>
		<p>Infrastruktūros koridoriai</p> <p>Inžinerinių komunikacijų plėtros veikla</p>	<p>Inžinerinių komunikacijų plėtra</p>	<p>Teritorijos skirtos inžineriniams tinklams ir objektams įrengti, inžinerinėms komunikacijoms plėtoti.</p> <p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p>
		<p>Požeminių vandens telkinių (vandenviečių) sanitarinės apsaugos zonose</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p> <p>Pirmojoje (griežtojo režimo) požeminių vandens telkinių (vandenviečių) juostoje draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> vykdyti statybos darbus, nesusijusius su vandens tiekimo įrenginių rekonstravimu, statyti pagalbinius pastatus, nesusijusius su vandens tiekimu; <p>Antrojoje požeminių vandens telkinių (vandenviečių) juostoje draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> teršti teritoriją buitinėmis, nuodingosiomis, pramoninėmis atliekomis, mėšlu;

				<ul style="list-style-type: none"> • statyti tepalų, degalų, mineralinių nuodingųjų medžiagų sandėlius, degalines, atliekų rinktuvus, pramoninių atliekų saugyklas ir kitus objektus, kurie gali chemiškai užteršti požeminius ir atviruosius vandens telkinius; • steigti kapines, užkasti kritusius gyvulius, įrengti asenizacijos, filtracijos laukus, mėšlo saugyklas, siloso tranšėjas, statyti gyvulininkystės ir paukštininkystės įmones bei kitus objektus, kurie gali bakteriologiškai užteršti požeminius vandens telkinius; • naudoti trąšas (organines ir mineralines) ir nuodinguosius chemikalus; • imti iš upės dugno smėlį, gilinti dugną; <p>Trečiojoje požeminių vandens telkinių (vandenviečių) juostoje draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti mineralinių trąšų, nuodingųjų medžiagų, degalų ir tepalų sandėlius, įrengti nuodingųjų atliekų saugojimo aikštes, sąvartynus; • naudoti chemikalus, kurie gali sąlygoti vandenvietės cheminę taršą.
		<p>Gamybinių ir komunalinių objektų (kapinių, buitinių atliekų surinkimo ir utilizavimo įrenginių, pramoninės gyvulininkystės objektų, buitinių nuotekų valymo įrenginių) sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonos</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43)</p> <p>Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarines apsaugos zonas gali tikslinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 2004, Nr. 21-617) numatyti planavimo organizatoriai, turintys teisę tvirtinti teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius, specialiuosius planus), kai jie įvertina teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir juos suderina su Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija.</p> <p>Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonos draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti pramonės įmones, gamybinius pastatus ir įrenginius, kurių gamybos teršalai gali pakenkti jau esančios įmonės darbuotojų sveikatai, sugadinti medžiagas, įrenginius, produkciją, taip pat padidinti gyvenamosios zonos taršą; • statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus. • Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonos, atsižvelgiant į tai, kiek ir kokių kenksmingų medžiagų jose esama, gali būti

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

				<p>leidžiama verstis žemės ūkiu, reglamentuojant kultūrų sėjomainą ir sudėti, ūkio pobūdį, suderinus šį klausimą su Sveikatos apsaugos ministerija ir Žemės ūkio ministerija.</p> <p>Kiaulininkystės, galvijininkystės, paukštininkystės ir žemės ūkio įmonių pastatų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama statyti gyvenamuosius namus ir visuomeninius objektus. Esamos žemės ūkio įmonės ar objektai, kurių sanitarinėse apsaugos zonose yra sodybų ar visuomeninių objektų, gali būti rekonstruojami atsižvelgiant į vietos sąlygas, Sveikatos apsaugos ministerijai ir Aplinkos ministerijai įvertinus neigiamą poveikį sveikatai ir šiose zonose gyvenantiems asmenims sutikus.</p>
		<p>Elektros oro linijos apsaugos zonoje</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>		<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p>
		<p>Vėjo jėgainės apsaugos zona</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>		<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintas Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėmis (2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimas Nr. V-586, Žin., 2004, Nr.134-4878), vėjo jėgainėms nėra apibrėžtas SAZ ribų dydis. SAZ teritorijoje negali būti statomi gyvenamieji namai, viešbučiai ar kiti trumpalaikio apgyvendinimo pastatai, švietimo, sveikatos priežiūros ir slaugos įstaigos, neturi būti įrengiamos vandenvietės, kurioms turi būti nustatomos sanitarinės apsaugos juostos, taip pat rekreacijos teritorijos ir pramoginių įrenginių atviri ar uždari statiniai. SAZ teritorija negali būti naudojama aplinką teršiančių objektų (taršos šaltinių) plėtrai, jei dėl tokios plėtros cheminės, fizikinės, biologinės taršos ribinė vertė viršys nustatytas DLK. SAZ naudotojai privalo ją tvarkyti laikydamiesi nustatytų ūkinės komercinės veiklos apribojimų, taip pat privalo rūpintis SAZ apželdinimu, želdinių priežiūra, jų gausinimu bei atnaujinimu, ūkio subjektas, kuriam nustatytos SAZ ribos, turi organizuoti aplinkos taršos šaltinių poveikio aplinkai stebėjimus ir prireikus imtis priemonių aplinkos taršai mažai.</p>

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

	<p>Turizmo plėtros zonoje</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros, kelių ir gatvių tinklo plėtra, kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Žemės sklypuose gali būti teikiamos kaimo turizmo, viešbučių, pramogų paslaugos, plėtojami amatai. Gali būti plėtojama ir kita ūkinė veikla suderinama su poilsio, turizmo ir pramogų veikla.</p>
	<p>Teritorijos pramogų kompleksams ir turizmo paslaugoms plėtoti</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros, kelių ir gatvių tinklo plėtra. Galimas tikslinės žemės paskirties keitimas į kitą (rekreacinio arba komercinio naudojimo būdą) parengus plėtojamos teritorijos detaliuosius planus.</p>	<p>Teritorijos skirtos pramogų kompleksų (žiemos ir vasaros pramogų, sveikatingumo ir sveikatingumo kompleksų, golfo laukų ir kt.), taip pat turizmo paslaugų (viešbučių, motelių, kempingų, svečių ir nakvynės namų, kavinių, restoranų, informacijos, inventoriaus nuomos ir kt. paslaugų) įrengimui ir eksploatavimui. Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.</p>
	<p>Regioninio turizmo ašies zona 500metrų į abi puses nuo kelio juostos ribos</p>	<p>Pakelės viešosios ir paslaugų infrastruktūros plėtra, vadovaujantis viešosios turizmo infrastruktūros plėtros specialiaisiais planais, turizmo plėtros programomis ir veiksmų planais. Galimas tikslinės žemės paskirties keitimas į kitą (rekreacinio arba komercinio naudojimo būdą) parengus sklypo ar sklypų grupės detaliuosius planus.</p>	<p>Teritorijos, skirtos pakelės infrastruktūros (stovėjimo ir poilsio aikštelių, kelio ir informacinių ženklų bei stendų įrengimui, degalinių, turistinio inventoriaus remonto, nakvynės ir maitinimo paslaugų, paplūdimių) plėtrai. Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.</p>
	<p>Vietinio turizmo ašies zona 300metrų į abi puses nuo kelio juostos ribos</p>	<p>Pakelės viešosios ir paslaugų infrastruktūros plėtra, vadovaujantis viešosios turizmo infrastruktūros plėtros specialiaisiais planais, turizmo plėtros programomis ir veiksmų planais. Galimas tikslinės žemės paskirties keitimas į kitą (rekreacinio arba komercinio naudojimo būdą) parengus</p>	<p>Teritorijos, skirtos pakelės infrastruktūros (stovėjimo ir poilsio aikštelių, kelio ir informacinių ženklų bei stendų įrengimui, degalinių, turistinio inventoriaus remonto, nakvynės ir maitinimo paslaugų, paplūdimių) plėtrai. Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.</p>

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

			sklypo ar sklypų grupės detaliuosius planus.	
		Rekreacijos plėtra su apribojimais	Inžinerinės infrastruktūros, kelių , pėsčiųjų ir dviračių takų, atokvėpio aikštelių ir kitų turizmo infrastruktūros objektų tinklo plėtra.	Galima neintensyvi rekreacinė veikla, kuri nepažeidžia teisės aktais nustatytų veiklos apribojimų Saugomose teritorijose rekreacijos veikla plėtojama, vadovaujantis bendraisiais ir individualiais saugomos teritorijos apsaugos reglamentais. Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.

6. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS SPRENDINIAI

6.1 Automobilių keliai

Susisiekimo sistemos plėtros sprendiniai siūlomi atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendro plano sprendinius, ilgalaikę (iki 2025 m.) Lietuvos transporto sistemos strategiją bei kitus Lietuvos ir ES dokumentus ir ruošiamo Marijampolės apskrities bendro plano koncepciją.

Vilkaviškio rajono valstybinių kelių techninė būklė turi būti tobulinama rekonstruojant kelius, stiprinant bei atstatant dangas, asfaltuojant žvyrkelius, tiesiant aplinkkelius, kaip tai numatyta 2002-2015 metų Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės Strateginio planavimo komiteto 2002 m. kovo 7 d. posėdžio protokolo Nr. 8.

Pagal 2002–2015 metų Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programą po 2015 metų numatytas magistralės A7 Marijampolė – Kybartai - Kaliningradas Virbalio ir Kybartų miestų apvažiavimo įrengimas. Anksčiau sudarytuose planuose bendrą Virbalio ir Kybartų miestų apvažiavimą buvo siūloma tiesiti aplenkiant minėtus miestus iš pietų pusės. Tačiau tuo atveju aplinkkelio užbaigimas turėtų būti Kaliningrado srities teritorijoje ir jo realizavimui būtina sutartis su Rusija, be to pietinėje Kybartų miesto dalyje yra vandenvietės apsaugos sugriežtinto naudojimo zona. Vilkaviškio rajono bendrajame plane siūloma aplinkkelį rengti aplenkiant Virbalį ir Kybartų miestą iš šiaurės pusės ir aplinkkelį užbaigti prie esamo Kybartų pasienio kontrolės punkto.

Marijampolės apskrityje 2005-2015 m. laikotarpiu numatoma rekonstruoti 58,5 km magistralinių, 129,9 km krašto ir 2,5 km rajoninės reikšmės kelių. Vilkaviškio rajono savivaldybėje 2006-2015 m rajoninių kelių rekonstruoti nenumatyta. Kelio dangų stiprinimas pagal kelių priežiūros ir plėtros programą taip pat daugiausiai numatytas krašto keliuose. Pagal kelių priežiūros ir plėtros programą Respublikoje numatyta, kad 2015 m. valstybinės reikšmės žvyrkeliai sudarys: Lietuvoje – 32,3 %, Marijampolės apskrityje – 28,2 %, Vilkaviškio rajono savivaldybėje - 30,5 %. Tarp valstybinės reikšmės rajoninių kelių 2015 m. Marijampolės apskrityje žvyrkeliai sudarytų 40,9 %, Vilkaviškio rajono savivaldybėje - 44,4 %.

Programoje planuojama iki 2015 m. sumažinti žvyrkelių dalį valstybinės reikšmės keliuose Vilkaviškio rajono savivaldybėje nuo 37,0 % iki 30,5 %, kai Marijampolės apskrityje nuo 37,0 % iki 28,2 %. Valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa, vykdoma Vilkaviškio rajono savivaldybėje kelių būklės iš esmės nepakeičia.

Kelių būklės analizė rodo, kad Vilkaviškio rajono kelių būklė nėra prasčiausia, gretinant ją su kitomis Marijampolės apskrities bei besiribojančiomis savivaldybėmis. Tačiau kelių tinklo techniniai parametrai nėra pakankami, didžiąją dalį Vilkaviškio rajono kelių sudaro žvyrkeliai.

Vilkaviškio rajono savivaldybėje bendrame kelių tinkle žvyrkeliai sudaro 65,4 %, o tarp vietinių kelių ir gatvių bendrai – 78,18 %. Kai vietinių kelių tinkle žvyrkeliai sudaro 87,97 %, keliai be dangos - 6,21 %. Gatvių tinkle žvyrkeliai sudaro 37,5 %, gatvės be dangos – 0,08 %. Daugiausia vietinės reikšmės kelių ir gatvių be dangos yra Gižų seniūnijoje – 26,2 %.

Vietinės reikšmės kelių tinklo tankumas Vilkaviškio rajone vienas iš didžiausių tarp Marijampolės apskrities savivaldybių ir yra 4,6 % didesnis už Marijampolės apskrities vidurkį ir 3,3 % mažesnis už šalies vidurkį.

Kadangi rajono savivaldybė kaimiška (2006 m. – 57,8 % gyventojų gyvena kaime), kelių tinklo būklę galima laikyti vienu iš svarbiausių regioninės politikos vertybių įgyvendinimo veiksmų.

Pagal projektą „IXD transporto koridoriaus plėtra 2004-2006 metais“, finansuojamą iš ES Sanglaudos fondo ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų iki 2010 metų numatyta rekonstruoti IXD transporto koridoriaus ruožus, kurie neatitinka transporto koridoriams keliamus reikalavimus. Gerinant susisiekimo kokybę tarp ES vidaus valstybių, Vilkaviškio rajone numatyta rekonstruoti magistralę A7 Marijampolė-Kybartai-Kaliningradas iki AII techninės kategorijos reikalavimų.

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane Vilkaviškio rajono savivaldybėje numatytas papildomo krašto kelio Vištytis-Lenkijos siena tiesimas. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės susitarimu Vilkaviškio rajono savivaldybėje numatyta įsteigti sienos perėjimo punktą Varteliai – Vižainis. Papildomas krašto kelias reikalingas numatomo tarptautinio pasienio kontrolės punkto infrastruktūrai sukurti. Esant Vištyčio regioninio parko apribojimams, Vilkaviškio rajono savivaldybės bendrajame plane siūloma papildomą krašto kelią Vištytis-Lenkijos siena tiesti esamo rajoninio kelio Nr. 5144 Vištytis –Varteliai trasa, jį rekonstruojant į aukštesnės kategorijos krašto kelią. Įsteigus tarptautinį sienos perėjimo punktą Varteliai-Vižainis, žymiai padidėtų transporto srautas, todėl tiesiant papildomą krašto kelią Vištytis-Lenkijos siena, reikalingas Vištyčio miestelio aplinkkelis ir pakelės infrastruktūra.

Lietuvos ir Lenkijos pasienio zonų infrastruktūrai gerinti yra paruoštas Lietuvos ir Lenkijos pasienio zonos susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros specialusis planas (KTU ASI, 2005-2006 m.), kuriame projektuojama 15 kelio ruožų tarp Lietuvos ir Lenkijos valstybių, 4 ruožai iš jų

numatyti Vilkaviškio rajono savivaldybėje. Kelių trasos derintos su Lenkijos valstybėje numatytais šių trasų tęsiniais.

Pagal Žvyrkelių asfaltavimo programą 2006-2008 metais Vilkaviškio rajono savivaldybėje turėtų būti išasfaltuota 6,36 km rajoninių kelių: kelio Nr.5118 Slabadai – Sūduva - Opšrūtai 2,98 km ilgio ruožas, kelio Nr.5121 Ramoniškiai - Antanavas 1,58 km ilgio ruožas ir kelio Nr.5144 Vištytis - Varteliai 1,80 km ilgio ruožas. Šis projektas finansuojamas iš Kelių priežiūros ir plėtros programos.

Vilkaviškio rajono savivaldybės kelių tinklo plėtros sprendiniai, užtikrinantys kelių ir gatvių tinklo plėtrą artimiausiems 10 - čiai metų, prioritetine tvarka būtų šie:

- Mažinant neigiamą tranzitinio poveikio, gatvių apkrovimą, transporto sukeliama taršą bei avaringumą rajono savivaldybėje, Marijampolės apskrities teritorijos bendrojo plano koncepcijoje numatoma įrengti (tiesti) bendrą Virbalio ir Kybartų miesto aplinkkelį, Vilkaviškio miesto (transporto srautui rytai - šiaurė nukreipti) bei Pilviškių miestelio aplinkkelius. Prie kelio atkarpos Virbalis – Kybartai siūloma kurti logistikos infrastruktūros centrą. Pirmiausia turėtų būti įgyvendintas Vilkaviškio miesto rytinis apvažiavimas. Šio aplinkkelio būtinybę parodo didelis avaringumas Vilkaviškio mieste.
- Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijoje formuoti Marijampolės regiono strateginio plano koncepcijoje numatytus infrastruktūros koridorius: išėjimą į Tauragės apskritį – Gelgaudiškis – Šakiai – Sintautai - Kudirkos Naumiestis - Virbalis (jungtis su kitu infrastruktūros koridoriu) - išėjimą į Kaliningrado sritį (kryptis į Kaliningradą) ir išėjimą į Kaliningrado sritį – Vištytis – Gražiškiai – Vilkaviškis – Pilviškiai - Kazlų Rūda - išėjimą į Kauno apskritį (kryptis į Kaišiadorys). Plėtojant numatytus infrastruktūros koridorius, gerinti techninę krašto kelių Nr. 136, 185, 200 ir rajoninio kelio Nr.5103 būklę, bei statyti kitus infrastruktūros objektus.
- Modernizuoti valstybinės reikšmės kelius, patenkančius į koncepcijoje numatytas regionines jungtis bei turizmo plėtros zonas.
- Rajoninių kelių kokybės gerinimas, rekonstruojant ir asfaltuojant pirmiausia tuos, kurie jungia seniūnijas su rajono savivaldybės centru. Rekonstruotais, stiprintos dangos ir asfaltuotais krašto ir rajoniniais keliais sujungti savivaldybės miestus (lokalinius centrus) bei asfaltuotais vietinės reikšmės keliais daugiausiai gyventojų turinčias gyvenamąsias vietas, t.y. modernizuoti vietinės reikšmės kelius, jungiančius gyvenamąsias vietas.
- Asfaltuoti (ar kitaip gerinti kelių dangos būklę) privažiavimus prie teritorijų, koncepcijoje numatytų pramogų kompleksų, turizmo bei rekreacijos plėtros objektų.

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

- Gerinti (asfaltuoti žvyrkelius ir gruntkelius) kelių dangas, kuriais numatomi viešojo transporto maršrutai.
- Asfaltuoti kitus valstybinius rajoninės ir vietinės reikšmės kelius. Siūloma modernizuoti vietinės reikšmės kelius (atlikti kapitalinius remontus, atnaujinti kelio dangą skalda arba žvyru, žvyruoti ar asfaltuoti kelius be dangos, jungiančius gyvenamąsias vietas seniūnijose (šis sąrašas gali būti koreguojamas) (žr. 6.1.1 lentelę).
- Kitose kaimo gyvenamosiose vietovių grupėse, turinčiose ne mažiau 50 gyventojų, išasfaltuoti žvyro ar be dangos svarbiausias gatves.

Įvertinant esamą situaciją, atsižvelgiant į susisiekimo sistemos raidos tendencijas ir vadovaujantis parengtu Lietuvos Respublikos teritorijos bendroju planu, Marijampolės apskrities teritorijos ruošiamu bendroju planu bei kitais teritorijų planavimo dokumentais, strateginiais ir kitais planais, 6.1.1 lentelėje pateikiamos Vilkaviškio rajono savivaldybės automobilių kelių sistemos sprendinių priemonės.

6.1.1 lentelė. Automobilių kelių plėtros ir modernizavimo sprendiniai

Eil. Nr.	Kelio (kelio ruožo) numeris ir pavadinimas, kategorija/dangos plotis,m	Igyvendinimo priemonė	Trasa
1.	Vilkaviškio miesto aplinkkelis II/9	kelio tiesimas	nauja
2.	Virbalio ir Kybartų miestų aplinkkelis II/9	kelio tiesimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	nauja
3.	Pilviškių miesto aplinkkelis III/8	kelio tiesimas	nauja
4.	Kelias Nr. 185 Vilkaviškis-Gražiškiai 0-24,05 km ruože, II-V/6-7,5	24,05 km kelio dangos stiprinimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
5.	Kelias Nr. 186 Kybartai-Vištytis 1-21,49 km ruože, III-V/6-7,5	20,49 km kelio dangos stiprinimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
6.	Kelias Nr. 5103 Kudirkos Naumiestis-Kybartai 15,85-17,22 km ruože, III-IV/6,5-7,2	1,37 km kelio dangos stiprinimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
7.	Kelias 136 Vinčai-Pilviškiai- Vilkaviškis 13,1-16,8 km ruože, III/8	3,7 km kelio rekonstrukcija (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
8.	Kelias 136 Vinčai-Pilviškiai- Vilkaviškis 16,8-30,3 km ruože, III/8	13,5 km kelio dangos stiprinimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
9.	Papildomas krašto kelias Vištytis-Lenkijos siena (rajoninis kelias Nr.5144), III/8	9,8 km kelio rekonstrukcija (parengti specialiojo plano sprendiniai)	esama
10.	Kelias Nr. 5144 Vištytis – Varteliai 5,7-7,5 km ruože	1,9 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
11.	Kelias Nr. 5106 Vilkaviškis-Bartninkai-Aistiškiai 17,7-23,51 km ruože	8,81 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
12.	Kelias Nr.5107 Vilkaviškis-Kalvarija 5,1-9,47 ir 10,1-19,8 km ruože	15,07 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
13.	Kelias Nr.5118 Slabadai-Sūduva-Opšrūtai 12,94-15,92 km ruože	2,98 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
14.	Kelias Nr.5109 Opšrūtai-Paežeriai-Šunskai 1,5-3,4 km ruože	1,9 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
15.	Kelias Nr.5109 Opšrūtai-Paežeriai-Šunskai 3,4-4,3 km ruože	0,9 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
16.	Kelias Nr.5109 Opšrūtai-Paežeriai-Šunskai 6,3-13,12 km ruože	6,82 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
17.	Nr.5132 Privaž. Prie Pašeimių nuo kelio Vilkaviškis-Kalvarija 0-1,4 km ruože	1,4 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

6.1.1 lentelės tęsinys

Eil. Nr.	Kelio (kelio ruožo) numeris ir pavadinimas	Įgyvendinimo priemonė	Trasa
18.	Nr.5132 Privaž. Prie Pašeimenių nuo kelio Vilkaviškis-Kalvarija 2,3-3,0 km ruože	0,7 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
19.	Kelias Nr.5116 Gižai-Keturvalakiai 0-5,3 ir 7,3-7,9 km ruožai	5,9 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
20.	Kelias Nr.5122 Ožkabaliai-Turgalaukis-Liudvinavas 0-9,7 km ruože	9,7 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
21.	Kelias Nr.5121 Ramoniškiai-Antanavas 3,9-4,9 km ruože	1,0 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
22.	Kelias Nr.5121 Ramoniškiai-Antanavas 0-0,7 km ruože	0,7 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
23.	Kelias Nr.5121 Ramoniškiai-Antanavas 1,7-3,9 km ruože	2,2 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
24.	Kelias Nr.5124 Putinai-Slabadai-Janukiškiai-Barzdai 0-2,58 km ruože	2,58 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
25.	Kelias Nr.5124 Putinai-Slabadai-Janukiškiai-Barzdai 3,48-3,6 km ruože	0,12 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
26.	Kelias Nr.5124 Putinai-Slabadai-Janukiškiai-Barzdai 5,7-7,0 km ruože	1,3 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
27.	Kelias Nr.5112 Virbalis-Žalioji 0,4-12,2 km ruože	11,8 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
28.	Kelias Nr.5114 Pavištytis–Lankupėnai 0-1,9 km ruože	1,9 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
29.	Kelias Nr.5114 Pavištytis–Lankupėnai 2,1-12,2 km ruože	10,1 km kelio juodos dangos įrengimas (VI „Marijampolės regiono keliai“)	esama
30.	Siūloma asfaltuoti rajoninius kelius, gerinant susisiekimą viešuoju transportu Kelias Nr.5102 Virbalis-Vištytis 0-21,38 km ruože Kelias Nr.5111 Vilkaviškis –Stirnėnai 0-8,8 km ruože Kelias Nr. 5131 Pilviškiai-Kurkšų I k. 0-3,4 ruože Kelias Nr. 5115 Patilčiai-Bartninkai-Kaupiškiai 0-26,79 km ruože	21,38 km asfaltbetonio dangos įrengimas 8,8 km asfaltbetonio dangos įrengimas 3,40 km asfaltbetonio dangos įrengimas 26,79 km asfaltbetonio dangos įrengimas	esama esama esama esama

6.1.1 lentelės tęsinys

Eil. Nr.	Kelio (kelio ruožo) numeris ir pavadinimas	Įgyvendinimo priemonė	Trasa
31.	Pasienio zonoje projektuojami kelių ruožai 1 ruožas Varteliai-Bolce. Dviračių takas 2 ruožas Varteliai-Burniškių.IV kat.rajoninis kelias 4 ruožas Duoniškiai-Vilkupiai I kat. Vietinis kelias 5 ruožas Vygreliai-Sūduva.V kat. Rajoninis kelias	Lietuvos ir Lenkijos pasienio zonos susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros specialus planas 0,73 km dviračių tako tiesimas 0,96 km kelio tiesimas 1,41 km kelio tiesimas 1,17 km kelio tiesimas	nauja nauja nauja nauja
32.	Siūlomi modernizuoti vietinės reikšmės keliai (pateikiami kelių ruožai pagal jungiančias gyvenvietes	atlikti kapitalinius remontus, atnaujinti kelio dangą skalda arba žvyru, žvyruoti ar asfaltuoti kelius be dangos (gruntkelius), tiesti naujus kelius	
32.1	Bartninkų seniūnija Kelias Bartninkai-Pašeimeniai Kelias Lakštučiai-Mockabūdžiai Bartninkų, Piliakalnių, Vartų, Lakštučių, Pašeimenių, Sausninkų gyvenviečių gatvės	kelio rekonstrukcija kelio rekonstrukcija asfaltbetonio dangos įrengimas	esama esama esama
32.2	Gražiškių seniūnija Gražiškių miestelio Vygrelių, Skardupių, Beržinių gatvės Kelias Gražiškiai-Ožkabaliai Kelias Dotamai-Aistiškiai Kelias Skardupiai-Gudeliai Kelias Gražupiai-Šilsodis Kelias Gražiškiai-Karpiėjai-Svirkalnis Kelias Vaitkabaliai-Dotamai Kelias Dambauka-Dotamai Kelias Lankupėnai-Bambiniai	asfaltbetonio dangos įrengimas kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio tiesimas kelio tiesimas su tilteliu per Gražupio upelį	esama esama esama esama esama esama nauja nauja
32.3	Gižų seniūnija Kelias Vilkaviškis-Stirniškiai-Rimavičiai	asfaltbetonio dangos įrengimas	esama
32.4	Keturvalakių seniūnija Kelias Karkliniai-iki kelio Vilkaviškis-Liudvinavas Kelias Bačkiškiai-Bardauskai Antupių gyvenvietės gatvė Kelias Keturvalakiai-Bardauskai Kelias Bardauskai-iki kelio Vilkaviškis-Turgalaukiskis	asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio su žvyro danga tiesimas	esama esama esama esama nauja

6.1.1 lentelės tęsinys

Eil. Nr.	Kelio (kelio ruožo) numeris ir pavadinimas	Įgyvendinimo priemonė	Trasa
32.5	Kybartų seniūnija Kybartų miesto Gedimino gatvė Kelias Gudkaimis-Stulgeliai Kelias Vilkupiai-Šūkiai Kelias Šikšniai-Šiaudiniškiai	gatvės su asfaltbetonio danga rekonstrukcija kelio rekonstrukcija kelio rekonstrukcija asfaltbetonio dangos įrengimas	esama esama esama esama
32.6	Klausučių seniūnija Klausučių miestelio Klausčių, Biliūnų, Rumokų, Žaliosios, Slabadų, Žynių, Teiberių, M.Šelvių gatvės Sūduvos ir Kataučiznos gyvenvietės	asfaltbetonio dangos įrengimas kelių su asfalto danga rekonstrukcija	esama esama
32.7	Pajevonio seniūnija Pajevonio, Užbalių, Būdviečių, Vaišvilų, Karklupėnų, Ančlaukio gyvenviečių gatvės Kelias į Pajevonio poilsiavietę Kelias į Pajevonio girininkiją	asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas	esama esama esama
32.8	Pilviškių seniūnija Bebrininkai-Ramoniškiai Paežeriai-Opšrūtai	asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas	esama esama
32.9	Pilviškių seniūnija Opšrūtai-Šunskai Opšrūtų gyvenvietė Jurgeliai-Parausiai Pilviškiai-Jurkšų I k. Gabriškė Vilkaviškis-Stirnėnai Alksnėnai-Didvyžiai Gabriškė-Jurkšai I -Pasoda Pilviškiai-Varakiškė Sausbaliai-Visgirdai Balčiūnai-Omentiškiečiai Būdviečiai-Parausiai Sausbaliai-Bebrininkai Jurgeliai-Sausbaliai Bebrininkai-Žiūriai Juodupiai-Kupreliškiečiai Dumčiai-Oželiai	asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas asfaltbetonio dangos įrengimas kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą	esama esama

6.1.1 lentelės tęsinys

Eil. Nr.	Kelio (kelio ruožo) numeris ir pavadinimas	Įgyvendinimo priemonė	Trasa
32.10	Gurbšilis-Paežeriai	kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą	esama
	Kalviai-Gulbiniškiai	kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą	esama
	Gudelių gyvenvietės Alyvų gatvė	asfaltbetonio dangos įrengimas	esama
	Mažųjų Būdežerių gyvenvietės Beržų gatvė	asfaltbetonio dangos įrengimas	esama
	Privažiuojamasis kelias prie Masikvietiškio kaimo	kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą	esama
	Kelias Alvitai-Kiršiai	kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą	esama
	Kelias Alvitai-Gražulėnai	kelio rekonstrukcija, įrengiant žvyro dangą	esama
32.11	Kelias Bazaučiznos kaime (į E.A.Veličkienės vienkiemį)	kelio tiesimas su žvyro dangą	nauja
	Vilkaviškio miesto seniūnija		
	Vilkaviškio miesto gatvės su žvyro dangą	asfaltbetonio dangos įrengimas	esama
32.12	Vilkaviškio miesto Statybininkų-Vytauto gatvių sankryža	žiedinės sankryžos įrengimas	nauja
	Virbalio seniūnija		
	Kelias Dailučiai-Mažučiai	asfaltbetonio dangos įrengimas	esama
	Kelias Virbalis-Nevadolė	asfaltbetonio dangos įrengimas	esama
32.12	Privažiuojamasis kelias prie Švitrūnų kaimo	asfaltbetonio dangos įrengimas	esama
	Vištyčio seniūnija		
	Kelias Pavištytis-Žirgėnai	asfaltbetonio dangos įrengimas	esama
	Vištyčio miestelio gatvės	asfaltbetonio dangos rekonstrukcija	esama

Pastaba: Pilka spalva pažymėti kelių plėtros ir modernizavimo darbai, numatyti kelių plėtros programoje po 2015 metų. Automobilių kelių plėtros ir modernizavimo priemonių įgyvendinimas gali būti koreguojamas atsižvelgiant į susisiekimo sistemos pokyčius ar Vyriausybės nutarimais priimant programų pakeitimus

Pakelės infrastruktūra:

- Siūloma plėtoti degalinių tinklą šalia intensyviausių krašto reikšmės kelių ir palei Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano erdvinės plėtros koncepcijoje numatytas regiono jungtis: palei krašto kelius Nr. 138 Vilkaviškis-Kudirkos Naumiestis-Šakiai, Nr.185 Vilkaviškis-Gražiškiai, Nr.136 Vinčai-Pilviškiai-Vilkaviškis, Nr.200 Kalvarija-Gražiškiai-Vištytis, Nr.186 Kybartai-Vištytis, Nr.187 Gižai-Pilviškiai ir rajoninius kelius Nr. 5112 Virbalis-Žalioji, Nr.5106 Vilkaviškis-Bartninkai-Aistiškiai, Nr.5103 Kudirkos Naumiestis-Kybartai, Nr.5117 Gražiškiai-Vygreliai-Beržynai.
- Su institucijomis ir įmonėmis, kompetentingomis spręsti kelių aptarnavimo infrastruktūros klausimus, nustatyti tikslingumą ir prioritetus, ruošiant automobilių ir dviračių aptarnavimo objektų, degalinių išdėstymo schemas (parengti pakelės infrastruktūros specialiųjų planų dokumentus), užtikrinančius kokybišką aptarnavimą ir optimalų tinklą.
- rajono seniūnijų pageidavimu reikėtų įrengti degalines Pilviškių ir Bartninkų miesteliuose, Ramoniškių, Alksnėnų, Paežerių gyvenvietėse (Pilviškių seniūnija), Gražiškių miestelyje (Gražiškių seniūnija), Virbalio Miesto Laukų kaime, Vištyčio-Pajevonio-Gražiškių kelių sankryžoje arba šalia Vištyčio miestelio, ties Pajevonio miesteliu prie rajoninių kelių Nr.5102 Virbalis-Vištytis ir Nr.5115 Patilčiai-Bartninkai-Kaupiškai sankryžos.
- Siūloma plėtoti pakelės infrastruktūrą, kokybiškai plėtoti paslaugų infrastruktūros objektus (maitinimo įstaigų (restoranų, kavinių ar kt.), poilsio aikštelių (automobilių stovėjimo aikštelių), viešbučių (nakvynės namų, motelių ar kt.), parduotuvių ir techninio aptarnavimo stočių tinklą turizmo plėtros zonose: magistralės A7 Marijampolė-Kybartai (Paežeriuose, Alvite), krašto reikšmės kelių Nr.186 Kybartai-Vištytis, Nr.138 Vilkaviškis-Kudirkos Naumiestis-Šakiai, rajoninių kelių Nr. 5102 Virbalis-Vištytis, Nr.5103 Kudirkos Naumiestis-Kybartai, Nr.5106 Vilkaviškis-Bartninkai-Aistiškiai, Nr.5109 Opšrūtai-Paežeriai-Šunskai, Nr.5110 Vilkaviškis-Suvalkai-Gižai, Nr.5121 Ramoniškiai-Antanavas kryptimis. Svarbiausiose turistų ir poilsiautojų maršrutuose eismą aptarnaujančius įrenginius išdėstyti taip, kad jie tenkintų vietos gyventojų ir tarptautinius reikalavimus.
- Siūloma svarbiausiose rekreacinio vystymo funkcinėse vietovėse rengti kempingus – prie Paežerių, Vištyčio ežerų, ir Duoniškių gyvenvietės esančių ežerėlių grupės, Vygreliuose, prie Dotamų ežero šalia krašto kelio Nr.200 Kalvarija-Vištytis, Matarnų poilsiavietėje ir Kataučiznoje prie Šešupės upės, Klausučių ir Bučiūnų kaime (Guzelių dvarvietėje) prie Šeimenos upės, prie Pajevonio tvenkinio, prie Pajevonio tvenkinio, prie Svirkalnio kalvos bei Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano turizmo plėtros zonose bei teritorijose pramogų kompleksams ir turizmo paslaugoms plėtoti.

- Siūloma įrengti prieplaukas Paežerių ežere: Vilkaviškio jachtklube ir prie Paežerių dvaro.
- Prie magistralinio kelio A7 Marijampolė-Kybartai ties Gižais pastatyti maitinimo įstaiga, įrengti poilsio aikštelę.
- Sukurti automobilių stovėjimo aikštelių tinklą:
  - suplanuoti Vilkaviškio, Kybartų miestuose, Virbalio, Pilviškių, Bartninkų ir kt. miesteliuose prie pastatų naudojamus žemės plotus tinkamus automobilių stovėjimo aikštelėms, inventorizuoti ir sutvarkyti automobiliams statyti viešojo naudojimo aikšteles bei gatves.
  - detaliais planais suformuoti žemės sklypus prie daugiabučių gyvenamųjų namų Vilkaviškio ir Kybartų miestuose. Siekti, kad stovėjimo aikštelių vietų skaičius būtų tolygus daugiabučio namo butų skaičiui.
- Įrengti automobilių stovėjimo aikšteles prie visuomeninių objektų:
  - Vilkaviškio mieste prie turgaus, kultūros centro, pirminio sveikatos centro, ligoninės zonose;
  - Gražiškių miestelyje Sūduvos gatvėje prie seniūnijos, įrengti asfaltbetonio dangą aikštelėje Gražiškių centre prie parduotuvių ir bendruomenės namų;
  - prie Keturvalakių miestelio ir Antupių kaimo veikiančių kapinių;
  - prie Kybartų pasienio punkto atvykstantiems lengvaisiais automobiliais ir per sieną vykstantiems pėsčiomis;
  - prie Kunigiškių piliakalnio, Pajevonio poilsiavietės, Pajevonio miestelyje;
  - Pilviškių miestelyje prie pirminio sveikatos centro, Stoties gatvėje prie policijos nuovados ir parko, prie sankryžos Stoties g.-Vasario 16-osios g.-Vilniaus g.;
  - Stirnėnų, Opšrūtų, Paežerių, Ramoniškių gyvenvietėse (Pilviškių seniūnija);
  - Alvito miestelyje prie bažnyčios, kapinių, bendruomenės namų, Serdokuose, Pūstapėdžiuose, Karaliuose prie bendruomenės namų;
  - prie Vištyčio ežero;
  - įrengti automobilių stovėjimo aikšteles prie civilinių kapinių Žaliojoje, Augaluose, Slabaduose. Rekonstruoti esamas aikšteles Klausučiuose, Žaliojoje, Kataučiznoje, Slabaduose, Sūduvoje (Klausučių seniūnija).
- Įrengti ar rekonstruoti gatvių apšvietimą :
  - rekonstruoti visų gatvių apšvietimą Vilkaviškio mieste, įrengti ir rekonstruoti gatvių apšvietimą Pilviškių miestelio gatvėse, įrengti gatvių apšvietimą Ožkabalių (Bartninkų seniūnija), Vygrelių, Skardupių, Beržinių gyvenvietėse (Gražiškių seniūnija), Bardauskų, Degučių ir Patilčių gyvenvietėse (Keturvalakių seniūnija), Stulgelių, Keturkaimio, Šūklių gyvenvietėse (Kybartų seniūnija), Mažųjų Šelvių, Augalų, Šapalų gyvenvietėse (Klausučių seniūnija), Trilaukio, Ančlaukio, Sodėnų gyvenviečių (Pajevonio seniūnija), Gudelių, Didžiųjų

Šelvių ir Šukių gyvenvietėse (Šeimenos seniūnija), Varteliuose, Naujininkų gyvenvietėje, Vištyčio miestelio prieigose (Vištyčio seniūnija), renovuoti gatvių apšvietimą Geisteriškių gyvenvietėje (Bartninkų seniūnija), Klausučių, Sūdavos, Daržininkų, Andriškių, Slabadų, Kataučiznos, Žynių, Teiberių gyvenvietėse (Klausučių seniūnija), Pajevonio miestelyje.

- Įrengti garsą ir triukšmą izoliuojančias sieneses Kybartų mieste palei geležinkelį.
- Vilkaviškio rajono savivaldybės 3 lygmens lokalinius a ir b kategorijos urbanistiniuose centruose šalia pagrindinių gatvių įrengti šaligatvius bei kaimo gyvenamosiose vietovėse šalia pagrindinių gatvių nutiesti šaligatvius, pėsčiųjų - dviračių takus:
  - Kybartų mieste įrengti pėsčiųjų taką su apšvietimu, jungiantį Kybartų pagrindinę mokyklą su Nepriklausomybės gatve, rekonstruoti šaligatvius Darvino gatvėje;
  - įrengti šaligatvius pagrindinėse Pilviškių, Gražiškių, Vištyčio miestelių, Girėnų, Totorkiemio, Sūdavos, Teiberių, Kataučiznos, Slabadų, Žaliosios, Didvyžių gyvenviečių gatvėse, Bartninkų seniūnijos gyvenvietėse, Pajevonio miestelio gatvėse, link Pajevonio mokyklos ir Kunigiškių piliakalnio.
  - įrengti šaligatvius Virbalio miesto Pajevonio, Kauno, Birutės, Maironio, Vydūno, Vaičiaičio, Sodų gatvėse, Alvito miestelio Ežero gatvėje, Paežeriuose nuo stotelės ir į parką; rekonstruoti šaligatvius Klausučių gyvenvietėje.
- Įrengti šviesaforus Vilkaviškio miesto Kapų - S. Daukanto gatvių sankryžoje.

Viešasis transportas:

- Siūloma didinti viešojo transporto vaidmenį susisiekimo sistemoje, suteikiant prioritetą šiai transporto rūšiai, atnaujinant transporto parką, diegiant integruotas informavimo priemones, gerinant susisiekimą su visuomeninio transporto stotimis.
- Siūloma palaikyti ir tobulinti viešąjį susisiekimą iš Vilkaviškio gyvenamųjų vietovių į Vilkaviškį ir Kybartus (atitinkamai 3 lygmens lokaliniai a ir b kategorijos centrai) ir kitus plėtros pcentriais Vilkaviškio savivaldybėje laikytinus esamų seniūnijų centrus: Bartninkus, Gižus, Gražiškius, Keturvalakius, Klausučius, Pajevonys, Pilviškius, Virbalį ir Vištytį, kaimyninių rajonų centrus, Vilnių, Kauną, Alytų, Druskininkus, Šakius, Jurbarką, Palangą ir kitus didmiesčius.
- Vilkaviškio rajono savivaldybėje siūloma plėtoti viešąjį susisiekimą tankiausio gyvenamųjų vietovių tinklo vietovėse. Gerinti susisiekimą viešuoju transportu:
  - pagerinti Rimavičių kaimo gyventojų susisiekimą su Marijampolės miestu.

- Keturvalakių seniūnijoje žymiai pagerinti Patilčių ir Degučių gyvenviečių gyventojų susisiekimą su seniūnijos ir rajono centrais, Pajevonio gyventojų susisiekimą su rajono centru Vilkaviškiu moksleivių atostogų metu.
- gyventojų pageidavimu įvesti papildomus maršrutus Vygreliai-Vilkaviškis ir Norvydai-Vilkaviškis, Vilkaviškis-Stirniškiai, Pašeimeniai-Bartninkai-Sausninkai.
- atnaujinti autobusų maršrutą Slabadai-Putinai-Vilkaviškis.
- Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijoje įrengti stogines autobusų stovėjimo aikšteles (stoteles).
- Numatyti dengtą autobusų stotelę Kybartų mieste prie pastato J.Basanavičiaus g. 84, Vištyčio miestelio centre.
- Organizuoti konkursus viešojo transporto naujiems maršrutams eksploatuoti (mažos talpos autobusams).

6.2 Pasienio kontrolės punktai

Lietuvos Respublikos įstojimas į Europos Sąjungą ir rengimasis prisijungti prie Šengeno erdvės įgalioja užtikrinti išorinės ES sienos saugumą. Siekiant sudaryti palankias sąlygas keleivių ir krovinių judėjimui per valstybės sieną, būtina sukurti pasienio kontrolės punktų infrastruktūrą, atitinkančią ES bei Šengeno teisyno reikalavimus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1176 „Dėl pasienio kontrolės punktų plėtros strategijos patvirtinimo“ yra nustatyti prioritetai ir plėtros priemonių įgyvendinimo tvarka. Siekiant įgyvendinti strateginę institucijos tikslą, numatoma pastatyti PKP, atitinkančius ES ir Šengeno reikalavimus, kurie pagerins sienos apsaugą bei padidins pralaidumą.

Kad įgyvendinti pasienio kontrolės punktų (toliau - PKP) plėtros uždavinius Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2001 m. spalio 1 d. nutarimo Nr. 1176 „Dėl Pasienio kontrolės punktų plėtros strategijos patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 84-2935; 2002, Nr. 118-5313; 2006, Nr. 61-2188) 2006 m. gegužės 29 d. nauja redakcija patikslino PKP plėtros strategijos įgyvendinimo priemones.

Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie LR VRM 2006 m. strateginiame veiklos plane patvirtintos 7 programos. Kokybiškai įgyvendinti projektai iš Šengeno priemonės leis užtikrinti patikimą ES išorės sienos kontrolės apsaugą bei užtikrins Lietuvos išiliejimą į Šengeno erdvę.

Kybartų PKP yra vienas svarbiausių kontrolės punktų su Rusijos Federacija (Kaliningrado sritimi). Įgyvendinant Tarptautinių PKP modernizavimo pagal Šengeno teisyno reikalavimus projektą, numatyta ir Kybartų PKP rekonstrukcija.

Vykdyti Šengeno lėšomis finansuojamą projektą „1.17/05 sienos apsaugos priemonių prie valstybės sienos su Baltarusija ir Rusijos Federacija (Kaliningrado sritimi) įrengimas“.

Igyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įsipareigojimų įgyvendinimo priemones, numatyta pradėti valstybės sienos su Rusijos Federacija demarkavimo darbus. Pagėgių rinktinei anksčiau priklausiusi Kybartų užkarda nuo 2007 metų pradžios priskirta Lazdijų rinktinei. Igyvendinant Šentgeno sutarties reikalavimus ir stiprinant išorinės sienos su Rusija Federacija apsaugą, 2007 m. rugpjūčio mėn. atidaryta nauja Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) Lazdijų rinktinės Vištyčio užkarda.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės susitarimu Vilkaviškio rajono savivaldybėje numatyta įsteigti sienos perėjimo punktą Varteliai – Vižainis.

6.3 Geležinkelis

Sutinkamai su ilgalaike (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategija, numatomas trans-europinių geležkelių transporto koridorių bei su jais susijusių transporto mazgų modernizavimas bei rekonstravimas.

2004 metais baigta Kybartų pasienio perdavimo stoties rekonstrukcija. Ši Lietuvos Respublikos pasienio su Rusijos Federacija (Karaliaučiaus sritimi) stotis atitinka ES pasienio stotims keliamus reikalavimus.

Detalizuojant Vilkaviškio rajono savivaldybės geležkelių infrastruktūros plėtros sprendinius, jų modernizavimo ir plėtros priemones pateikiamos 6.3.1 lentelėje.

6.3.1 lentelė. Geležkelių infrastruktūros plėtros ir modernizavimo sprendiniai

Ruožas	Eil. Nr.	Igyvendinimo priemonės	Trasa
Pilviškiai-Vilkaviškis-Kybartai (IX-D)	1	Atkarpos rekonstrukcija ir modernizavimas pagal AGC reikalavimus 120/160 km/h greičiui	esama
	2	Antrųjų kelių statyba ir dviejų lygių pervažų statyba	esama
	3	Linijos elektrifikacija	esama
	4	Signalizacijos sistemų modernizavimas	esama
Stirnėnai-Tauragė	1	Naujos geležinkelio linijos tiesimas	nauja

Pastaba: Geležkelių plėtros ir modernizavimo priemonių įgyvendinimas gali būti koreguojamas atsižvelgiant į susisiekimo sistemos pokyčius ar Vyriausybės nutarimais priimant programų.

6.4 Dviračių takai

Pagal Kelių priežiūros ir plėtros programą (Eismo saugos ir aplinkosauginių priemonių diegimas 2006-2010 m.) numatyta šalia magistralės A7 Marijampolė-Kybartai tarp 26,57-29,59km įrengti 3,02km ilgio pėsčiųjų ir dviratininkų taką (tarp Paežerių ir Alvito gyvenvietės) ir tarp 40,36-41,4km dviratininkams skirtas juostas-takus 1,06 km ilgyje. Šalia krašto kelio 138 Vilkaviškis-K.Naumiestis-Šakiai kair.p. tarp 17,3-18,4km (Kataučizna - K. Naumiestis) numatytas 1,1 km ilgio,

šalia 17,5-17,75km (Kataučiznos gyv.) - 0,25km ilgio pėsčiųjų ir dviratininkų takas. Šalia krašto kelio 186 Kybartai-Vištytis tarp 0,9-3,64km numatytas 2,74km ilgio pėsčiųjų ir dviratininkų takas.

Šalia rajoninio kelio 5106 Vilkaviškis-Bartninkai-Aistiškiai tarp 16,14-17,1km, 17,1-17,59km ir 1,5-2,5km numatytas pėsčiųjų ir dviratininkų takų įrengimas 0,96km, 0,49km ir 1,0km ilgio. Šalia rajoninio kelio 5115 Patilčiai-Bartninkai-Kaupiškiai (Bartninkų gyv.) tarp 4,48-5,49 km ir 5,54-5,85 numatytas pėsčiųjų ir dviratininkų takų įrengimas 1,01 km ir 0,3 km ilgio.

2011-2015m. šalia krašto kelio 186 Kybartai-Vištytis Matlaukio gyv.) tarp 7,0-7,62km numatytas 0,62km ilgio ir tarp 11,335-12,86km (Girėnų gyv.) – 1,53km ilgio pėsčiųjų ir dviratininkų takas.

Šie projektai bus finansuojami iš Kelių priežiūros ir plėtros programos.

Pasienio zonoje įrengti dviračių taką Varteliai-Bolce pagal Lietuvos ir Lenkijos pasienio zonos susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros specialus planą.

Numatoma:

- Įrengti dviračių takus pagal siūlomas Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano bendrosios erdvinės plėtros koncepcijos turizmo plėtros zonas. Plėtoti dviračių takų tinklą palei krašto reikšmės kelių Nr. 186 Kybartai-Vištytis, Nr. 200 Kalvarija-Gražiškiai-Vištytis ir rajoninių kelių Nr. 5103 Kudirkos Naumiestis-Kybartai, Nr.5106 Vilkaviškis-Bartninkai-Aistiškiai, Nr. 5110 Vilkaviškis-Suvalkai-Gižai, Nr. 5109 Opšrutai-Paežeriai-Gižai, Nr. 5121 Ramoniškiai-Antanavas kryptimis.
- Vilkaviškio mieste įrengti dviračių takus pagal Vilkaviškio rajono savivaldybės ekonominės plėtros skyriaus sudarytus turistinių maršrutų žemėlapius, palei Vištyčio ežerą.
- Suprojektuoti pėsčiųjų-dviračių takus upių slėnių, rekreacinės plėtros teritorijose, Pajevonio apylinkėse.
- Vietiniam susisiekimui įrengti pėsčiųjų-dviračių takus Antanavas-Pilviškiai, Pilviškiai-Gabriškė, Pilviškių geležinkelio stotis - Stoties gatvė (Pilviškių mstl.), Pilviškiai-Juozūniškė, Paežeriai-Gižai-Pilviškiai, Virbalis-Alvito kaimas, Kataučiznos, Teiberių, Žaliosios, Sūdavos, Žynių gyvenvietėse, rekonstruoti susidėvėjusį dviračių taką apie Gražiškių miestelį.

6.5 Teritorijų rezervavimas susisiekimo sistemos plėtrai valstybės ir apskrities svarbos objektams

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatytas Vilkaviškio rajono savivaldybėje naujo kelio Vištytis - Lenkijos siena tiesimas ir teritorijos valstybės poreikiams teritorijų susisiekimo sistemos plėtrai rezervavimas.

Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane autotransporto sistemos plėtroje numatoma techniškai pertvarkant esamus žemesnės kategorijos kelius, tiesti naujus aplinkkelius, kelius. Šių kelių rekonstravimas yra tiesiogiai susijęs su padidėjusiomis sanitarinėmis juostomis, naujų teritorijų poreikiu aplinkkelių tiesimui bei kelių platinimui. Remiantis šiuo planu reikalinga rezervuoti teritorijas Vilkaviškio, Pilviškių, Kybartų ir Virbalio aplinkkeliams. Tikslūs rezervuojamų teritorijų plotai nustatomi specialiuosiuose planuose.

LR teritorijos bendrajame plane ir Marijampolės apskrities ruošiamame plane geležinkelių plėtrai numatoma rezervuoti naujos geležinkelio linijos Stirnėnai - Tauragė teritoriją, esančią Vilkaviškio rajono savivaldybėje.

Detaliuosiuose ir specialiuosiuose planuose turi būti nustatyti žemės plotai, kurie paimami visuomenės poreikiams miesto aplinkkeliams, keliams, naujai geležinkelio linijai ir komunikacijos koridoriams tiesti. Tik po to galima leisti pradėti žemės ūkio paskirties keitimo procedūras.

7. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA SISTEMŲ PLĖTROS SPRENDINIAI

Artimiausiu metu nenumatomas žymus rajono nuolatinių gyventojų prieaugis, kuris padidintų šilumos poreikį. Tačiau turizmo ir rekreacijos sektoriaus plėtra rajone gali padidinti nenuolatinių gyventojų skaičių, kuriems reikės papildomų šiluminės energijos galingumą. Be to centralizuoto šilumos tiekimo sistema, tokia kokia ji šiuo metu yra, mažuose miestuose yra nuostolinga ir brangi paslauga. Tikėtina, kad per planuojamo periodo pabaigoje naudojant naujas technologijas ir atsinaujinančius energijos išteklius ji iš esmės pasikeis.

Tikėtina, kad Europos Sąjungos aplinkos apsaugos politikos įtakoje bus išplėstos vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemos ir rajono gyventojams bus tiekiamas geros kokybės geriamasis vanduo, o vandens telkiniai nebus teršiami nevalytomis ar mažai valytomis nuotekomis.

Vilkaviškio rajono savivaldybėje reikėtų plėsti nuotekų surinkimo sistemą į tas teritorijas, kur gyventojai išleidžia nuotekas į septikus arba per nelegalius išleistuvus į atvirus vandens telkinius.

Geriamojo vandens kokybės problemoms išspręsti reikalingi ne tik vandens gerinimo įrenginiai bet ir vandentiekio tinklų renovacija. Magistralinių tinklų renovacija turi apimti ir armatūros pakeitimą bei strateginių magistralių sužiedinimą. Vandens paskirstymo sistemoje, esant vamzdynų susidėvėjimui iškyla problema dėl vandens nutraukimo dideliame vartotojų skaičiui. Papildomo vandens padavimo sistemos įrengimas strateginėse magistralėse, sumažintų vandens tiekimo nutraukimo riziką avarių vamzdynuose metu.

Būtina nuotekų tinklų renovacija. Daugelyje Vilkaviškio rajono savivaldybės kaimų nėra nuotekų tinklų ir valymo įrenginių. Todėl nuotekų tinklų išplėtimas ir naujų nuotekų valyklų statyba yra būtina, norint apsaugoti nuo dirvožemio, paviršinių ir požeminių vandenų taršos.

Lietaus kanalizacijos būklė yra bloga visame Vilkaviškio rajone, būtina numatyti lietaus kanalizacijos plėtrą ir jo išvalymą.

Nuo 2007 m. rajone pradėjus veikti regioninei atliekų tvarkymo sistemai bus uždaryti ir rekultivuoti esami sąvartynai.

Inžinerinę infrastruktūrą vystyti pritraukus valstybės, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, savivaldybės, juridinių ir fizinių asmenų lėšas.

7.1. Vandentieka ir vandenvala

Pagal LR Vandentvarkos ūkio (vandens tiekimo ir nuotėkų šalinimo) plėtros strategiją, Geriamo vandens ir nuotėkų infrastruktūros tvarkymo ir plėtros finansavimas galimas Sanglaudos (SF) ir Europos regioninės plėtros (ERPF) fondų lėšomis. Sanglaudos fondo lėšos bus skiriamos gyvenvietėms virš 500 gyventojų, o ERPF – iki 500 gyventojų. Iki 2010 m. numatytos lėšos vandentvarkos objektų rekonstrukcijai ir plėtrai gyvenvietėse virš 2000 gyventojų. Kitos gyvenvietės SF (virš 500 GE) ar ERPF (iki 500 GE) bus finansuojamos iki 2020 metų. Įgyvendinant Sanglaudos

fondo projektus turi būti laikomasi šių Europos Sąjungos direktyvų bei Lietuvos Respublikos teisės aktų įgyvendinimo:

- Miesto nuotėkų valymo direktyva 91/271/EEB;
- Bendroji vandenų direktyva 2000/60/EC;
- Žmonėms vartoti skirtos vandens kokybės direktyvos 98/83/EEC, 91/692/EEB, 90/656/EEB, 81/858/EEB ir 80/778/EEB;
- Direktyva nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus 2000/60/EK;
- Maudyklų direktyva 76/190/EEB;
- Gėlojo vandens, kuriam reikalinga apsauga arba kuri reikia gerinti, kad būtų išsaugota žuvų gyvybė, kokybės direktyva 78/659/EEB;
- Pavojingų medžiagų vandenyje direktyva 76/464/EEB;
- Požeminio vandens apsaugos nuo kai kurių pavojingų medžiagų direktyva 80/68/EEB;
- Paviršinio vandens direktyva 75/440/EEB;
- ir kt.

Siūloma Vilkaviškio rajono centralizuoto aprūpinimo vandeniu, buitinių ir lietaus nuotekų sprendiniai:

1. Išlaikyti esamą situaciją neseniai sutvarkytoms vandentvarkos ūkio sistemoms, ateityje numatant vandentvarkos sistemų plėtrą ir tankinimą (pagal poreikį).
2. Siekiant, kad iki 2014 m. gruodžio 31 d. ne mažiau kaip 95 % Vilkaviškio rajono gyventojų naudotųsi centralizuotai tiekiamu geriamuoju vandeniu, siūloma įrengti vandentvarkos sistemas tose gyvenvietėse, kuriuose šiuo metu šių sistemų nėra. Šių projektų įgyvendinimo eiliškumas priklausys nuo gyventojų skaičiaus. Vandentvarkos ūkį tvarkyti siūloma pirmiausia tose gyvenvietėse ar jų dalyse, kur šiuo metu gyvena didesnis gyventojų skaičius arba yra numatomas gyventojų skaičiaus augimas (dėl įvairių socialinių ir ekonominių sąlygų). Derinant teritorijų planavimo dokumentus dėl vandentvarkos objektų įrengimo būtina laikytis Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės dokumentuose pateiktų reikalavimų.
3. Vykdamas Nemuno upės vidurupio baseino vandentvarkos ūkio investicinį planą, etapais modernizuoti Vilkaviškio rajono vandentvarkos ūkį:

I ETAPAS

- ✓ Vilkaviškio vandentiekio ir nuotekų tinklų išplėtimas;

- ✓ Kybartų nuotekų valymo įrenginių statyba;
- ✓ Virbalio vandentiekio ir nuotekų tinklų prijungimas prie Kybartų;
- ✓ Pilviškių vandentiekio ir nuotekų tinklų išplėtimas.

II ETAPAS

- ✓ Vilkaviškio vandens gerinimo įrenginių statyba;
- ✓ Vilkaviškio nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija;
- ✓ Vilkaviškio vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcija ir išplėtimas;
- ✓ Kybartų tinklai vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcija ir išplėtimas;
- ✓ Virbalio tinklai vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcija ir išplėtimas;
- ✓ Pilviškiai-Stotis nuotekų valymo įrenginių statyba;
- ✓ Pilviškiai-stotis vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcija ir išplėtimas;
- ✓ Pilviškiai-Stotis vandens gerinimo įrenginių statyba.

III ETAPAS

- ✓ Bartninkų, Gražiškių, Karklinių, Pajevonio ir Vištyčio gyvenviečių vandentiekos ir vandenvalos sistemų statyba.

4. Pastatyti ir apjungti į bendras vandentiekio ir nuotekų sistemas šiose gyvenvietėse:

- ✓ Prie Gižų gyvenvietės prijungti Rimavičių, Rūdos kaimus;
- ✓ Prie Bartininkų prijungti Pašeimenių, Lakštučių, Geisteriškių (Bartininkų sen.), Ožkabalių, Kuosėnų, Patilčių kaimus;
- ✓ Prie Karklinių prijungti Degučių, Keturvalakių, Geisteriškių kaimus;
- ✓ Prie Gražiškių prijungti Donelaičių, Trilaukio kaimus;
- ✓ Prie Pajevonio prijungti Ančlaukio, Vaišvilų, Būdviečių ir Užbalių kaimus;
- ✓ Alksnėnų ir Stirnėnų kaimuose;
- ✓ Prie Kataučiznos prijungti Daržininkų, Keturkaimio kaimus;
- ✓ Prie Paežerių (Pilviškių sen.) prijungti Opšrūtų, Ramoniškių kaimus;
- ✓ Prie Šiaudiniškių prijungti Šikšnių ir Vilkupių kaimus;
- ✓ Prie Bardauskų prijungti Antupių ir Bačkiškių kaimus;
- ✓ Prie Sūdavos prijungti Žynių, Bobių, Slabadų, Teiberių, Augalų kaimus;

- ✓ Prie Kybartų prijungti Bajorų, Kybeikių, Daugėlaičių ir Matlaukio kaimus.
  - ✓ Prie Klausučių kaimo prijungti Andriškių kaimą;
  - ✓ Prie Klampučių prijungti Vaičlaukio ir Šukių kaimus;
  - ✓ Prie Vilkaviškio miesto tinklų prijungti Pustapėdžių kaimą.
5. Spręsti problemas susijusias su vandentvarkos sistemų inventorizacijos nebuvimu bei parengti vandenviečių perdavimo viešajam vandens tiekėjui planą.
6. Siekiant garantuoti tinkamą geriamojo vandens kokybę reikalinga užtikrinti sanitarinėms apsaugos zonoms keliamų reikalavimų laikymąsi. Vandenviečių sanitarines apsaugos zonas įregistruoti savivaldybių teritorijų planavimo registre bei Žemės gelmių registre. Statant ar rekonstruojant nuotekų mechaninio ir biologinio valymo įrenginius, laikytis sanitarinių apsaugos zonų nustatymo ir režimo taisyklėse numatytų SAZ dydžių priklausomai nuo įrenginių našumo ir esamos padėties:

7.1.1 lentelė. Nuotekų valymo įrenginių Sanitarinės apsaugos zonų (SAZ) parametrai.

SAZ dydis metrais, kai valymo įrenginių našumas tūkst. kub. metrų /Per parą				
Iki 0,05	nuo 0,05 iki 0,2	nuo 0,2 iki 5	nuo 5 iki 50	daugiau kaip 50
100	150	200	400	500

* Pastaba: Tikslus SAZ dydis turės būti nustatytas rengiant atskirų nuotekų valyklų detaliuosius planus

7. Būtina laikytis Lietuvos Respublikos higienos normos HN 44:2006 (patvirtintos LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymu 2006 liepos 17 d.).
8. Vandenvietėse, kuriose išgaunamo vandens kokybė neatitinka reikalavimų (gyvenvietės yra išvardintos Vilkaviškio rajono bendrojo plano esamos būklės aiškinamajame rašte), įrengti vandens kokybę gerinančius įrenginius.
9. Renovuoti senus ir nebetinkamus eksploatuoti nuotekų valymo įrenginius bei užtikrinti, kad nuotekos būtų išvalomos iki nuotekų tvarkymo reglamente ir ES direktyvoje dėl miesto nuotekų valymo išdėstytų reikalavimų. Iki 2015 m. centralizuota nuotekų valymo sistema turi būti įrengta visose gyvenvietėse, kur gyventojų skaičius viršija 2000. Taip pat iki 2015 m. nuotekų valymo įrenginiuose, kurie aptarnauja didesnes nei 10000 gyventojų aglomeracijas turi būti valomas azotas ir fosforas.
10. Numatyti gaisrinio vandentiekio sistemų reikalingos įrangos diegimą tose Vilkaviškio rajono gyvenvietėse, kur esami pajėgumai netenkina poreikio. Parengti gaisrinio vandentiekio specialųjį planą arba priešgaisrinio vandentiekio problemų sprendimą numatyti vandentvarkos specialiajame plane. Kaimiškose teritorijose, kur esamo vandentiekio pajėgumai neužtikrina gero gaisrinių hidrantų darbo, numatyti kitas priemones priešgaisrinio vandens aprūpinimui organizuoti. Derinant teritorijų planavimo dokumentus

skirtus gaisrinio vandentiekio įrangai instaliuoti turi būti laikomasi reikalavimų išdėstytų „Lauko priešgaisrinio vandentiekio tinklai ir statiniai. Projektavimo ir įrengimo taisyklės“, PAGD direktoriaus įsakymas 2007 02 22 Nr.1-66, Vilnius.

11. Įrengti lietaus nuotekų sistemas visose didesnėse gyvenvietėse, pirmenybę teikiant gyvenvietėms su didesniu gyventojų skaičiumi, transporto srautu bei labiau išplėtotą, taršesne ūkine veikla. Siūloma lietaus nuotakynės problemas spręsti vandentvarkos ūkio specialiajame plane. Jame numatant tinklų išdėstymą, vietas paviršinių nuotekų valymo įrenginiams. Šiame plane numatant ir lietaus nuotakynės inventorizaciją. Lietaus nuotekų šalinimo sistemų projektavimo ir renovavimo darbai turėtų būti derinami su kelio rekonstrukcijos projektais. Siūloma lietaus nuotekų sistemos įrengimo ar renovacijos darbus įtraukti į kelių rekonstrukcijos projektus.
12. Planuojant teritorijas ir jose numatomą vykdyti ūkinę veiklą, projektuojant paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, išnagrinėti ir, esant galimybei, taikyti techninius sprendimus:
  - ✓ sumažinančius paviršinių nuotekų susidarymą ir (ar) surinkimą (turi būti įrengiama kiek galima mažiau nelaidžių paviršių (išskyrus galimai teršiamas teritorijas), įrengiami švarių paviršinių nuotekų sugerinimo į gruntą įrenginiai, planuojamos kiek galima mažesnės galimai teršiamos teritorijos ir pan.);
  - ✓ sumažinančius kiekį centralizuotai į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų (pvz., numatomas paviršinių nuotekų panaudojimas gamybos, žaliųjų plotų laistymo, gaisrų gesinimo reikmėms ir pan.);
  - ✓ sumažinančius susidarančių paviršinių nuotekų užterštumą (pvz., numatyti sausą galimai teršiamų teritorijų valymą, įrengti stogines taršos atžvilgiu pavojingiausiose vietose ar pan.).
- Projektuojant paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, apskaičiuojant paviršinių nuotekų projekcinį srautą ir kt., vadovautis statybos techniniu reglamentu STR 2.07.01:2003. „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ (Žin., 2003, Nr. 83-3804);
- Projektuojant paviršinių nuotekų valymo įrenginius, liūčių metu susidarančių srautų apvedimas be valymo sistemos. Projektuojant tokias sistemas turi būti užtikrinama, kad per valymo įrenginius, neviršijant projekcinio nuotekų valymo įrenginių našumo, bus praleidžiamas toks srautas, koks parodytas 7.1.2 lentelėje:

7.1.2 lentelė. Nuotekų srautai

Kai nuotekos surenkamos nuo ne didesnių kaip 3 ha žemės ploto (paviršių, nuo kurių surenkamos nuotekos, plotas) teritorijų:							
Plotas, ha	0,1	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
Valytinas nuotekų srautas, l/s	3,0	9,0	15	20	24	27	30

Kai nuotekos surenkamos nuo didesnių kaip 3 ha teritorijų – nuotekų srautas, sudarantis ne mažiau kaip 15 procentų didžiausio skaičiuotino momentinio srauto (l/s).

Reikalavimai konkretaus objekto paviršinių nuotekų išleidimui į aplinką nustatomi statybos projekte ir (ar) Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidime, o paviršinių nuotekų išleidimui į kitiems asmenims priklausančius nuotakynus – nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo–pardavimo sutartyje.

Paviršines nuotekas, susidarancias ant galimai teršiamų teritorijų, surinkti atskira paviršinių nuotekų surinkimo sistema (nuotakynu), kurioje turi būti įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvus. Galimai teršiama teritorija – atvira teritorija, kuri dėl joje vykdomos veiklos yra arba gali būti teršiama (eksploatacijos ar avarinės taršos atvejais) kenksmingosiomis medžiagomis: didesnis kaip 0,5 ha technikos kiemas; autotransporto, žemės ūkio technikos, kitų savaeigių mechanizmų remonto, ardymo, techninės priežiūros, dažymo teritorija (teritorija, kurioje teikiamos išvardytos paslaugos, ir didesnė kaip 0,1 ha teritorija, kurioje išvardyta veikla vykdoma savo reikmėms – prižiūrima ne daugiau kaip 20 mechanizmų); trąšų, augalų apsaugos produktų, buitinės chemijos, naftos produktų ir kitų kenksmingųjų medžiagų perpylimo, perkrovimo ar sandėliavimo vieta (išskyrus galutinius nurodytų medžiagų vartotojus); didesnė kaip 0,5 ha autotransporto stovėjimo aikštelė, išskyrus viešąsias aikšteles; centralizuota betono ruošimo ir išdavimo vieta; degalinės, naftos bazės teritorija, degalų ir kitų naftos produktų pilstymo vieta; chemijos, naftos perdirbimo, pieno, mėsos, žuvies perdirbimo, celiuliozės ir popieriaus, odų dirbimo, cukraus pramonės objekto teritorija; atliekų tvarkymo objekto, pabėgių mirkyklos teritorija.

Paviršinės nuotekos, atskiromis surinkimo sistemomis surenkamos nuo teritorijų, kuriose nėra taršos vandens aplinkai kenksmingomis medžiagomis šaltinių (pvz., parkai, pėsčiųjų zonos, vejos, žaidimų aikštelės, pastatų stogai ir pan.), gali būti išleidžiamos į aplinką be valymo, apskaitos ir kokybės kontrolės.

Miestų ir miestelių paviršinės nuotekos, į bendrą paviršinių nuotekų tvarkymo sistemą surenkamos nuo daugiau kaip 10 ha autotransportui skirtų viešųjų teritorijų (gatvių, privažiavimų, stovėjimo aikštelių), prieš išleidžiant į aplinką turi būti valomos paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose, kurių valymo efektyvumas atitiktų nustatytus reikalavimus.

Paviršinių nuotekų, surenkamų nuo transportui skirtų bendro naudojimo visuomeninių teritorijų (miestų gatvių, viešo naudojimo transporto stovėjimo aikštelių, kelių ir pan.), kurių bendras plotas didesnis kaip 10 ha, tvarkymo sistemos operatorius privalo turėti nuotekų išleidimo į aplinką uždarymo (nutraukimo) priemones, kuriomis avariniu teršalų patekimo į nuotekų tvarkymo sistemą atveju arba

valymo įrenginių valymo (remonto) metu ne ilgiau kaip per 30 min. galėtų nutraukti nuotekų patekimą į aplinką.

Į paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas draudžiama šalinti (siekiant atsikratyti) vandens aplinkai kenksmingas medžiagas ir bet kokias atliekas. Tokiu šalinimu nelaikomas vandens aplinkai kenksmingų medžiagų patekimas ant teritorijų arba tiesiogiai į paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas su dulkėmis ir krituliais ar dėl reikalavimus atitinkančios teritorijoje vykdomos ūkinės veiklos (pvz., eksploataciniai išmetimai iš techniškai tvarkingų transporto priemonių, kitokių mechanizmų, purvas nuo padangų ir pan.).

Vandens poreikio ir nuotekų susidarymo prognozė

Šiuo metu Vilkaviškio rajone centralizuotu vandentiekiu naudojasi apie 40 % gyventojų, o viešąją nuotekų tvarkymo sistema tik apie 28 % visų rajono gyventojų. Pajungimo lygis skirtingose rajono gyvenvietėse smarkiai skiriasi.

Pagal turimus duomenis vienas Vilkaviškio rajono gyventojas, besinaudojantis viešąja vandentiekio sistema, šiuo metu sunaudoja vidutiniškai tik 45 l/d. Vandens suvartojimas perspektyviniu laikotarpiu priklausys nuo daugelio veiksnių, tokių kaip paslaugų (vandens tiekimo ir šalinimo) kokybė, gyventojų koncentracija tam tikruose rajono centruose, vartojimo. Akivaizdu, kad pajungus prie esamų Vilkaviškio rajono centralizuoto vandentiekio ir nuotekų tinklų aplinkinių gyvenviečių vartotojus, suvartojamo vandens kiekis gali žymiau pasikeisti.

Numatyta, kad vandens suvartojimo ir nuotekų susidarymo normos didės. Iki 2018 m. pabaigos ji kasmet turėtų padidėti apie 4-10 l/gyv./d, nuo 2019 iki 2028 metų apie 4-5l/gyv./d .

7.1.3 lentelė. Vandens poreikis bei nuotekų susidarymas perspektyviniu laikotarpiu

Metai	2008	2018
Vandens suvartojimo norma [l/gyv./d]	45,0	95-145
Nuotekų susidarymo norma [l/gyv./d]	44,7	95-145

7.2. Atliekų tvarkymas

Siūloma Vilkaviškio rajono centralizuoto atliekų surinkimo, atliekų kaupimo, perdirbimo sprendiniai:

1. Įrengti poreikius atitinkantį konteinerinių aikštelių skaičių Vilkaviškio rajone. Konteinerinėse aikštelėse reikalingas įrengti konteinerių kiekis ir tūris turi atitikti atliekų susidarymo kiekius. Nesant galimybių įrengti didesnio tūrio ar daugiau konteinerių, numatyti dažnesnį konteinerių tuštinimo grafiką. Konteinerinėse aikštelėse turi būti tenkinantis poreikius, atskirtam antrinių atliekų rūšiavimui skirtų, konteinerių skaičius.

- Pagal valstybinį strateginį atliekų tvarkymo planą iki 2008 m. turėtų būti įrengtos antrinių žaliavų surinkimo konteinerinės aikštelės (po 1 aikštelę 600 gyventojų didžiuosiuose miestuose ir po 1 aikštelę 800 gyventojų kitose gyvenvietėse).
2. Skatinti atliekų rūšiavimą jų susidarymo vietoje. Užtikrinti, kad centralizuota atliekų surinkimo sistema būtų prieinama visiems rajono gyventojams. Iki 2010 m. per metus turi būti surenkama perdirbti ne mažiau kaip 6 % popieriaus, 3 % stiklo, 2 % plastikų lyginant su visų komunalinių atliekų kiekiu, iki 75 % biodegraduojančių atliekų lyginant su 2000 m. sąvartynuose šalintu šių atliekų kiekiu; 90 % netinkamų eksploatuoti transporto priemonių ir sukurta atskira kombinuotųjų pakuočių surinkimo ir perdirbimo sistema ir/ar pradėti jas deginti išgaunant energiją.
  3. Derinant teritorijų planavimo dokumentus skirtus atliekų šalinimo sistemos įrangos instaliavimui turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymo (patvirtintas 1998 m. birželio 16 d., Nr. VIII-787), LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“ (patvirtinta 2004 m. rugpjūčio 19 d. Nr. V-586), LR Aplinkos ministro įsakymo „Dėl atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“ (patvirtinta 2000 m. spalio 18 d. Nr. 444), Komunalinio ūkio paslaugų departamento prie LR Statybos ir urbanistikos ministerijos įsakymo „Dėl rekomendacijų organinių atliekų kompostavimui patvirtinimo“ (patvirtinta 1997 m. gruodžio 16 d. Nr. 66) ir kitų teisės aktų.
  4. Pasirūpinti, kad toksinės ir pavojingos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos susidariusios namų ūkiuose būtų saugiai surenkamos specialiai tam įrengtuose surinkimo punktuose arba apvažiavimo būdu bei perduodamos utilizuoti ar perdirbti.
  5. Baigti likviduoti ir rekultivuoti visus Vilkaviškio rajono seniūnijų sąvartynus (sąvartynai yra išvardinti Vilkaviškio rajono bendrojo plano esamos būklės aiškinamajame rašte). Remiantis Valstybinių strateginiu atliekų tvarkymo planu šie darbai turi būti baigti iki 2012 m. Sąvartynų uždarymui keliami reikalavimai išdėstyti LR Aplinkos ministro įsakyme „Dėl atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“ (patvirtintas 2000 m. spalio 18 d. Nr. 444). Užtikrinti regioninio sąvartyno apsaugos zonoms keliamų apribojimų laikymosi pagal LR Vyriausybės nutarimą „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (patvirtintas 1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343).
  6. Įrengti daugiau viešo naudojimo šiukšliadėžių, stengiantis, kad miestų ir didesnių gyvenviečių viešosiose vietose – parkuose, skveruose, aikštėse – būtų mažinama aplinkos tarša.

7.3. Dujų tiekimas

Vilkaviškio rajono teritorijos aprūpinimo dujomis sprendiniai:

1. Rezervuoti teritoriją skirstomojo dujotiekio į Kybartų miestą ir Pilviškių gyvenvietę tiesimui komunikaciniame koridoriuje, dujofikuojant aplinkines gyvenamąsias vietas: Alvito, Virbalio, Karalių, Šeimenos, Paežerių (Šeimenos sen.) gyvenvietes, Gudelių, Serdokų, Balčiūnų kaimus. Užtikrinant saugų ir patikimą gamtinių dujų tiekimą magistraliniais ir skirstomaisiais dujotiekiais, planuojant kitas teritorijas taikyti specialiąsias ir ūkinės veiklos ribojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miškų naudojimo sąlygų“.
2. Naujų skirstomųjų dujotiekių statybą ir Vilkaviškio rajono miestelių ir gyvenviečių dujofikavimą tęsti įvertinus ekonominį pagrindumą, potencialių vartotojų skaičių ir jų poreikius, ekonominius, finansinius rodiklius, konkurenciją su anglimis, suskystintomis naftos dujomis ir vietiniais bei atsinaujinančiais energijos išteklių.
3. Planuojant naujas užstatytas vietas, jose turi būti rezervuojamos komunikaciniams koridoriams skirtos teritorijos, atsižvelgiant į galimybę šiose vietovėse plėtoti dujų tiekimo sistemą.
4. Siūloma įrengti dujų skirstymo stotį (DSS) prie Balčiūnų gyvenvietės. Nustatyti sanitarines apsaugos zonas dujų skirstymo stotims pagal LR teisės aktų reikalavimus. Sanitarinės apsaugos zonos dydis turi būti nustatomas pagal teršiančiųjų medžiagų ir triukšmo sklaidos skaičiavimus, taip pat atsižvelgiant į šių objektų fizinį poveikį. Neatliekant poveikio visuomenės sveikatos vertinimo sanitarinė apsaugos zona nustatoma pagal LR sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 patvirtintas „Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklės“. Vykdyti šių sanitarinių apsaugos zonų įgyvendinimo kontrolę.
5. Gamtinių dujų perdavimo ir paskirstymo tinklų plėtra turi būti detalizuota rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus.
6. Parengti Vilkaviškio rajono savivaldybės gamtinių dujų tiekimo specialųjį planą.

7.4. Šilumos ūkis

Vilkaviškio rajono teritorijos aprūpinimo šiluma sprendiniai:

1. Siekiant, kad šilumos vartotojai Vilkaviškio rajone būtų aprūpinami šiluma mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant didžiausio leidžiamo poveikio aplinkai, turi būti ir toliau įgyvendinamos Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2005 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. B TS-614 patvirtinto Vilkaviškio, Kybartų ir Virbalio miestų, Pilviškių miestelio,

Paežerių kaimo, Šeimenos seniūnijoje šilumos ūkio specialiojo plano nuostatos. Pasikeitus situacijai atnaujinti šilumos ūkio specialųjį planą, kaip tai numato Šilumos ūkio specialiujų planų rengimo taisyklės (Žin. 2004, Nr. 12-360).

2. Didinti šilumos gamybos efektyvumą ir patikimumą, siekti, kad modernizuojant esamas katilines ar įrengiant naujas, būtų užtikrinamas modernių efektyvesnių ir ekologiškesnių technologijų pritaikymas, įvertinamos atsinaujinančių energijos išteklių ir atliekinės šilumos panaudojimo bei šilumos ir elektros gamybos bendrame cikle (kogeneracijos) pritaikymo galimybės.
3. Siekiant didinti šilumos tiekimo patikimumą ir mažinti šilumos nuostolius trasose, palaipsniui keisti senas šilumos trasas naujomis.
4. Siekiant efektyvesnio šilumos vartojimo, įgyvendinti efektyvaus energijos vartojimo priemones savivaldybei priklausančiuose pastatuose, atnaujinant ir modernizuojant švietimo, kultūros ir medicinos įstaigų šilumos ūkius. Parengti Vilkaviškio rajono daugiabučių modernizavimo programą ar kitas finansavimo schemas efektyvaus energijos vartojimo priemonių įgyvendinimui gyvenamuosiuose būstuose, organizuoti gyventojams informacines kampanijas.
5. Planuojant naujas tankiai užstatytas vietas, jose turi būti rezervuojamos komunikaciniams koridoriams skirtos teritorijos, atsižvelgiant į galimybę šiose vietovėse plėtoti centralizuota šilumos tiekimo sistemą. Skatinti šių sistemų įrengimą ar plėtrą teritorijose, kuriose tiekti šilumą centralizuotai naudinga ekonominiu ir ekologiniu požiūriu.
6. Nustatyti sanitarines apsaugos zonas šilumos gamybos įrenginiams, kuriems šių zonų nustatymą numato LR teisės aktai. Katilinių sanitarinės apsaugos zonos dydis turi būti nustatomas pagal teršiančiųjų medžiagų ir triukšmo sklaidos skaičiavimus, taip pat atsižvelgiant į šių objektų fizinių poveikį. Vykdyti šių sanitarinių apsaugos zonų įgyvendinimo kontrolę.

7.5. Elektros energijos tiekimas

Vilkaviškio rajono elektros energijos tiekimo sprendiniai:

1. Palaikyti esamą aprūpinimo elektra schemą.
2. Iki 2010 metų parengti Vilkaviškio rajono savivaldybės elektros ūkio analizę, nustatyti pagrindines elektros energijos tiekimo problemas ir numatyti priemones didinti elektros energijos tiekimo bei vartojimo efektyvumą. Studijos parengimą turėtų inicijuoti elektros energiją tiekianti įmonė, tarpininkaujant su Vilkaviškio rajono savivaldybe, kurios vaidmuo būtų laiku pateikti rengėjo prašomą informaciją;

3. Turi būti rekonstruojami nusidėvėję oriniai elektros tinklai į kabelines linijas Vilkaviškio, Kybartų, Virbalio miestuose ir Šeimenos seniūnijoje, siekiant užtikrinti elektros tiekimo patikimumo ir kokybės reikalavimus, didinti elektros tiekimo efektyvumą. Ties esamais ir planuojamais elektros tiekimo tinklais ir įrenginiais turi būti išlaikomos apsaugos zonos bei jų tvarkymo režimas.
4. Rekonstruojant orinius elektros tiekimo tinklus, ypač urbanizuotose teritorijose, turėtų būti įvertinta galimybė tinklus pakloti po žeme, nes tai sudarytų sąlygas elektros tiekimo patikimumui ir saugumui didinti, natūralaus kraštovaizdžio išlaikymui. Naujai užstatomose teritorijose elektros tiekimo tinklai, kai techniškai pagrįsta, turi būti klojami po žeme.
5. Rajone turi būti skatinamas efektyvus elektros vartojimas. Tam turi būti rengiamos informacinės kampanijos apie elektros taupymą. Rekonstruojant esamas ir įrengiant naujas gatvių apšvietimo sistemas, turi būti diegiamos efektyvaus elektros vartojimo priemonės.
6. Vilkaviškio rajone, ypač esamose centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemose, turėtų būti nagrinėjamos galimybės įrengti kogeneracinius įrenginius, pirmenybę teikiant įrenginiams, naudojantiems biokurą ar biomasę, jei yra galimybė – ir gamtines dujas.
7. Pritraukiant privačią iniciatyvą, turėtų būti įrengtos nedidelės galios vėjo elektrinės. Vėjo elektrinių įrengimo potencialui įvertinti turi būti atlikta potencialių vietų naujoms hidroelektrinėms įrengti studija. Esamos ir planuojamos vėjo elektrinės Vilkaviškio rajone turi būti eksploatuojamos užtikrinant minimalų neigiamą poveikį aplinkai teisės aktu numatyta tvarka.

Skatinti atsinaujinančių ir vietinių energijos išteklių panaudojimą elektros energijos gamybai. Siūloma leisti įrengti vėjo jėgaines elektros energijai gaminti, atlikus poveikio aplinkai, poveikio sveikatai ir strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

7.6. Telekomunikacijos ir ryšiai

Vilkaviškio rajono telekomunikacijų ir ryšių sprendiniai:

1. Turi būti užtikrinama fiksuotojo ir judriojo telefoninio ryšio infrastruktūros plėtra tam, kad vartotojams būtų pasiūlytos vis kokybiškesnės ir modernesnės paslaugos.
2. Turi būti sudarytos sąlygos plačiajuosčio interneto infrastruktūros plėtrai pagal vykdomą projektą „RAIN“ ir kitus projektus, kad būtų galima plačiajuosčiu internetu pasinaudoti didžiojoje Vilkaviškio rajono teritorijos dalyje.
3. Turi būti plečiamas viešųjų interneto prieigos taškų tinklas. Svarbu, kad nauji taškai būtų diegiami labiausiai lankomose visuomeninės paskirties įstaigose – pašto skyriuose,

bibliotekose ir pan. Rajono gyventojų kompiuteriniam raštingumui skatinti, turėtų būti organizuojami seminarai ir mokymai informacinių technologijų klausimais.

4. Turi būti numatytos teritorijos planuojamiems telekomunikacijų ir ryšių įrenginiams ir jų apsaugos zonoms.
5. Inicijuoti seminarus ir apmokymus rajono gyventojams informacinių technologijų klausimais.

7.7. Rengtini ir peržiūrėtini teritorijų planavimo dokumentai

1. Parengti Vilkaviškio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą.
2. Parengti Vilkaviškio rajono atliekų surinkimo aikštelių išdėstymo specialųjį planą.
3. Parengti Vilkaviškio rajono savivaldybės gamtinių dujų tiekimo specialųjį planą.
4. Atnaujinti Vilkaviškio rajono šilumos ūkio specialųjį planą, kaip tai numato Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės (Žin. 2004, Nr. 12-360).

8. TERITORIJOS, KURIOMS BŪTINA PARENGTI VIETOS LYGMENS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTUS

Įgyvendinant Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius reikia parengti šiuos teritorijų planavimo dokumentus:

- **Bendruosius planus:**
  - ✓ Vilkaviškio, Kybartų - Virbalio miestams;
- **Detaliuosius planus:**
  - ✓ Bartninkų, Gižų, Gražiškių, Keturvalakių, Klausučių, Pajevonio, Pilviškių, Vištyčio, Kuosėnų, Lakštučių, Pašeimenių, Bačkiškių, Karklinių, Gudkaimio, Matlaukio, Vilkupių, Andriškių, Augalų, Daržininkų, Giedrių, Slabadų, Teiberių, Karalkrėslio, Alksnėnų, Padurpiničių, Paežerių, Ramoniškių, Stirnėnų, Stoties, Alvito, Čyčkų, Giedrių, Klampučių, Maldėnų, Serdokų, Kaupiškių kaimams - statybų, inžinerinės infrastruktūros, paslaugų gyventojams ir verslui plėtrai reguliuoti;
  - ✓ Vilkaviškio, Kybartų ir Virbalio miestų ir Pilviškių miestelio pramonės zonų;
- **Specialiuosius planus:**
  - ✓ Rekreacinių teritorijų prie Vilkaviškio rajono teritorijoje esančias upes: Šešupę, Širvintą, Senaširvintę, Šeimeną, Rausvę) prie ežerų bei tvenkinių, taip pat Pajevonio miestelyje ir jo apylinkėse plėtros specialiuosius planus;
  - ✓ Vilkaviškio plėtros branduolio vystymo specialųjį planą;
  - ✓ Leitmargių – Alksnėnų g.s. plėtros teritorijos specialųjį planą;
  - ✓ Seniūnijų kaimo plėtros žemėtvarkos projektus;
  - ✓ Pakelės infrastruktūros plėtros specialųjį planą;
  - ✓ Vilkaviškio, Kybartų, Virbalio miestų, Pilviškių miestelio aplinkkelių specialiuosius planus;
  - ✓ Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų specialiuosius planus;

Parengti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiuosius planus:

1) Virbalio miestelio istorinio centro U25 specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto ir teritorijos ribų plano;

2) Paežerių dvaro sodybos G252K specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

3) Kybartų geležinkelio stoties statinių pirmojo komplekso G380K specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonų ribų plano.

4) Kybartų geležinkelio stoties statinių antrojo komplekso G381K specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

5) Kybartų geležinkelio stoties statinių trečiojo komplekso G382K specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

6) Kybartų geležinkelio stoties statinių ketvirtojo komplekso G383K specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

7) Pilviškių geležinkelio stoties statinių komplekso G531K specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

8) Vilkaviškio geležinkelio stoties pastatų komplekso G233K specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

9) Sodybos - J. Basanavičiaus memorialinio muziejaus ir Lietuvos tautinio atgimimo ažuolyno G199KP specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

10) Spirito rektifikavimo fabriko statinių komplekso G142K specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

11) Spirito varyklos S193 specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

12) Malūno-elektrinės S76 specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

13) Vištyčio vėjo malūno su technologine įranga pastatų komplekso G451K specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

14) Aliejinės su technologine įranga S89513 specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

15) Bartninkų Šv. apaštalo Petro ir Povilo bažnyčios pastato liekanų S878 specialusis planas, susidedantis iš paveldotvarkos projekto bei teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano;

• **Kitus projektus ir programinius dokumentus:**

- ✓ Miesto ir kaimo gyvenamųjų vietovių gatvių asfaltavimo techninius projektus, pagal nustatytus prioritetus;
- ✓ Parengti viešojo susisiekimo maršrutų schemą, susietą su kaimyninėmis savivaldybėmis;

9. SENIŪNIJŲ IR GYVENAMŪJŲ VIETŲVIŲ TERITORIJŲ RIBŲ KOREKTŪRA

Seniūnijos aptarnaujama teritorija yra savivaldybės teritorijos dalis, susidedanti iš gyvenamųjų vietovių ar dalies miesto teritorijos. Seniūnija turi savo aptarnaujamos teritorijos ribas ir pavadinimą.

Gyvenamosios vietovės skirstomos į miesto ir kaimo gyvenamąsias vietas. Miesto gyvenamosioms vietovėms priskiriami miestai, kaimo gyvenamosioms vietovėms priskiriami miesteliai ir kaimai.

Miestai yra kompaktiškai užstatytos gyvenamosios vietovės, turinčios daugiau kaip 3 tūkst. gyventojų, kurių daugiau kaip 2/3 dirbančiųjų dirba pramonėje, verslo bei gamybinės ir socialinės infrastruktūros srityse.

Mažiau kaip 3 tūkst. gyventojų turintys miestai, rajonų miestai bei miesto tipo gyvenvietės, turėję miesto statusą, kaip gyvenamosios vietovės yra laikomi miestais ir įsigaliojus Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymui.

Miesteliai yra kompaktiškai užstatytos gyvenamosios vietovės, turinčios nuo 500 iki 3000 gyventojų, kurių daugiau kaip pusė dirbančiųjų dirba pramonėje, verslo bei gamybinės ir socialinės infrastruktūros srityse, taip pat tradiciniai miesteliai.

Kaimai yra kitos gyvenamosios vietovės, neturinčios miesto ir miestelio požymių.

2007 m. birželio 01 d. adresų registre buvo įregistruota 12 seniūnijų (Bartninkų, Gižų, Gražiškių, Keturvalakių, Kybartų, Klausučių, Pajevonio, Pilviškių, Vilkaviškio miesto, Šeimenos, Virbalio ir Vištyčio seniūnija) ir 388 gyvenamosios vietovės iš kurių 3 gyvenamosios vietovės turi miesto statusą (Vilkaviškio, Kybartų ir Virbalio miestai), 5 gyvenamosios vietovės turi miestelio statusą (Bartninkų, Gražiškių, Keturvalakių, Pilviškių, Vištyčio miesteliai), likusios kaimo vietovės.

Gyvenamųjų vietovių problemos Vilkaviškio rajono savivaldybėje:

- Gyvenamosios vietovės padalintos administracinių vienetų ribų (Margų, Norvydų, Valavičių, Beržnavienės, Stainiškės, Pinciškės, Putinų, Miknaičių, Raugalų kaimai);
- Gyvenamosios vietovės padalintos seniūnijų ribų (Švitrūnų, Boblaukio, Kuosių, Pavembrių, Didžiųjų Šelvių, Giedrių, Stolaukėlio, Žvangučių, Dambaukos, Kuosių, Mockabūdžių, Vaisbūniškių, Skerpievių, Šapkinų);
- Neįteisintos gyvenamosios vietovės (Aspertavo, Kairių, Kunigiškių, Ragaišių, Vaišnių, Vaišvilaičių, Egliniškių, Svėrių, Dūmelių, Parausių Antaniškių, Gulbinų, Pracapolės Raugalų, Miknaičių, Poviečio, Rūdžių, Skliausčių, Šilkaičių, Zomčinės, Ostankino I, Ostankino II, Versnupių, Butkiškių kaimai);
- Panaikintos gyvenamosios vietovės;

- Teritorijos nepriskirtos gyvenamosioms vietovėms (pasienio su Lenkija teritorijos, neįteisintų kaimų teritorijos, panaikintų kaimų teritorijos);
- Susiliejusios gyvenamosios vietovės (Stoties, Padurpinyčio, Dvarnujų kaimai susilieję su Pilviškių miesteliu);

Pagrindinės priežastys dėl kurių reikia keisti gyvenamųjų vietovių ribas:

- neįteisintos gyvenamosios vietovės;
- panaikintos gyvenamosios vietovės;
- teritorijos nepriskirtos gyvenamosioms vietovėms;
- gyvenamųjų vietovių vietovių ribos kerta žemės sklypus;
- susiliejusios vietovės;
- nekilnojamojo turto valdymas;
- gyvenamosios vietos deklaravimas;
- adresų suteikimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2006 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 54 „Dėl administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo“ (Žin., 2006, Nr. 9-333) buvo koreguojamos seniūnijų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribos (*žiūr. seniūnijų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų planą*). Gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo pagrindiniai principai:

- gyvenamųjų vietovių teritorijos nedalomos administracinių vienetų teritorijų ribomis;
- vientisas žemės sklypas nedalomas dviem ar daugiau gyvenamųjų vietovių (išskyrus tuos atvejus, kai greta įsigyjamas žemės sklypas vėliau, jau nustatčius gyvenamosios vietovės teritorijos ribas);
- gyvenamosios vietovės teritorijai priskiriami į ją įsiterpę ar prie jos prisišlieję nedideli (iki 5 hektarų) miško žemės plotai ir vandens telkiniai). Jeigu gyvenamųjų vietovių teritorijas skiria upė, melioracijos griovys, geležinkelis, valstybinės ar vietinės reikšmės kelias arba kiti natūralūs ar dirbtiniai nekilnojamojo turto objektai, gyvenamųjų vietovių ribos nustatomos pagal šiems objektams priskirtų žemės sklypų ribas. Žemės sklypas su nekilnojamojo turto objektu priskiriamas vienai iš gyvenamųjų vietovių, kuri ribojasi su šiuo žemės sklypu.
- gyvenamoji vietovė, kurios visa teritorija priskiriama kitų gyvenamųjų vietovių teritorijoms, panaikinama.

Vilkaviškio rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų pakeitimai pateikiami 9.1.1 lentelėje ir 9.1.2 lentelėje bei seniūnijų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų plane.

9.1.1 lentelė. Gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų korektūra

Eil. Nr.	Seniūnijos pavadinimas	Panaikintos gyvenamosios vietovės pavadinimas	Priskirtos gyvenamosios vietovės pavadinimas
1	Bartninkų	Antaniškių	Akelaičių
2	Bartninkų	Dūmelių	Lakštučių
3	Bartninkų	Šapkinų	Skerspievių
4	Bartninkų	Norvydų k. dalis	Vilkabalių
5	Gražiškių	Dambraukos k. dalį	Dambaukos
6	Keturvalakių	Parausių	Rugiagėlių
7	Keturvalakių	Valavičių	Navininkų
8	Keturvalakių	Gulbinų	Juodupių
9	Kybartų	Rutkiškių	Šiaudiniškių, Boblaukio
10	Kybartų	Gervinės	Griebčių
11	Kybartų	Gegužių	Vilkupių
12	Kybartų	Kregždžių	Skardupių
13	Klausučių	Skliausčių	Bobių
14	Klausučių	Raugalų	Kryklių
15	Klausučių	Miknaičių	Putinų
16	Klausučių	Rudžių	Didlapių
17	Klausučių	Pracapolės	Augalų
18	Klausučių	Luišių	Augalų
19	Klausučių	Pocviečio	Klausučių
20	Klausučių	Didvydžių	Augalų
21	Klausučių	Saugučių	Andriškių
22	Klausučių	Jušku	Šapalų
23	Klausučių	Žvangučių k. dalį	Biliūnų
24	Klausučių	Giedrių k. dalį	Bučiuonų
25	Klausučių	Didžiųjų Šelvių	Mažųjų Šelvių
26	Klausučių	Boblaukio k. dalį	Drebulinės
27	Klausučių	Gustaičių k. dalį	Andriškių
28	Pajevonio	Aspertavo	Pajevonio
29	Pajevonio	Ragaišių	Pajevonio
30	Pajevonio	Kunigiškių	Pajevonio
31	Pajevonio	Vaišnių	Navadolės
32	Pajevonio	Egliniškių	Karklupėnų
33	Pajevonio	Kairių	Vaišvilų
34	Pajevonio	Vaišvilaičių	Vaišvilų
35	Pajevonio	Svėrių	Vaišvilų
36	Pajevonio	Mėšlinių	Būdviečių
37	Pajevonio	Santaros	Būdviečių
38	Šeimenos	Ožnugario	Stirniškių
39	Šeimenos	Paramoniškių	Pagramdų
40	Šeimenos	Zomčinės	Pagramdų
41	Šeimenos	Šilkaičių	Kisiniškių
42	Šeimenos	Smilgių k. dalį	Navininkų
43	Šeimenos	Švitrūnų k. dalį	Kiršų
44	Šeimenos	Saugionių k. dalį	Kiršų
45	Šeimenos	Boblaukio k. dalį	Kiršų
46	Šeimenos	Rutkiškių k. dalį	Kiršų
47	Virbalio	Ostankino I	Virbalio Miesto Laukų
48	Virbalio	Ostankino II	Virbalio Miesto Laukų
49	Virbalio	Versnupių	Dailučių

9.1.2 lentelė. Vilkaviškio rajono savivaldybės seniūnijos ir gyvenamųjų vietovių pavadinimai

Eil. Nr.	Seniūnijos pavadinimas	Gyvenamųjų vietovių pavadinimai
1.	Bartninkų	Bartninkų miestelis ir Akelaičių, Ančlaukio, Aruodiškių, Auksėnų, Bajorų, Dalgėnų, Daukšaičių, Galioriškių, Geisteriškių, Grajauskų, Kunigiškių, Kuosėnų, Kuosių, Lakštučių, Margų (k. dalis Kalvarijos sav.), Moliniškių, Ožkabalių I, Ožkabalių II, Padvarių, Pagerniavės I, Pagerniavės II, Pašeimenių, Piliakalnių, Putinėlių, Rasių, Sausininkų, Skerpievių, Skroblų, Šeškinių, Šilbalių, Šulų, Vaizbūniškių, Vartų, Vilkabalių, Vinkšnupių kaimai
2.	Gižų	Adamarinos, Antupių, Baltakio, Dabravolės, Dapkiškių, Deivoniškių, Drebulynės, Gižų, Gižų Daržininkų, Išlandžių, Krūzmargio, Lapankos, Marijanavo, Naujakaimio, Naujienėlės, Naujųjų Gižų, Oranų, Pagramdų, Paikių, Palūkiškių, Rimavičių, Rūdos, Senkiškių, Skriaudupio, Strazdžių, Viktorinės, Žvirgždaičių kaimai
3.	Gražiškių	Gražiškių miestelis ir Armudiškių, Aštriakalnio, Bambinių, Beržinių, Dambraukos, Dotamų, Duonelaičių, Duoniškių, Egliniškių I, Egliniškių II, Graužinių, Gražupių, Jakiškių, Karpieju, Kauniškių, Kregždžių, Lankupėnų, Lankupkos, Norvydų, Ramovietės, Rūkštėnų, Skardupių, Stirniškių, Strazdinės, Šilsodžio, Tupikų, Vaitkabalių, Vartelių, Vidgirių, Vygrelių kaimai
4.	Keturvalakių	Keturvalakių miestelis ir Augiškių, Bačkiškių, Bardauskų, Beržinių, Būdviečių, Degsniškių, Degučių, Dubėnų, Geisteriškių, Gobiškių, Indūriškių, Juodupių, Kamičių, Karklinių, Kiršų, Lukšiškių, Merkšiškių, Mockabūdžių, Mudrių, Navavolės, Navininkų, Palaimos, Paplabūdiškių, Parausėlių, Patilčių, Pavilkaujų, Penkinių, Pečiuliškių, Pilotiškių, Rakauskų, Rugiagėlių, Tabarų, Vienbiskių, Vižaidų kaimai
5.	Kybartų	Kybartų miestas ir Bajorų, Beržyno, Boblaukio, Daugėlaičių, Griebčių, Gudkaimio, Gustaičių, Keturkaimio, Kybartų, Kybeikių, Kurmiškių, Kurpikų, Lauckaimio, Lygumų, Matlaukio, Medininkų, Miestlaukio, Molinių, Obeliškių, Opšrūtėlių, Paražnių, Peletrūnų, Prapuolenių, Remeikių, Sakalupio, Skardupių, Slibinų, Stanaičių, Stulgelių, Šiaudiniškių, Šikšnių, Šūklelių, Šūklių, Vaidotų, Varpučių, Vilkupių, Žagrėnų kaimai
6.	Klausučių	Andriškių, Arminų, Augalų, Biliūnų, Bobių, Bučiūnų, Daržininkų, Didlapių, Drebulinės, Gudaičių, Iškartų, Jančių, Juodupėnų, Juozapavo, Juškų, Kataučiznos, Klausučių, Kryklių, Matarnų, Mažųjų Šelvių, Mierčių, Norvaišų, Puodžiškių, Pūstelninkų, Putinų, Rementiškių, Rumokų, Saugučių, Slabadų, Sūdavos, Šapalų, Teiberių, Zanavykų, Žynių kaimai
7.	Pajevonio	Ančlaukio, Balandėlių, Būdviečių, Dabravolės, Ėglupių, Gudelių, Ivanovkos, Karalkrėslio, Karklupėnų, Kylininkų, Klėtkininkų, Liubiškių, Navadolės, Pajevonio, Santaros, Sodėnų, Stolaukio, Šakių, Torieliškių, Trilaukio, Užbalių, Užupių, Vaišvilų, Vasiliavo kaimai
8.	Pilviškių	Pilviškių miestelis ir Alksnėnų, Balčiūniškių, Balčiūnų, Bebrininkų, Beržnavienės, Būdos, Būdviečių, Čižiškių, Dabravolės, Dugnų, Dumčių, Dvarnujų, Gabriškės, Galiakaušių, Garšvinių, Gulbiniškių, Gurbšilio, Juodupių, Juozūniškės, Jurgelių, Jurkšų I, Jurkšų II, Kalvų, Kaušių, Kupčiškių, Kupreliškių, Labušiškių, Leitmargių, Maišelių, Mažučių, Meistiškės, Nadrausvės, Našiškių, Naudžių, Omentiškių, Opšrūtų, Oželių, Padurpinyčio, Paežerių, Pakalviškių, Pančekių, Paprūdžių, Parausių, Pasodos, Penkvalakių, Piliūnų, Pinciskės, Ramoniškių, Sarmačinų, Sausbalių, Smalinyčios, Smilgių, Stainiškės, Starkų, Stirnėnų, Stoties, Strielčiškių, Šačkų, Pergalių, Švarpliškių, Talkiškių, Užprūdžių, Vaitų, Varakiškės, Vizgirdu, Vladiškių, Žiūrių

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:
Sprendiniai

		kaimai
9.	Vilkaviškio miesto	Vilkaviškio miestas
10.	Šeimenos	Alvito, Baraučiznos, Baziliškių, Beraginės, Būdežerių, Čyčkų, Didžiųjų Būdežerių, Didžiųjų Šelvių, Dvarkelių, Giedrių, Gražulėnų, Gudelių, Gužučių, Juodvarnio, Karalių, Kaukalnio, Kiršų, Kisiniškių, Klampučių, Kumečių I, Kumečių II, Kumelbalių, Kunigiškių, Lankeliškių, Lobiškių, Majoriškių, Maldėnų, Margų Tupikų, Masikvietiškio, Matuliškių, Mažųjų Būdežerių, Misviečių, Navininkų, Obelupių, Osijos, Ožkabalių, Paežerių, Pagramdų, Pašilių, Patunkiškių, Pavembrių, Purviniškių, Pūstapėdžių, Serdokų, Simanėliškių, Steponų, Stirniškių, Stolaukėlio, Suvalkų, Šapkinų, Šukių, Uosių, Užbalių, Vaičlaukio, Vanaginės, Varpininkų, Vekeriotiškių, Vilkiškių, Viščiakaimio, Vižaidų, Vokiškėlių, Znočkų, Žvangučių kaimai
11.	Virbalio	Virbalio miestas ir Bijotų, Dailučių, Mažučių, Santaros, Staugaičių, Šeštinių, Švitrūnų, Virbalio Miesto Laukų kaimai
12.	Vištyčio	Vištyčio miestelis ir Bakšiškių, Čižiškių, Dobilynų, Galkiemio, Girėnų, Janaukos, Kaupiškių, Liukių, Meiliūnų, Naujininkų, Nebūtkiemio, Padvarniškių, Pakalnių, Pavartelių, Pavištyčio, Rėčiūnų, Totorkiemio, Vartelių, Vištyčio Lauko I, Vištyčio Lauko II, Žirgėnų kaimai

Vilkaviškio rajono savivaldybėje ateityje siūlomi tokie gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų pakeitimai:

1. Pilviškių seniūnijoje, **Stoties, Padurpinyčio, Dvarnujų** kaimų ir **Pilviškių** miestelio teritorijas apjungti į vieną gyvenamąją vietovę ir suteikti pavadinimą **Pilviškių miesteliu**.
2. Klausučių seniūnijoje, **Andriškių** kaimą pavadinti **Žaliosios** kaimu.
3. Šeimenos seniūnijoje, apjungti **Čyčkų, Alvito** kaimų teritorijų dalį bei **Maldėnų** kaimą ir suformuojant naują gyvenamąją vietovę pavadinimu **Alvito miestelis**.
4. Pajevonio seniūnijoje, **Pajevonio** kaimui suteikti **miestelio statusą**.
5. Klausučių seniūnijoje, **Klausučių** kaimui suteikti **miestelio statusą**.

PRIEDAS

VILKAVIŠKIO RAJONO NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	MC	KULTŪROS VERTYBĖS KODAS	PAVADINIMAS	ADRESAS	KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO STATUSAS
ARCHEOLOGINIS PAVELDAS					
1.	3696	A244P	Piliakalnis	Klausučių sen. Rementiškių k.	kp
2.	30324	A1895	Senovės gyvenvietė	Klausučių sen., Skliausčių k.	vs
3.	22993	A247KP	Piliakalnis su gyvenviete	Pilviškių sen., Piliūnų k.	kp
4.	16193	AV2024	Piliakalnis, vad. Juodkalniu	Pajevonio sen., Pajevonio k.	kvr
5.	16295	A243P	Piliakalnis	Kybartų sen., Virbalgirio miškas	kp
6.	3704	AR1428	Piliakalnis	Vištyčio sen., Šakių k.	kvr
7.	30322	A1893	Senovės gyvenvietė	Klausučių sen., Skliausčių k.	vs
8.	30325	A1897	Kapinynas	Vištyčio sen., Kaupiškių k.	vs
9.	23001	A252KP	Piliakalnis su gyvenviete	Vištyčio sen. Vištyčio Lauko II k.	kp
10.	3703	A251	Piliakalnis	Vištyčio sen., Pavištyčio k.	vs
11.	22999	A250KP	Piliakalnis su gyvenviete	Vištyčio sen., Kaupiškių k.	kp
12.	22997	A249KP	Piliakalnis su gyvenviete	Šeimenos sen., Šukių k.	kp
13.	22995	A248KP	Piliakalnis su gyvenviete	Šeimenos sen., Misviečių k.	kp
14.	22991	A246KP	Piliakalnis su gyvenviete	Pajevonio sen., Pajevonio k.	kp
15.	22989	A245KP	Piliakalnis su gyvenviete	Pajevonio sen., Dabravolės k.	kp
16.	16324	A242P	Kapinynas	Kybartų sen., Stanaičių k.	kp
17.	22987	A241KP	Piliakalnis su gyvenviete	Kybartų sen., Miestlaukio k.	kp
18.	22985	A240KP	Piliakalnis su papilium	Bartninkų sen., Piliakalnių k.	kp
19.	30323	A1894	Senovė gyvenvietė	Klausučių sen., Skliausčių k.	vs
20.	20557	A1896	Senojo miesto vieta	Kybartų sen., Virbalio mst.	vs
21.	31076		Pavištyčio piliakalnis II su gyvenviete	Vištyčio sen., Pavištyčio k.	kvr
22.	7197	AV1800	Ožkabilių senkapis su dg.kp.	Bartninkų sen., Ožkabilių k.	kvr
<i>Paiškinimai:</i>					
<i>"kp – kultūros paminklas;</i>					
<i>"vs – valstybės saugomas kultūros paveldo objektas;</i>					
<i>"kvr – esantis Kultūros vertybių registre;</i>					
ARCHITEKTŪRINIS, INŽINERINIS, ISTORINIS, SAKRALINIS PAVELDAS					
1.	1761	S211	Svirnas	Keturvalakių sen., Keturvalakių mstl.	vs
2.	1760	S210	Koplyčia	Keturvalakių sen., Keturvalakių mstl.	vs
3.	16114	S212	Koplyčia	Keturvalakių sen., Antupių k.	vs
4.	1758	S193	Spirito varykla	Šeimenos sen., Alvito k.	vs
5.	28190	S878	Bažnyčios pastato liekanos	Bartninkų sen., Bartninkų mstl.	vs
6.	2173	S76	Malūnas - elektrinė	Pilviškių sen., Naudžių k.	vs
7.	30652	S1058	Geležinkelio tiltas	Kybartų sen., Kybartų mst.	vs
8.	11333	S614	Pastatas	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	vs
9.	2143	S615	Pastatas	Kybartų sen., Kybartų mst.	vs
10.	16117	S1037	Koplyčia	Pilviškių sen., Parausių k.	vs
11.	28266	S895	Aliejinė su technologine įranga	Vištyčio sen., Vištyčio mstl.	vs
12.	30638	S1043	Pastatas	Kybartų sen., Kybartų mst.	vs
13.	950	S75	Malūnas - aliejinė	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	vs
14.	22197	S195	Tiltas	Klausučių sen., Slabadų k.	vs
15.	11336	IV732	Sodyba	Gižų sen., Gižų k.	kvr
16.	11337	IV733	Sodybos vieta	Gižų sen., Rūdos k.	kvr
17.	11338	I53	Žudynių vieta ir kapai	Klausučių sen., Žynių k.	vs
18.	11346	I148	Sodybos vieta	Pilviškių sen., Nadrausvės k.	vs
19.	10588	I149	Sodybos vieta	Šeimenos sen., Kiršų k.	vs
20.	10592	IR262	Sodyba	Pilviškių sen., Naudžių k.	kvr
21.	10593	IR263	Sodybos vieta	Pilviškių sen., Paežerių k.	kvr
22.	10594	IR264	Klėtis ir sodybos vieta	Pilviškių sen., Žiurių Gudelių k.	kvr

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

23.	2757	I146	Žuvimo vieta	Bartninkų sen., Budavonės miškas	vs
24.	30511	I286	Sodybos vieta	Klausučių sen., Andriškių k.	vs
25.	26430	I147	Sodybos vieta	Pilviškių sen., Penkvalakių k.	vs
26.	26429	I145	Žuvimo vieta	Bartninkų sen., Bartninkų mstl.	vs
27.	11347	IV743	Namas	Pilviškių sen., Žiūrų Gudelių k.	kvr
28.	16069	AtV1099	Bažnyčia	Šeimenos sen., Paežerių k.	kvr
29.	16070	AtV1100	Bažnyčia	Gižų sen., Gižų k.	kvr
30.	952	IP995	Gyv. namas	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	kvr
31.	2462	IP1422	Pastatas	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	vs
32.	2159	IP1105	Klebonija	Gižų sen., Gižų k.	kvr
33.	17065	IV1309	Pastatas	Pilviškių sen., Paežerių k.	kvr
34.	2463	IP1423	Pastatas	Šeimenos sen., Vilkaviškio mst.	kvr
35.	2715	IP1692	Pastatas	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	kvr
36.	2743	IP1720	Evangelikų – liuteronų bažnyčia	Vištyčio sen., Vištyčio mstl.	kvr
37.	953	IP996	Mokykla	Kybartų sen., Kybartų mst.	kvr
38.	28293	G451K	Vištyčio vėjo malūno su technologine įranga pastatų kompleksas	Vištyčio sen., Vištyčio mstl.	vs
39.	30593	G531K	Geležinkelio stoties statinių kompleksas	Pilviškių sen., Pilviškių mstl.	vs
40.	30579	G527K	Gimtoji sodyba	Klausučių sen., D. Šelvių k.	vs
41.	25115	G233K	Geležinkelio stoties pastatų kompleksas	Klausučių sen., D. Šelvių k.	vs
42.	1029	G252K	Dvaro sodyba	Šeimenos sen., Uosių k.	vs
43.	10590	G199KP	Sodyba - ažuolynas	Bartninkų sen., Ožkabalių k.	kp
44.	27471	G380K	Geležinkelio stoties statinių kompleksas	Kybartų sen., Kybartų mst.	vs
45.	27479	G381K	Geležinkelio stoties statinių kompleksas	Kybartų sen., Kybartų mst.	vs
46.	27483	G382K	Geležinkelio stoties statinių kompleksas	Kybartų sen., Kybartų mst.	vs
47.	27486	G383K	Geležinkelio stoties statinių kompleksas	Kybartų sen., Kybartų mst.	vs
48.	23557	G142K	Spirito rektifikavimo fabriko statinių kompleksas	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	vs
49.	880	IP878At	Vilkaviškio buv.dvaro sodybos fragmentai	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	kvr
50.	861	IP859 At	Bartninkų buv.dvaro sodybos fragmentai	Bartninkų sen., Bartninkų mstl.	kvr
51.	864	IP862 At	Kataučiznos buv.dvaro sodyba	Klausučių sen., Kataučiznos k.	kvr
52.	862	IP860 At	Didvyžių (Geišterų) buv.dvaro sodyba	Klausučių sen., Didvyžių k.	kvr
53.	873	IP871 At	Rumokų buv.dvaro sodybos fragmentai	Klausučių sen., Rumokų k.	kvr
54.	866*	IP864 At	Mierčių buv.dvaro sodybos fragmentai	Klausučių sen., Mierčių k.	kvr
55.	875*	IP 873 At	Šapalų buv.dvaro sodyba	Klausučių sen., Šapalų k.	kvr
56.	871	IP869 At	Putinų buv.dvaro sodybos fragmentai	Klausučių sen., Putinų k.	kvr
57.	868	IP866 At	Patilčių buv.dvaro sodybos fragmentai	Keturvalakių sen., Patilčių k.	kvr
58.	877	IP875 At	Šūklių buv.dvaro fragmentai	Kybartų sen., Šūklių k.	kvr
59.	870	IP868 At	Puniškos buv.dvaro sodybos fragmentai	Kybartų sen., Virbalio mstl.	kvr
60.	881*	IP879 At	Vilkupių buv.dvaro sodybos fragmentai	Kybartų sen., Vilkupių k.	kvr
61.	879*	IP877 At	Versnupių (Dailučių) buv.	Kybartų sen., Dailučių k.	kvr

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

			dvaro sodybos fragmentai		
62.	876*	IP874 At	Šiaudiniškių buv dvaro sodybos fragmentai	Kybartų sen., Šiaudiniškių k.	kvr
63.	874*	IP872 At	Simanėliškių buv dvaro sodybos fragmentai	Šeimenos sen., Simanėliškių k.	kvr
64.	865	IP863	Klampusčių buv dvaro sodybos fragmentai	Šeimenos sen., Klampusčių k.	kvr
65.	878*	IP876 At	Vembrių (Lakštučių) buv dvaro sodybos fragmentai	Bartninkų sen., Lakštučių k.	kvr
66.	882	IP880 At	Vinkšnupių buv dvaro sodybos fragmentai	Bartninkų sen., Vinkšnupių k.	kvr
67.	872	IP870 At	Rasių buv.dvaro sodyba	Bartninkų sen., Rasių k.	kvr
68.	869*	IP867 At	Piliaikalnių buv dvaro sodybos fragmentai	Bartninkų sen., Piliaikalnių k.	kvr
69.	863	IP861 At	Gižų buv dvaro sodybos fragmentai	Gižų sen., Gižų k.	kvr
70.		IP2588/I	Žiūrų Gudelių buv. pradinės mokyklos pastatas	Pilviškių sen., Žiūrų Gudelių k.	kvr
71.	3706	M157	Akmuo	Vištyčio sen., Vištyčio mstl.	vs

Paaiškinimai:

"kp – kultūros paminklas;

"vs – valstybės saugomas kultūros paveldo objektas;

"kvr – esantis Kultūros vertybių registre;

URBANISTINIS PAVELDAS

1.	17125	U25	Miestelio istorinis centras	Virbalio sen., Virbalio mst.	vs
----	-------	-----	-----------------------------	------------------------------	----

Paaiškinimai:

"kp – kultūros paminklas;

"vs – valstybės saugomas kultūros paveldo objektas;

"kvr – esantis Kultūros vertybių registre;

KITAS NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

1.	23065	L447	Senosios kapinės	Kybartų sen., Bijotų k.	vs
2.	23069	L451	Senosios kapinės	Kybartų sen., Švitrūnų k.	vs
3.	23056	L438	Vokiečių senosios kapinės	Šeimenos sen., Kaukakalnio k.	vs
4.	23055	L437	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Vaičlaukio k.	vs
5.	23054	L436	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Čyčkų k.	vs
6.	23052	L434	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Viščiakaimio k.	vs
7.	23053	L435	Senosios kapinės	Šeimenos k. Patunkiškių k.	vs
8.	23079	L461	Vokiečių senosios kapinės	Kybartų sen., Kybartų mst.	vs
9.	20679	L893	Žydų senosios kapinės	Kybartų sen., Kybartų mst.	vs
10.	22220	L222	Senosios kapinės	Kybartų sen., Skardupių k.	vs
11.	22219	L221	Senosios kapinės	Kybartų sen., Gegužių k.	vs
12.	22054	L216	Senosios kapinės	Kybartų sen., Prapuolenių k.	vs
13.	22216	L218	Senosios kapinės	Kybartų sen., Stulgelių k.	vs
14.	22224	L226	Senosios kapinės	Kybartų sen., Lauckaimio k.	vs
15.	22222	L224	Vokiečių senosios kapinės	Kybartų sen., Lauckaimio k.	vs
16.	22223	L225	Senosios kapinės	Kybartų sen., Lauckaimio k.	vs
17.	22221	L223	Vokiečių senosios kapinės	Kybartų sen., Miestlaukio k.	vs
18.	22217	L219	Senosios kapinės	Kybartų sen., Keturkaimio k.	vs
19.	22218	L220	Senosios kapinės	Kybartų sen., Keturkaimio k.	vs
20.	25043	L991	Senosios kapinės	Klausučių sen., Keturkaimio k.	vs
21.	25042	L990	Senosios kapinės	Klausučių sen., Keturkaimio k.	vs
22.	22241	L243	Senosios kapinės	Klausučių sen., Klausučių k.	vs
23.	23057	L439	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Giedrių k.	vs
24.	22242	L244	Senosios kapinės	Klausučių sen., Daržininkų k.	vs
25.	22238	L240	Senosios kapinės	Klausučių sen., Augalų k.	vs
26.	22239	L241	Senosios kapinės	Klausučių sen., Teiberių k.	vs
27.	22234	L236	Vokiečių senosios kapinės	Pilviškių sen., Smilgių k.	vs
28.	22236	L238	Senosios kapinės	Pilviškių sen., Jurkšų k.	vs
29.	22235	L237	Senosios kapinės	Pilviškių sen., Starkų k.	vs
30.	20678	L898	Žydų senųjų kapinių dalis	Pilviškių sen., Pilviškių mstl.	vs
31.	23078	L460	Vokiečių senosios kapinės	Pilviškių sen., Pilviškių mstl.	vs

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

32.	22237	L239	Senosios kapinės	Pilviškių sen., Piliūnų k.	vs
33.	22230	L232	Vokiečių senosios kapinės	Pilviškių sen., Parausių k.	vs
34.	22228	L230	Senosios kapinės	Pilviškių sen., Paežerių k.	vs
35.	22229	L231	Senosios kapinės	Pilviškių sen., Būdviečių k.	vs
36.	22233	L235	Senosios kapinės	Pilviškių sen., Opšrūtų k.	vs
37.	22232	L234	Vokiečių senosios kapinės	Pilviškių sen., Opšrūtų k.	vs
38.	23060	L442	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Pagramdų k.	vs
39.	23061	L443	Vokiečių senosios kapinės	Šeimenos sen., Pagramdų k.	vs
40.	23082	L464	Senosios kapinės	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	vs
41.	20677	L902	Žydų senosios kapinės	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	vs
42.	23081	L463	Vokiečių senosios kapinės	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	vs
43.	24006	L900	Senosios kapinės	Šeimenos sen., M. Būdežerių k.	vs
44.	23063	L445	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Serdokų k.	vs
45.	23062	L444	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Gudelių k.	vs
46.	23058	L440	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Masikvietišio k.	vs
47.	23059	L441	Vokiečių senosios kapinės	Šeimenos sen., Masikvietišio k.	vs
48.	22226	L228	Senosios kapinės	Pilviškių sen., Oželių k.	vs
49.	22227	L229	Senosios kapinės	Pilviškių sen., Gudelių k.	vs
50.	22225	L227	Senosios kapinės	Pilviškių sen., Bebrininkų k.	vs
51.	22248	L425	Senosios kapinės	Keturvalakių sen., Keturvalakių mstl.	vs
52.	22250	L427	Senosios kapinės	Keturvalakių sen., Karklinių k.	vs
53.	24005	L899	Senosios kapinės	Šeimenos sen., D. Būdežerių k.	vs
54.	25041	L989	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Pavembrių k.	vs
55.	25045	L993	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Ožkabalių k.	vs
56.	23076	L458	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Lakštučių k.	vs
57.	23074	L456	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Geisteriškių k.	vs
58.	23075	L457	Vokiečių senosios kapinės	Bartninkų sen., Geisteriškių k.	vs
59.	23983	L875	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Pašeimenių k.	vs
60.	22695	L428	Senosios kapinės	Keturvalakių sen., Rugiagėlių k.	vs
61.	22697	L430	Senosios kapinės	Keturvalakių sen., Rugiagėlių k.	vs
62.	23980	L872	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Bartninkų mstl.	vs
63.	22700	L433	Senosios kapinės	Keturvalakių sen., Rugiagėlių k.	vs
64.	22698	L431	Senosios kapinės	Keturvalakių sen., Rugiagėlių k.	vs
65.	22699	L432	Vokiečių senosios kapinės	Keturvalakių sen., Navininkų k.	vs
66.	23068	L450	Totorių senosios kapinės	Bartninkų sen., Vinkšnupių k.	vs
67.	23067	L449	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Vinkšnupių k.	vs
68.	23077	L459	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Piliakalnių k.	vs
69.	23985	L877	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Rasių k.	vs
70.	23066	L448	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Vilkabalių k.	vs
71.	23984	L876	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Rasių k.	vs
72.	23988	L880	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Skroblų k.	vs
73.	24000	L892	Vokiečių senosios kapinės	Bartninkų sen., Vidgirių k.	vs
74.	23994	L886	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Bambinių k.	vs
75.	23996	L888	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Lankupėnų k.	vs
76.	23123	L507	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Ramovietės k.	vs
77.	23124	L508	Vokiečių senosios kapinės	Vištyčio sen., Pakalnių k.	vs
78.	23997	L889	Vokiečių senosios kapinės	Vištyčio sen., Skardupių k.	vs
79.	25044	L992	Kapinės	Vištyčio sen., Norvydų k.	vs
80.	23122	L506	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Stirniškių k.	vs
81.	25048	L996	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Kauniškių k.	vs
82.	23998	L890	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Strazdinės k.	vs
83.	24009	L905	Vokiečių senosios kapinės	Vištyčio sen., Vištyčio mstl.	vs
84.	20680	L904	Žydų senosios kapinės	Vištyčio sen., Vištyčio mstl.	vs
85.	24008	L903	Žydų senosios kapinės	Vištyčio sen., Vištyčio mstl.	vs
86.	23125	L509	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Rečiūnų k.	vs
87.	23120	L504	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Meiliūnų k.	vs

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

88.	23121	L505	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Liukų k.	vs
89.	25047	L995	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Liukų k.	vs
90.	23086	L468	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Girėnų k.	vs
91.	23085	L467	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Girėnų k.	vs
92.	23084	L466	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Kaupiškių k.	vs
93.	24001	L894	Senosios kapinės	Pajevonio sen., Ančlaukio k.	vs
94.	23999	L891	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Šilsodžio k.	vs
95.	23991	L883	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Vartų k.	vs
96.	24007	L901	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Ožkabalių k.	vs
97.	23990	L882	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Šilbalių k.	vs
98.	23987	L879	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Saugininkų k.	vs
99.	24004	L897	Evangelikų liuteronų senosios kapinės	Pajevonio sen., Užbalių k.	vs
100.	23986	L878	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Saugininkų k.	vs
101.	23073	L445	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Moliniškių k.	vs
102.	24003	L896	Senosios kapinės	Pajevonio sen., Stalaukių k.	vs
103.	25040	L988	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Lankeliškių k.	vs
104.	23989	L881	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Stalaukėlio k.	vs
105.	25046	L994	Senosios kapinės	Šeimenos sen., Purviniškių k.	vs
106.	23072	L454	Senosios kapinės	Kybartų sen., Mažučių k.	vs
107.	23083	L465	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Šakių k.	vs
108.	23064	L446	Senosios kapinės	Kybartų sen., Kurpių k.	vs
109.	23071	L453	Senosios kapinės	Kybartų sen., Kybeikių k.	vs
110.	23070	L452	Senosios kapinės	Kybartų sen., Remeikių k.	vs
111.	22055	L217	Senosios kapinės	Kybartų sen., Gudkaimio k.	vs
112.	22231	L233	Vokiečių senosios kapinės	Pilviškių sen., Gulbiniškių k.	vs
113.	23992	L884	Senosios kapinės	Gižų sen., Deivoniškių k.	vs
114.	22247	L424	Senosios kapinės	Keturvalakių sen., Mockabūdžių k.	vs
115.	22696	L429	Senosios kapinės	Keturvalakių sen., Bardauskų k.	vs
116.	22249	L426	Senosios kapinės	Keturvalakių sen., Būdviečių k.	vs
117.	23995	L887	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Dotamų k.	vs
118.	23993	L885	Senosios kapinės	Vištyčio sen., Bambinių k.	vs
119.	23981	L873	Senosios kapinės	Bartninkų sen., Grajauskų k.	vs
120.	23080	L462	Vokiečių senosios kapinės	Kybartų sen., Virbalio mst.	vs
121.	22240	L242	Senosios kapinės	Klausučių sen., Skliausčių k.	vs
122.	21002	L895	Senosios kapinės	Pajevonio sen., Gudelių k.	vs
123.	11343	IV739	Kapinės	Kybartų sen., Kybartų mst.	kvr
124.	20681	IP2758	Žydų senosios kapinės II	Kybartų sen., Virbalio Miesto Laukų k.	kvr
125.	11351	IV747	Kapinės	Kybartų sen., Virbalio Miesto laukų k.	kvr
126.	11339	IV735	Kapinės	Klausučių sen., Iškartų k.	kvr
127.	11349	IV74	Kapinės	Pilviškių sen., Pilviškių mstl.	kvr
128.	11331	IV727	Kapinės II	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	kvr
129.	11332	IV728	Kapinės III	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	kvr
130.	11335	IV731	Kapinės	Gižų sen., Rūdos k.	kvr
131.	11353	IV749	Kapinės	Vištyčio sen., Vištyčio mstl.	kvr
132.	11348	IV744	Kapinės	Pajevonio sen., Pajevonio k.	kvr
133.	11352	IV748	Kapinės I	Vištyčio sen., Vištyčio mstl.	kvr
134.	11334	IV730	Kapinės	Bartninkų sen., Bartninkų mstl.	kvr
135.	16807	IV1050	Kapas	Pajevonio sen., Pajevonio k.	kvr
136.	16808	IV1051	Kapas	Šeimenos sen., Paežerių k.	kvr
137.	2313	IP1271	Paminklas Lietuvos nepriklausomybei	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	kvr
138.	14583	DV3439	Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto paminklas	Pajevonio sen., Pajevonio k.	kvr
139.	14580	DV3436	Vinco Kudirkos paminklas	Pilviškių sen., Paežerių k.	kvr
140.	2175	IP1124	Kryžius	Vilkaviškio miesto sen.,	kvr

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS:

Sprendiniai

				Vilkaviškio mst.	
141.	14584	DV3440	Kryžius	Pajevonio sen., Pajevonio k.	kvr
142.	14971	DV4060	Isako Levitano paminklinis biustas	Kybartų sen., Kybartų mst.	kvr
143.	15762	DV4834	Antkapinis paminklas su „Kario mirties alegorija“	Vilkaviškio miesto sen., Vilkaviškio mst.	kvr
144.	14578	DV3434	Stogastulpis dviaukštis	Kybartų sen., Šiaudiniškių k.	kvr
145.	14589	DV3445	Kryžius su koplytėle	Virbalio sen., Virbalio m.	kvr
<p><i>Paaiškinimai</i> <i>"kp – kultūros paminklas;</i> <i>"vs – valstybės saugomas kultūros paveldo objektas;</i> <i>"kvr – esantis Kultūros vertybių registre;</i></p>					

Pastaba

* *Dvarų sodybos, kurioms 1996 m. Lietuvos Respublikos Kultūros vertybių apsaugos departamento direktoriaus įsakymu Nr. 139 buvo pradėta neįrašymo į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą procedūra.*